
Brahma Gita of Yoga Vasishtha

—
—
ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾ ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠಾಂತ್ರ್ಗತಾ
—
—

Document Information

Text title : Brahma Gita (in Yoga Vasishtha)

File name : brahmagItAyogavAsiShTha.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc_giitaa

Author : unknown

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Latest update : Nov. 13, 2010

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 22, 2022

sanskritdocuments.org

ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾ ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠಾಂತರ್ಗತಾ

Yoga Vasishtha - MokSha-Nirvana Uttarardha Brahmagita - Chs. 173-186

.. ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠಾಂತರ್ಗತಾ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾ ..

ಸರ್ಗ-ಕ್ರಮಾಂಕ	ನಾಮ	ಶ್ಲೋಕಸಂಖ್ಯಾ
1 - 173	ಪರಮಾರ್ಥೋಪದೇಶಃ	34
2 - 174	ನಿರ್ವಾಣೋಪದೇಶಃ	30
3 - 175	ಅದ್ವೈತಯುಕ್ತಿಃ	79
4 - 176	ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡೋಪಾಖ್ಯಾನಂ	25
5 - 177	ಸತ್ಯವರ್ಣನಂ	44
6 - 178	ಐಂದ್ರೋಪಾಖ್ಯಾನಂ	64
7 - 179	ಬ್ರಹ್ಮಮಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಂ	22
8 - 180	ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಂ	41
9 - 181	ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮವರ್ಣನಂ	39
10 - 182	ಸಪ್ತದೀಪೇಶ್ವರ	53
11 - 183	ದ್ವೀಪಸಪ್ತಾಷ್ಟಕವರ್ಣನಂ	70
13 - 185	ಕುಂದದಂತಪ್ರಬೋಧಃ	27
14 - 186	ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ-	90
	ಪ್ರತಿಪಾದನಯೋಗೋಪದೇಶಃ	618

.. ಅಥ ಪ್ರಾರಭ್ಯತೇ ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠಾಂತರ್ಗತಾ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾ ..

ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .

ಸರ್ವಾನುಭವರೂಪಸ್ಯ ತಥಾ ಸರ್ವಾತ್ಮನೋಽಪ್ಯಯಂ .

ಅನಂತಸ್ಯಾತ್ಮತತ್ತ್ವಸ್ಯ ದೇಹೇಽಪಿ ಕಿಮಹಂಗ್ರಹಃ .. 1..

ಚಿತಃ ಪಾಷಾಣಕಾಷ್ಠತ್ವಂ ಸ್ವಪ್ನಾದಿಷು ಕಥಂ ಭವೇತ್ .

ಇದಂ ಪಾಷಾಣಕಾಷ್ಠಾದಿ ಕಥಂ ನಾಸ್ತ್ಯಸ್ತಿ ವಾ ಕಥಂ .. 2..

ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಶರೀರಣೋ ಯಥಾ ಹಸ್ತೇ ಹಸ್ತತಾಯಾಂ ಯಥಾಗ್ರಹಃ .

ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ದೇಹೇ ದೇಹತಾಯಾಂ ತಥಾಗ್ರಹಃ .. 3..

ಪಾದಪಸ್ಥ ಯಥಾ ಪತ್ರೇ ಪತ್ರತಾಯಾಂ ಯಥಾಗ್ರಹಃ .
ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ವೃಕ್ಷೇ ವೃಕ್ಷತಾಯಾಂ ತಥಾಗ್ರಹಃ .. 4..
ಆಕಾಶಸ್ಯ ಯಥಾ ಶೂನ್ಯೇ ಶೂನ್ಯತಾಯಾಂ ಯಥಾಗ್ರಹಃ .
ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ದ್ರವ್ಯೇ ದ್ರವ್ಯತಾಯಾಂ ತಥಾಗ್ರಹಃ.. 5..
ಸ್ವಪ್ನೋಚಿತಃ ಸ್ವಪ್ನಪುರೇ ರೂಪತಾಯಾಂ ಯಥಾಗ್ರಹಃ .
ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ಸ್ವಪ್ನಜಾಗ್ರದಾದೌ ತಥಾಗ್ರಹಃ .. 6..
ಯಥಾಗೇಂದ್ರೇ ದೃಷದ್ಧೃಕ್ಷವಾರ್ಯಾದೌ ಸ ತಥಾಗ್ರಹಃ .
ತಥಾ ಸರ್ವಾತ್ಮನೋಽಗೇಂದ್ರಪುರತಾಯಾಂ ತಥಾಗ್ರಹಃ .. 7..
ಶರೀರಸ್ಯ ಯಥಾ ಕೇಶನಖಾದಿಷು ಯಥಾಗ್ರಹಃ .
ಸರ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ ಕಾಷ್ಠದೃಷದಾದೌ ತಥಾಗ್ರಹಃ .. 8..
ಚಿತ ಏವ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ಭವೇತ್ಕಾಷ್ಠೋಪಲಾದಿತಾ .
ಚಿದಾಕಾಶಸ್ಯ ಸರ್ಗಾದೌ ತಥೈವಾವಯವಾದಿತಾ .. 9..
ಚೇತನಾಚೇತನಾತ್ಮೈಕಂ ಪುರುಷಸ್ಯ ಯಥಾ ವಪುಃ .
ನಖಕೇಶಜಲಾಕಾಶಧರ್ಮಮಾಕಾರಭಾಸುರಂ .. 10..
ಚೇತನಾಚೇತನಾತ್ಮೈಕಂ ತಥಾ ಸರ್ವಾತ್ಮನೋ ವಪುಃ .
ಜಂಗಮಂ ಸ್ಥಾವರಮಯಂ ಕಿಂತು ನಿತ್ಯಮನಾಕೃತಿ .. 11..
ಯಥಾಸ್ಥಿತಂ ಶಾಮ್ಯತೀದಂ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನವತೋ ಜಗತ್ .
ಸ್ವಪ್ನೇ ಸ್ವಪ್ನಪರಿಜ್ಞಾತುರ್ಯಥಾ ದೃಷ್ಟಾರ್ಥಸಂಭ್ರಮಃ .. 12..
ಚಿನ್ಮಾತ್ರಾಕಾಶಮೇವೇದಂ ನ ದ್ರಷ್ಟಾಸ್ತಿ ನ ದೃಶ್ಯತಾ .
ಇತಿ ಮೌನಮಲಂ ಸ್ವಪ್ನದ್ರಷ್ಟುರ್ಯತ್ನಾ ಪ್ರಬುದ್ಧತಾ .. 13..
ಕಲ್ಪಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸರ್ಗಾ ಆಯಾಂತಿ ಯಾಂತಿ ಚ .
ತ ಏವಾನೈ ಚ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಜಲಾವರ್ತಾ ಇವಾರ್ಣವೇ .. 14..
ಕರೋತ್ಯಬ್ಧೌ ಯಥೋಮ್ಯಾದೌ ನಾನಾ ಕಚಕಚಂ ವಪುಃ .
ಚಿತ್ತರೋತಿ ತಥಾ ಸಂಜ್ಞಾಃ ಸರ್ಗಾದ್ಯಾಶ್ಚೇತನೇ ನಿಜೇ .. 15..
ಯಥಾಸ್ಥಿತಮಿದಂ ವಿಶ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವಾನಾಮಯಂ ಸದಾ .
ತತ್ತ್ವಜ್ಞಂ ಪ್ರತ್ಯತತ್ತ್ವಜ್ಞಜನತಾನಿಶ್ಚಯಾದೃತೇ .. 16..
ನಾಹಂ ತರಂಗಃ ಸಲಿಲಮಹಮಿತ್ಯೇವ ಯುಕ್ತಿತಃ .
ಬುದ್ಧಂ ಯೇನ ತರಂಗೇಣ ಕುತಸ್ತಸ್ಯ ತರಂಗತಾ .. 17..
ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ತರಂಗತ್ವಮಿವಾಭಾನಂ ಯತಸ್ತತಃ .
ತರಂಗತ್ವಾತರಂಗತ್ವೇ ಬ್ರಾಹ್ಮೈ ಶಕ್ತೀ ಸ್ಥಿತಿಂ ಗತೇ .. 18..
ಚಿದ್ವ್ಯೋಮೋಽತ್ಯಜತೋ ರೂಪಂ ಸ್ವಪ್ನವದ್ವ್ಯಸ್ತವೇದನಂ .

ತದಿದಂ ಹಿ ಮನೋ ರಾಮ ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಯುಕ್ತಃ ಪಿತಾಮಹಃ .. 19..
 ಏವಮಾದ್ಯಃ ಪ್ರಜಾನಾಥೋ ನಿರಾಕಾರೋ ನಿರಾಮಯಃ .
 ಚಿನ್ಮಾತ್ರರೂಪಸಂಕಲ್ಪಪುರವತ್ಕಾರಣೋಜ್ಜಿತಃ .. 20..
 ಯೇನಾಂಗದತ್ವಂ ನಾಸ್ತೀತಿ ಬುದ್ಧಂ ಹೇಮಾಂಗದೇನ ವೈ .
 ಅಂಗದತ್ವಂ ಕುತಸ್ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಶುದ್ಧೇವ ಹೇಮತಾ .. 21..
 ಅಜೇ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರಾತ್ಮಚಿನ್ಮಾತ್ರವ್ಯೋಮದೇಹಿನಿ .
 ಅಹಂ ತ್ವಂ ಜಗದಿತ್ಯಾದಿ ಯದ್ವಿಭಾತಂ ತದೇವ ತತ್ .. 22..
 ಚಿಚ್ಚಮತ್ಯತಯೋ ಭಾಂತಿ ಯಾಶ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮನಿ ಶೂನ್ಯತಾಃ .
 ಏತಾಸ್ತಾಃ ಸರ್ಗಸಂಹಾರಸ್ಥಿತಿಸಂರಭಸಂವಿದಃ .. 23..
 ಅಚ್ಚಂ ಚಿನ್ಮಾತ್ರನಭಸಃ ಕಚನಂ ಸ್ವಯಮೇವ ತತ್ .
 ಸ್ವಪ್ನಾಭಂ ಚಿತ್ತತಾಮಾತ್ರಂ ಸ ಏಷ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಃ .. 24..
 ಯಥಾ ತರಂಗಸ್ತೇನೈವ ರೂಪೇಣಾನೈನ ವಾನಿಶಂ .
 ಸ್ಪುರತ್ಯೇವಮನಾದ್ಯಂತಃ ಸರ್ಗಪ್ರಲಯವಿಭ್ರಮಃ .. 25..
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಃ ಕಚನಂ ಕಾಂತಂ ಯದ್ವಿರಾಡಿತಿ ಶಬ್ದಿತಂ .
 ಭವೇತ್ಸಂಕಲ್ಪಪುರವತ್ತಸ್ಯ ಕುರ್ಯಾನ್ಮನೋಽಪಿ ವೈ .. 26..
 ಸರ್ಗಃ ಸ್ವಪ್ನಃ ಸ್ವಪ್ನ ಏವ ಜಾಗ್ರದ್ಧೇಹಃ ಸ ಏವ ಚ .
 ಘನಂ ಸುಷುಪ್ತಂ ತೈಮಿಯಾದ್ಯಥಾ ಸಂವೇದನಂ ಭವೇತ್ .. 27..
 ತಸ್ಯ ಕಲ್ಪಾಂತರಜನೀ ಶಿರೋರುಹತಯೋದಿತಾ .
 ಪ್ರಕಾಶತಮಸೀ ಕಾಲಕ್ರಿಯಾಖ್ಯಾಃ ಸ್ವಾಂಗಸಂಧಯಃ .. 28..
 ತಸ್ಯಾಗ್ನಿರಾಸ್ಯಂ ದ್ಯೌರ್ಮೂರ್ಧಾ ಖಂ ನಾಭಿಶ್ಚರಣೌ ಕ್ಷಿತಿಃ .
 ಚಂದ್ರಾರ್ಕೌ ದೃಗ್ವಿಶೌ ಶ್ರೋತ್ರೇ ಕಲ್ಪನೇತಿ ವಿಜೃಂಭಿತಾ .. 29..
 ಏವಂ ಸಮ್ಯಗ್ ಶ್ಯಮಾನೋ ವ್ಯೋಮಾತ್ಮಾ ವಿತತಾಕೃತಿಃ .
 ಅಸ್ಮತ್ಸಂಕಲ್ಪಶೈಲಾಭೋ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವಪ್ನಾಕೃತಿಸ್ಥಿತಃ .. 30..
 ಯಚ್ಚ ಚೇತಚ್ಚಿದಾಕಾಶೇ ಸ್ವಯಂ ಕಚಕಚಾಯತೇ .
 ತದೇತಜ್ಜಗದಿತ್ಯೇವಂ ತೇನಾತ್ಮೈವಾನುಭೂಯತೇ .. 31..
 ವಿರಾಡಾತ್ಮೈವಮಾಕಾಶಂ ಭಾತಿ ಚಿನ್ಮಯಮಾತತಂ .
 ಸ್ವಭಾವಸ್ವಪ್ನನಗರಂ ನಗನಾಗಮಯಾತ್ಮಕಂ .. 32..
 ಅನುಭವಿತೈವಾನುಭವಂ ಸತ್ಯಂ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಮಪ್ಯಸಂತಮಿವ .
 ಅನುಭವತೀಯತ್ವೇನ ಸ್ವಪ್ನನಟಃ ಸ್ವಪ್ನದೇಶಮಿವ .. 33..
 ವೇದಾಂತಾರ್ಹತಸಾಂಖ್ಯಸೌಗತಗುರುತ್ಯಕ್ಷಾದಿಸೂಕ್ತಾದೃಶೋ
 ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಸ್ಪುರಿತಂ ತಥಾತ್ಮಕಲಯಾಸ್ತಾದಾತ್ಮನಿತ್ಯಂ ಯತಃ .

ತೇಷಾಂ ಚಾತ್ಮವಿದೋಽನುರೂಪಮಖಿಲಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಫಲಂ ತದ್ಭವ-
ತ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಈದೃಗೇವ ಮಹಿಮಾ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಯತ್ತದ್ವಪುಃ .. 34..
ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ಪರಮಾರ್ಥೋಪದೇಶೋ
ನಾಮ ತ್ರಿಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 173.. -1-

.. ಅಥ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..

.. ನಿರ್ವಾಣೋಪದೇಶಃ ..

ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಸರ್ಗಾದೌ ಸ್ವಪ್ನಸಂವಿತ್ಯಾ ಚಿದೇವಾಭಾತಿ ಕೇವಲಾ .

ಜಗದಿತ್ಯವಭಾಸೇವ ಬ್ರಹ್ಮೈವಾತೋ ಜಗತ್ತಯಂ .. 1..

ಸರ್ಗಾಸ್ತರಂಗಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಭೈಸ್ತೇಷು ಸಂವೇದನಂ ದ್ರವಃ .

ಸರ್ಗಾಂತರಂ ಸುಖಾದ್ಯಾತ್ಮ ದ್ವೈತ್ಯೈಕ್ಯಾದೀತರತ್ಯುತಃ .. 2..

ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಾತ್ಮ ನಿದ್ರಾರೂಪಕಮೇವ ಖಂ .

ದೃಶ್ಯಾದೃಶ್ಯಾಂಶಮೇಕಾತ್ಮ ರೂಪಂ ಚಿನ್ನಭಸ್ತಥಾ .. 3..

ಜಾಗ್ರತಿ ಸ್ವಪ್ನನಗರಂ ಯಾದೃಕ್ತಾದೃಗಿದಂ ಜಗತ್ .

ಪರಿಜ್ಞಾತಂ ಭವೇದತ್ರ ಕಥಾಮಾಸ್ಥಾ ವಿವೇಕಿನಃ .. 4..

ಸರ್ಗಾದೌ ಸರ್ಗಸಂವಿತ್ತೇರ್ಯಥಾಭೂತಾರ್ಥವೇದನಾತ್ .

ಜಾಗ್ರತಿ ಸ್ವಪ್ನನಗರಂ ಯಾದೃಶಂ ತಾದೃಶಂ ಜಗತ್ .. 5..

ಜಾಗ್ರತಿ ಸ್ವಪ್ನನಗರವಾಸನಾ ವಿವಿಧಾ ಯಥಾ .

ಸತ್ಯಾ ಅಪಿ ನ ಸತ್ಯಾಸ್ತಾ ಜಾಗ್ರತ್ಯೋ ವಾಸನಾಸ್ತಥಾ .. 6..

ಅನ್ಯಥೋಪಪ್ರಪದ್ಯೇಹ ಕಲ್ಪ್ಯತೇ ಯದಿ ಕಾರಣಂ .

ತತ್ಕಿಂ ನೇದೀಯಸೀ ನಾತ್ರ ಭ್ರಾಂತತಾ ಕಲ್ಪ್ಯತೇ ತಥಾ .. 7..

ಸ್ವಾನುಭೂಯತ ಏವೇಯಂ ಭ್ರಾಂತಿಃ ಸ್ವಪ್ನಜಗತ್ಸ್ವಿವ .

ಕಾರಣಂ ತ್ವನುಮಾಸಾಧ್ಯಂ ಕ್ವಾನುಮಾನುಭವಾದಿಕಾ .. 8..

ದೃಷ್ಟಮಪ್ಯಸ್ತಿ ಯನ್ನೇಶೇ ನ ಚಾತ್ಮನಿ ವಿಚಾರಿತಂ .

ಅನ್ಯಥಾನುಪಪತ್ತಾಂತಭ್ರಾಂತ್ಯಾತ್ಮ ಸ್ವಪ್ನಶೈಲವತ್ .. 9..

ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಂ ಪರಂ ಜಾಡ್ಯಂ ಸವಿಕಲ್ಪಂ ತು ಸಂಸೃತಿಃ .

ಧ್ಯಾನಂ ತೇನ ಸಮಾಧಾನಂ ನ ಸಂಭವತಿ ಕಿಂಚನ .. 10..

ಸಚೇತ್ಯಂ ಸಂಸೃತಿಧ್ಯಾನಮಚೇತ್ಯಂ ತೂಪಲಸ್ಥಿತಿ .

ಮೋಕ್ಷೋ ನೋಪಲವದ್ಧಾನಂ ನ ವಿಕಲ್ಪಾತ್ಮಕಂ ತತಃ .. 11..

ನ ಚ ನಾಮೋಪಲಾಭೇನ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಸಮಾಧಿನಾ .
 ಅನ್ಯದಾಸಾದ್ಯತೇ ಕಿಂಚಿಲ್ಲಭ್ಯತೇ ಕಿಂ ಸ್ವನಿದ್ರಯಾ .. 12..
 ತಸ್ಮಾತ್ಸಮ್ಯಕ್ಪರಿಜ್ಞಾನಾದ್ಭ್ರಾಂತಿಮಾತ್ರಂ ವಿವೇಕಿನಃ .
 ಸರ್ಗಾತ್ಯಂತಾಸಂಭವತೋ ಯೋ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತತೋದಯಃ .. 13..
 ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಂ ಸಮಾಧಾನಂ ತದನಂತಮಿಹೋಚ್ಯತೇ .
 ಯಥಾಸ್ಥಿತಮವಿಕ್ಷುಬ್ಧಮಾಸನಂ ಸರ್ವಭಾಸನಂ .. 14..
 ತದನಂತಸುಷುಪ್ತಾಖ್ಯಂ ತತ್ತುರೀಯಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ .
 ತನ್ನಿರ್ವಾಣಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ತನ್ನೋಕ್ಷ ಇತಿ ಶಬ್ದಿತಂ .. 15..
 ಸಮ್ಯಗ್ರೋದೈಕಘನತಾ ಯಾಸೌ ಧ್ಯಾನಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ .
 ದೃಶ್ಯಾತ್ಯಂತಾಸಂಭವಾತ್ಮ ಬೋಧಮಾಹುಃ ಪರಂ ಪದಂ .. 16..
 ತಚ್ಚ ನೋಪಲವಜ್ಞಾತ್ಯಂ ನ ಸುಷುಪ್ತೋಪಮಂ ಭವೇತ್ .
 ನ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಂ ನ ಚ ವಾ ಸವಿಕಲ್ಪಂ ನ ವಾಪ್ಯಸತ್ .. 17..
 ದೃಶ್ಯಾತ್ಯಂತಾಸಂಭವಾತ್ಮ ತದೇವಾದ್ಯಂ ಹಿ ವೇದನಂ .
 ತತ್ಸರ್ವಂ ತನ್ನ ಕಿಂಚಿಚ್ಚ ತದ್ವದೇವಾಂಗ ವೇತ್ತಿ ತತ್ .. 18..
 ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಬೋಧಾನಿರ್ವಾಣಂ ಪರಂ ತತ್ಸಮುದಾಹೃತಂ .
 ಯಥಾಸ್ಥಿತಮಿದಂ ವಿಶ್ವಂ ತತ್ರಾಲಂಪ್ರಲಯಂ ಗತಂ .. 19..
 ನ ತತ್ರ ನಾನಾನಾನಾ ನ ನ ಚ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಕಿಂಚನ .
 ಸಮಸ್ತಸದ ಸದ್ಭಾವಸೀಮಾಂತಃ ಸ ಉದಾಹೃತಃ.. 20..
 ಅತ್ಯಂತಾಸಂಭವಂ ದೃಶ್ಯಂ ಯದ್ವೈ ನಿರ್ವಾಣಮಾಸಿತಂ .
 ಶುದ್ಧಬೋಧೋದಯಂ ಶಾಂತಂ ತದ್ವಿಧಿ ಪರಮಂ ಪದಂ .. 21..
 ಸ ಚ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಶುದ್ಧೋ ಬೋಧೋ ಧ್ಯಾನಮನುತ್ತಮಂ .
 ಶಾಸ್ತ್ರಾತ್ಪದಪದಾರ್ಥಜ್ಞಬೋಧಿನೋತ್ಪನ್ನಬುದ್ಧಿನಾ .. 22..
 ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಾಭಿಧಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಂ ವಾಚಯತಾನಿಶಂ .
 ಬುದ್ಧ್ಯುಪಾಯೇನ ಶುದ್ಧೇನ ಪುಂಸಾ ನಾನ್ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ .. 23..
 ನ ತೀರ್ಥೇನ ನ ದಾನೇನ ನ ಸ್ನಾನೇನ ನ ವಿದ್ಯಯಾ .
 ನ ಧ್ಯಾನೇನ ನ ಯೋಗೇನ ನ ತಪೋಭಿರ್ನ ಚಾದ್ವರೈಃ .. 24..
 ಭ್ರಾಂತಿಮಾತ್ರಂ ಕಿಲೇದಂ ಸದಸತ್ಸದಿವ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ .
 ವ್ಯೋಮೈವ ಜಗದಾಕಾರಂ ಸ್ವಪ್ನೋಽನಿದ್ರೇ ಚಿದಂಬರೇ .. 25..
 ನ ಶಾಮ್ಯತಿ ತಪಸ್ತೀರ್ಥೈರ್ಭಾರ್ತಿನಾಮ ಕದಾಚನ .
 ತಪಸ್ತೀರ್ಥಾದಿನಾ ಸ್ವರ್ಗಾಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಂತೇ ನ ತು ಮುಕ್ತತಾ .. 26..
 ಭ್ರಾಂತಿಃ ಶಾಮ್ಯತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ಸಮ್ಯಗ್ಬುದ್ಧ್ಯಾವಲೋಕಿತಾತ್ .

ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಮಯಾನೋಕ್ಷೋಪಾಯಾದೇವೇಹ ನಾನ್ಯತಃ .. 27..
 ಆಲೋಕಕಾರಿಣಾತ್ಯರ್ಥಂ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥೇನೈವ ಶಾಮ್ಯತಿ .
 ಅಮಲೇನಾಖಿಲಾ ಭ್ರಾಂತಿಃ ಪ್ರಕಾಶೇನೈವ ತಾಮಸೀ .. 28..
 ಸರ್ಗಸಂಹಾರಸಂಸ್ಥಾನಾಂ ಭಾಸೋ ಭಾಂತಿ ಚಿದಂಬರೇ .
 ಸ್ಪಂದನಾನೀವ ಮರುತಿ ದ್ರವತ್ವಾನೀವ ವಾರಿಣಿ .. 29..
 ದ್ರವ್ಯಸ್ಯ ಹೃದ್ಯೇವ ಚಮತ್ಸ್ಯ ತಿರ್ನಿಜಾ
 ನಭಸ್ವತಃ ಸ್ಪಂದ ಇವಾನಿಶಂ ಯಥಾ .
 ಯಥಾ ಸ್ಥಿತಾ ಸೃಷ್ಟಿರಿಯಂ ತಥಾಸ್ಥಿತಾ
 ಲಯಂ ನಭಸ್ಯಂತರನನ್ಯರೂಪಿಣೀ .. 30..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ನಿರ್ವಾಣೋಪದೇಶೋ
 ನಾಮ ಚತುಃಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 174.. -2-

.. ಅಥ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 .. ಅದ್ವೈತಯುಕ್ತಿಃ ..
 ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
 ಸ್ವಪ್ನಾಭಮಾದ್ಯಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಕಾರಣಂ ದೇಹಸಂವಿದಾಂ .
 ದೃಶ್ಯಾನ್ಯತಾ ಸಂಭವತಶ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಸ್ತತ್ಕುತೋ ವಪುಃ .. 1..
 ಸರ್ಗಾದೌ ಸ್ವಪ್ನಸಂವಿತ್ತಿರೂಪಂ ಸರ್ವಂ ವಿನಾನಘ .
 ನ ಸರ್ಗೋ ನ ಪರೋ ಲೋಕೋ ದೃಶ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ಸಿದ್ಧತಿ .. 2..
 ಅಸದೇವಾನುಭೂರಿತ್ಥಮೇವೇದಂ ಭಾಸತೇ ಜಗತ್ .
 ಸ್ವಪ್ನಾಂಗನಾಸಂಗ ಇವ ಶಾಂತಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಕೇವಲಂ .. 3..
 ಏವಂ ನಾಮಾಸ್ತಿ ಚಿದ್ಭೂತರನಾದಿನಿಧನೋಽಮಲಃ .
 ಶೂನ್ಯಾತ್ಮೈವಾಚ್ಛರೂಪೋಽಪಿ ಜಗದಿತ್ಯವಭಾತಿ ಯಃ .. 4..
 ಮಲಸ್ತೈಷೋಽಪರಿಜ್ಞಾತಃ ಪರಿಜ್ಞಾತಃ ಪರಂ ಭವೇತ್ .
 ಕುತಃ ಕಿಲ ಪರೇ ವ್ಯೋಮನ್ಯನಾದಿನಿಧನೇ ಮಲಃ .. 5..
 ಯದೇತದ್ವೇದನಂ ಶುದ್ಧಂ ತದೇವ ಸ್ವಪ್ನಪತ್ತನಂ .
 ಜಗತ್ತದೇವ ಸರ್ಗಾದೌ ಪೃಥ್ವ್ಯಾದೇಃ ಸಂಭವಃ ಕುತಃ .. 6..
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮಾತ್ಮಾವಭಾಸಸ್ಯ ನಭಸಃ ಸರ್ಗರೂಪಿಣೀ .
 ಕೃತಾ ಪೃಥ್ವ್ಯಾದಿಕಲತಾ ಮನೋಬುದ್ಧ್ಯಾದಿತಾ ತಥಾ .. 7..
 ವಾರ್ಯಾವರ್ತ ಇಅವಾಭಾತಿ ಪವನಸ್ಪಂದವಚ್ಚ ಯತ್ .

ಅಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಜಗದ್ಭಾನಮಭಿತ್ತಿಮತ್ .. 8..
 ಪಶ್ಚಾತ್ತಸ್ಯೈವ ತೇನೈವ ಸ್ವಯಮೈಶ್ವರ್ಯಶಂಸಿನಾ .
 ಕೃತಂ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ದಿಪ್ತಧ್ವಾ ದಿಕಲ್ಪನಂ ಸದಸನ್ಮಯಂ .. 9..
 ಸ್ವಯಮೇವ ಕಚತ್ಯಚ್ಚಾಚ್ಚಾಯೇಯಂ ಸ್ವಾ ಮಹಾಚಿತಿಃ .
 ಸರ್ಗಾಭಿಧಾನಮಸ್ಯೈವ ನಭ ಏವೇಹ ನೇತರತ್ .. 10..
 ನ ಚ ಕಿಂಚನ ನಾಮಾಂಗ ಕಚತ್ಯಚ್ಛೈವ ಸಾ ಸ್ಮೃತಾ .
 ಚಿನ್ಮಾತ್ಮೈಕೈಕಕಲನಂ ತತಮೇವಾತ್ಮನಾತ್ಮನಿ .. 11..
 ಚಿದಾಕಾಶಶ್ಚಿದಾಕಾಶೇ ತದಿದಂ ಸ್ವಮಲ ವಪುಃ .
 ಚಿತ್ತಂ ದೃಶ್ಯಮಿವಾಭಾತಿ ಸ್ವಪ್ನೇ ತಥಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 12..
 ಅನ್ಯಥಾನುಪಪನ್ಯಾರ್ಥಕಾರಣಾಭಾವತಃ ಸ್ವತಃ .
 ಸರ್ಗಾದಾವೇವ ಸ್ವಾತ್ಮೈವ ದೃಶ್ಯಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಪಶ್ಯತಿ .. 13..
 ಸ್ವಪ್ನವತ್ತಚ್ಚ ನಿರ್ಧರ್ಮ ಮನಾಗಪಿ ನ ಭಿದ್ಯತೇ .
 ತಸ್ಮಾಚ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಶೂನ್ಯತ್ವಂ ಗಗನಾದಿವತ್ .. 14..
 ಯದೇವ ತತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವರೂಪವಿವರ್ಜಿತಂ .
 ತದೇವೈಕಂ ತಥಾರೂಪಮೇವಂ ಸರ್ವತಯಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 15..
 ಸ್ವಪ್ನೇನುಭೂಯತೇ ಚೈತತ್ಸಪ್ನೋ ಹ್ಯಾತ್ಮೈವ ಭಾಸತೇ .
 ನಾನಾಬೋಧಮನಾನೈವ ಬ್ರಹ್ಮೈವಾಮಲಮೇವ ತತ್ .. 16..
 ಬ್ರಹ್ಮೈವಾತ್ಮನಿ ಚಿದ್ಭಾವಾಜ್ಜೀವತ್ವಮಿವ ಕಲ್ಪಯತ್ .
 ರೂಪಮನ್ಯಜದೇವಾಚ್ಛಂ ಮನಸ್ತಾಮಿವ ಗಚ್ಛತಿ .. 17..
 ಇದಂ ಸರ್ವಂ ತನೋತೀವ ತಚ್ಚ ಖಾತ್ಮಕಮೇವ ಖಂ .
 ಭವತೀವ ಜಗದ್ರೂಪಂ ವಿಕಾರೀವಾವಿಕಾರ್ಯಪಿ .. 18..
 ಮನ ಏವ ಸ್ವಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸ ಸರ್ಗಮ್ಯ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಃ .
 ಕರೋತ್ಯವಿರತಂ ಸರ್ವಮಜಸ್ರಂ ಸಂಹರತ್ಯಪಿ .. 19..
 ಪೃಥ್ವಾದಿರಹಿತೋ ಯಸ್ಮಿನ್ಮನೋಹೃದ್ಯಂಗವರ್ಜಿತೇ .
 ಅನ್ಯದ್ವಾ ತ್ರಿಜಗದ್ಭಾತಿ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ನಿರಾಕೃತಿ .. 20..
 ದೇಹರೂಪಜಗದ್ರೂಪೈರಹಮೇಕಮನಾಕೃತಿ .
 ಮನಸ್ತಿಷ್ಠಾಮ್ಯನಂತಾತ್ಮಬೋಧಾಬೋಧಂ ಪರಾಭವಂ .. 21..
 ನೇಹ ಪೃಥ್ವಾದಿ ನೋ ದೇಹೋ ನ ಚೈವಾನ್ಯಾಸ್ತಿ ದೃಶ್ಯತಾ .
 ಜಗತ್ರಯಾ ಕೇವಲಂ ಖಂ ಮನಃ ಕಚಕಚಾಯತೇ .. 22..
 ವಿಚಾರ್ಯದೃಷ್ಟೈಶ್ಚೈತದಪಿ ನ ಕಿಂಚಿದಪಿ ವಿದ್ಯತೇ .
 ಕೇವಲಂ ಭಾತಿ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಮಾತ್ಮನಾತ್ಮನಿ ನಿರ್ಧನಂ .. 23..

ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ತೂಷ್ಟೀಂಭಾವೋಽವಶಿಷ್ಯತೇ .
ವ್ಯವಹಾರ್ಯಪಿ ಖಾತ್ಯೈವ ತದ್ವತ್ತಿಷ್ಯತಿ ಮೂಕವತ್ .. 24..
ಅನಂತಾಪಾರಪರ್ಯಂತಾ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಪರಮೇಷ್ಟಕಾ .
ತೂಷ್ಟೀಂಭೂತ್ವಾ ಭವತ್ಯೇಷ ಪ್ರಬುದ್ಧಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ .. 25..
ಅಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಂ ದ್ರವತೋ ಯಥಾವರ್ತಾದಯೋಽಂಭಸಿ .
ಕ್ರಿಯಂತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ತದ್ವಚ್ಚಿತ್ತಬುದ್ಧ್ಯಾದಯೋ ಜಡಾಃ .. 26..
ಅಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಂ ವಾತೇನ ಕ್ರಿಯತೇ ಸ್ವಂದನಂ ಯಥಾ .
ಅನನ್ಯದೇವಂ ಬುದ್ಧ್ಯಾದಿ ಕ್ರಿಯತೇ ಪರಮಾತ್ಮನಾ .. 27..
ಅನನ್ಯದಾತ್ಮನೋ ವಾಯೋರ್ಯಥಾ ಸ್ವಂದನಮವ್ಯಯಂ .
ಅನನ್ಯದಾತ್ಮನಸ್ತದ್ವಚ್ಚಿನ್ಮಾತ್ರಂ ಪರಮಾತ್ಮನಃ .. 28..
ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಬ್ರಹ್ಮಚಿನ್ಮಾತ್ರಮಾತ್ಮಾ ಚಿತಿ ಮಹಾನಿತಿ .
ಪರಮಾತ್ಮೇತಿ ಪರ್ಯಾಯಾ ಜ್ಞೇಯಾ ಜ್ಞಾನವತಾಂ ವರ .. 29..
ಬ್ರಹ್ಮೋನ್ಮೇಷನಿಮೇಷಾತ್ ಸ್ವಂದಾಸ್ವಂದಾತ್ ವಾತವತ್ .
ನಿಮೇಷೋ ಯಾದೃಗೇವಾಸ್ಯ ಸಮುನ್ಮೇಷಸ್ತಥಾ ಜಗತ್ .. 30..
ದೃಶ್ಯಮಸ್ಯ ಸಮುನ್ಮೇಷೋ ದೃಶ್ಯಾಭಾವೋ ನಿಮೇಷಣಂ .
ಏಕಮೇತನ್ನಿರಾಕಾರಂ ತದ್ವಯೋರಪ್ಯುಪಕ್ಷಯಾತ್ .. 31..
ನಿಮೇಷೋನ್ಮೇಷಯೋರೇಕರೂಪಮೇವ ಪರಂ ಮತಂ .
ಅತೋಽಸ್ತಿ ದೃಶ್ಯಂ ನಾಸ್ತೀತಿ ಸದಸಚ್ಚ ಸದಾಚಿತಿಃ .. 32..
ನಿಮೇಷೋ ನಾನ್ಯ ಉನ್ಮೇಷಾನ್ನೋನ್ಮೇಷೋಽಪಿ ನಿಮೇಷತಃ .
ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸರ್ಗವಪುಷೋ ನಿಮೇಷೋನ್ಮೇಷರೂಪಿಣಃ .. 33..
ತದ್ಯಥಾಸ್ಥಿತಮೇವೇದಂ ವಿದ್ಧಿ ಶಾಂತಮಶೇಷತಃ .
ಅಜಾತಮಜರಂ ವ್ಯೋಮ ಸೌಮ್ಯಂ ಸಮಸಮಂ ಜಗತ್ .. 34..
ಚಿದಚಿತ್ಯಾತ್ಮಕಂ ವ್ಯೋಮ ರೂಪಂ ಕಚಕಚಾಯತೇ .
ಚಿನ್ನಾಮ ತದಿದಂ ಭಾತಿ ಜಗದಿತ್ಯೇವ ತದ್ವಪುಃ .. 35..
ನ ನಶ್ಯತಿ ನ ಚೋತ್ಪನ್ನಂ ದೃಶ್ಯಂ ನಾಪ್ಯನುಭೂಯತೇ .
ಸ್ವಯಂ ಚಮತ್ಕರೋತ್ಯಂತಃ ಕೇವಲಂ ಕೇವಲೈವ ಚಿತ್ .. 36..
ಮಹಾಚಿದ್ವ್ಯೋಮಮಣಿಭಾ ದೃಶ್ಯನಾಮ್ನೀ ನಿಜಾಕರಾತ್ .
ಅನನ್ಯಾನ್ಯೇವ ಭಾತಾಪಿ ಭಾನುಭಾಸ ಇವೋಷ್ಟತಾ .. 37..
ಸುಷುಪ್ತಂ ಸ್ವಪ್ನವದ್ಭಾತಿ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಸರ್ಗವತ್ .
ಸರ್ವಮೇಕಂ ಶಿವಂ ಶಾಂತಂ ನಾನೇವಾಪಿ ಸ್ಥಿತಂ ಸ್ಫುರತ್ .. 38..
ಯದ್ಯತ್ಸಂವೇದ್ಯತೇ ಯಾದೃಕ್ಸದ್ವಾಸದ್ವಾ ಯಥಾ ಯದಾ .

ತಥಾನುಭೂಯತೇ ತಾದೃಕ್ತತ್ವದಸ್ತ್ವಸದಸ್ತು ವಾ .. 39..
 ಅನ್ಯಥಾನುಪಪತ್ಯಾ ಚೇತ್ಕಾರಣಂ ಪರಿಕಲ್ಪ್ಯತೇ .
 ತತ್ಸೃಷ್ಟ್ವಾಭೋ ಜಗದ್ಭಾವಾದನ್ಯಥಾ ನೋಪಪದ್ಯತೇ .. 40..
 ಪ್ರಮಾತೀತಾತ್ಪರಾದ್ವಿಶ್ವಮನನ್ಯದುದಿತಂ ಯತಃ .
 ಪ್ರಮಾತೀತಮಿದಂ ಚೈವ ಕಿಂಚಿನ್ನಾಭ್ಯುದಿತಂ ತತಃ .. 41..
 ಯಸ್ಯ ಯದ್ರಸಿಕಂ ಚಿತ್ತಂ ತತ್ತಥಾ ತಸ್ಯ ಗಚ್ಛತಿ .
 ಬ್ರಹ್ಮೈಕರಸಿಕಂ ತೇನ ಮನಸ್ತತ್ತಾಂ ಸಮಶ್ನುತೇ .. 42..
 ಯಚ್ಚಿತ್ತೋ ಯದ್ಗತಪ್ರಾಣೋ ಜನೋ ಭವತಿ ಸರ್ವದಾ .
 ತತ್ತೇನ ವಸ್ತಿ ತಿ ಜ್ಞಾತಂ ಜಾನಾತಿ ತದಸೌ ಸ್ಫುಟಂ .. 43..
 ಬ್ರಹ್ಮೈಕರಸಿಕಂ ಯತ್ಸ್ಯಾನ್ಮನಸ್ತತ್ತದ್ಭವೇತ್ಕೃಣಾತ್ .
 ಯಸ್ಯ ಯದ್ರಸಿಕಂ ಚೇತೋ ಬುದ್ಧಂ ತೇನ ತದೇವ ಸತ್ .. 44..
 ವಿಶ್ರಾಂತಂ ಯಸ್ಯ ವೈ ಚಿತ್ತಂ ಜಂತೋಸ್ತತ್ತರಮಾರ್ಥಸತ್ .
 ವ್ಯವಹೃತ್ಯೈ ಕರೋತ್ಯನ್ಯತ್ನದಾಚಾರಾದತದ್ರಸಂ .. 45..
 ದ್ವಿತ್ವೈಕತ್ವಾದಿಕಲನಾ ನೇಹ ಕಾಚನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ಸತ್ತಾಮಾತ್ರಂ ಚ ದೃಗಿಯಮಿತಶ್ಚೇದಲಮೀಕ್ಷ್ಯತೇ .. 46..
 ಅದೃಶ್ಯದೃಶ್ಯಸದಸನ್ಮೂರ್ತಾಮೂರ್ತದೃಶಾಮಿಹ .
 ನೈವಾಸ್ತಿ ನ ಚ ನಾಸ್ತೈವ ಕರ್ತಾ ಭೋಕ್ತಾಥವಾ ಕ್ಷಚಿತ್ .. 47..
 ಇದಮಿತ್ಥಮನಾದ್ಯಂತಂ ಜಗತ್ಪರ್ಯಾಯಮಾತ್ಮನಿ .
 ಬ್ರಹ್ಮೈಕಘನಮಾಶಾಂತಂ ಸ್ಥಿತಂ ಸ್ಥಾಣುರಿವಾದ್ವನಿ .. 48..
 ಯದೇವ ಬ್ರಹ್ಮಬುದ್ಧ್ಯಾ ದಿ ತದೇವೈತನ್ನಿರಂಜನಂ .
 ಯದೇವ ಗಗನಂ ಶಾಂತಂ ಶೂನ್ಯಂ ವಿದ್ಧಿ ತದೇವ ತತ್ .. 49..
 ಕೇಶೋಂಢ್ರಕಾದಯೋ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಯಥಾ ಸದಸದಾತ್ಮಕಾಃ .
 ದ್ವಿತಾಮಿವಾಗತಾ ಭಾಂತಿ ಪರೇ ಬುದ್ಧ್ಯಾದಯಸ್ತಥಾ .. 50..
 ತಥಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ದಿ ದೇಹಾದಿ ವೇದನಾದಿ ಪರಾಪರೇ .
 ಅನೇಕಾನ್ಯಪ್ಯನನ್ಯಾನಿ ಶೂನ್ಯತ್ವಾನಿ ಯಥಾಂಬರೇ .. 51..
 ಸುಷುಪ್ತಾದ್ವಿಶತಃ ಸ್ವಪ್ನಮೇಕನಿದ್ರಾತ್ಮನೋ ಯಥಾ .
 ಸರ್ಗಸ್ಥಸ್ಯಾಪಿ ನ ದ್ವಿತ್ವಂ ನೈಕತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತಥಾ .. 52..
 ಏವಮೇವ ಕಚತ್ಯಚ್ಛಾ ಛಾಯೇಯಂ ಸ್ವಾ ಮಹಾಚಿತ್ತೇಃ .
 ನ ಚ ಕಿಂಚನ ನಾಮಾಂಗ ಕಚತ್ಯಚ್ಛೈವಮಾಸ್ಥಿತಾ .. 53..
 ಚಿದ್ರೋಮ್ನಿ ಹಿ ಚಿದಾಕಾಶಮೇವ ಸ್ವಮಮಲಂ ವಪುಃ .
 ಚೇತ್ಯಂ ದೃಶ್ಯಮಿವಾಭಾತಿ ಸ್ವಪ್ನೇಷ್ವಿವ ಯಥಾಸ್ಥಿತಂ .. 54..

ಅನ್ಯಥಾನುಪಪತ್ಯಾರ್ಥಕಾರಣಾಭಾವತಃ ಸ್ವತಃ .
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮಾತ್ಮಾನಮೇವಾದೌ ದೃಶ್ಯಮಿತ್ಯೇವ ಪಶ್ಯತಿ .. 55..
 ಸರ್ಗಾದಾವೇವ ಖಾತ್ಮೈವ ದೃಶ್ಯಂ ಭಾತಿ ನಿರಾಕೃತಿ .
 ಸಂಭ್ರಮಃ ಸ್ವಪ್ನಸಂಕಲ್ಪಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನೇಷ್ಟಿವಾಭಿತಃ .. 56..
 ಸ್ವಪ್ನವತ್ತಚ್ಚ ನಿರ್ಧರ್ಮ ಮನಾಗಪಿ ನ ಭಿದ್ಯತೇ .
 ವಿಕಾರ್ಯಪಿ ಸಧರ್ಮಾಪಿ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನೋ ವಸ್ತುನೋ ಮಲಾತ್ .. 57..
 ತತ್ಸ್ವಪ್ನನಗರಾಕಾರಂ ಸಧರ್ಮಾಪ್ಯಸಧರ್ಮಕಂ .
 ಶಿವಾದನನ್ಯಮೇವೇತ್ಥಂ ಸ್ಥಿತಮೇವ ನಿರಂತರಂ .. 58..
 ದೃಶ್ಯಂ ಸ್ವಪ್ನಾದ್ರಿವತ್ಸ್ವಚ್ಛಂ ಮನಾಗಪಿ ನ ಭಿದ್ಯತೇ .
 ತಸ್ಮಾಚ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಃ ಶೂನ್ಯತ್ವಂ ಗಗನಾದಿವ .. 59..
 ಯದೇವ ತತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವರೂಪವಿವರ್ಜಿತಂ .
 ತದೇವೇದಂ ತಥಾಭೂತಮೇವ ಸರ್ಗತಯಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 60 .
 ಸ್ವಪ್ನೇನುಭೂಯತೇ ಚೈತತ್ಸ್ವಪ್ನೇ ಹ್ಯಾತ್ಮೈವ ಭಾಸತೇ .
 ಪುರಾದಿತ್ವೇನ ನ ತು ಸತ್ಪುರಾದಿರಚಿತಂ ತದಾ .. 61..
 ಸ್ವಪ್ನೇ ಚ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾಯಾಃ ಸಂಸ್ಕಾರಸ್ಯ ಸ್ಮೃತೇಸ್ತಥಾ .
 ನ ಸತ್ತಾ ತದಿದಂ ದೃಷ್ಟಮಿತ್ಯರ್ಥಸ್ಯಾತ್ಯಸಂಭವಾತ್ .. 62..
 ತಸ್ಮಾದೇತತ್ತಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯದ್ಭಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಂವಿದಃ .
 ತಸ್ಯ ದೃಷ್ಟಾರ್ಥಸಾದೃಶ್ಯಾನೂಡೈಃ ಸ್ಮೃತ್ಯಾದಿತೋಹಿತಾ .. 63..
 ಯಥಾ ಯತ್ಮೈವ ಲಹರೀ ವಾರಿಣ್ಯೇತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ .
 ತತ್ತ್ಯವೇತಿ ತಥಾ ತದ್ವದನನ್ಯಾ ಖೇ ಪರೇ ಜಗತ್ .. 64..
 ವಿಧಯಃ ಪ್ರತಿಷೇಧಾಶ್ಚ ಸರ್ವ ಏವ ಸದೈವ ಚ .
 ವಿಭಕ್ತಾಶ್ಚ ವಿಮಿಶ್ರಾಶ್ಚ ಪರೇ ಸಂತಿ ನ ಸಂತಿ ಚ .. 65..
 ತಸ್ಮಾತ್ಸದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಕಿಮಿವಾತ್ರ ನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ನೈವ ಸತ್ತೈವ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಚೈತದಪ್ಯೇತದಾತ್ಮಕಂ .. 66..
 ಭ್ರಾಂತಸ್ಯ ಭ್ರಮಣಂ ಭೂಮೇರ್ನ ಭೂಭ್ರಾಂತೈವ ವಾ ಗಣೈಃ .
 ನ ಶಾಮ್ಯತಿ ಜ್ಞಾತುರಪಿ ತಥಾಭ್ಯಾಸಂ ವಿನಾತ್ರ ದೃಕ್ .. 67..
 ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯಾಸ್ಯ ತು ಯನ್ನಾಮ ವಾದನಂ ತದ್ವಿನಾಪರಃ .
 ಅಭ್ಯಾಸೋ ದೃಶ್ಯಸಂಶಾಂತ್ಯೈ ನ ಭೂತೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ .. 68..
 ನ ಜೀವನ್ನಮೃತಂ ಚಿತ್ತಂ ರೋಧಮಾಯಾತಿ ಸಂಸೃತೇಃ .
 ಅವಿನಾಭಾವಿದೇಹತ್ವಾದ್ವೋಧಾತ್ವೇತನ್ನ ಪಶ್ಯತಿ .. 69..
 ಸರ್ವದೈವಾವಿನಾಭಾವಿ ಚಿತ್ತಂ ದೃಶ್ಯಶರೀರಯೋಃ .

ಇಹ ಚಾಮುತ್ರ ಚೈತನ್ಯ ಬೋಧಾಂತೇ ಶಾಮ್ಯತಃ ಸ್ವಯಂ .. 70..
 ಚಿತ್ತದೃಶ್ಯಶರೀರಾಣಿ ತ್ರೀಣಿ ಶಾಮ್ಯಂತಿ ಬೋಧತಃ .
 ಪವನಸ್ಪಂದಸೈನ್ಯಾನಿ ಕಾರಣಾಭಾವತೋ ಯಥಾ .. 71..
 ಕಾರಣಂ ಮೌಖ್ಯಮೇವಾಸ್ಯ ತಚ್ಚಾಸ್ಮಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರತಃ .
 ಕಿಂಚಿತ್ಸಂಸ್ಕೃತಬುದ್ಧೀನಾಂ ವಾಚಿತಾದೇವ ಶಾಮ್ಯತಿ .. 72..
 ಅಬುದ್ಧಮುತ್ತರಗ್ರಂಥಾತ್ಪೂರ್ವಂ ಪೂರ್ವಂ ಹಿ ಬುದ್ಧತೇ .
 ಗ್ರಂಥಂ ಪದಪದಾರ್ಥಜ್ಞಃ ಖೇದವಾನ್ನ ನಿವರ್ತತೇ .. 73..
 ಉಪಾಯಮಿದಮೇವಾತೋ ವಿದ್ಧಿ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಭ್ರಮಕ್ಷಯೇ .
 ಅನನ್ಯಸಾಧಾರಣತಾಂ ಗತಮಿತ್ಯನುಭೂಯತೇ .. 74..
 ತಸ್ಮಾದಸ್ಮಾನ್ಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರಾದ್ಯಧಾಶಕ್ತಿ ವಿಚಾರಯೇತ್ .
 ಭಾಗೌ ದ್ವೌ ಭಾಗಮೇಕಂ ವಾ ತೇನ ದುಃಖಕ್ಷಯೋ ಭವೇತ್ .. 75..
 ಆರುಷೇಯಮಿದಮಿತಿ ಪ್ರಮಾದಾಚ್ಛೇನ್ನ ರೋಚತೇ .
 ತದನ್ಯದಾತ್ಮವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರಂ ಕಿಂಚಿದ್ವಿಚಾರಯೇತ್ .. 76..
 ಅನರ್ಥೇನಾವಿಚಾರೇಣ ವಯಃ ಕುರ್ಯಾನ್ನ ಭಸ್ಮಸಾತ್ .
 ಬೋಧೇನ ಜ್ಞಾನಸಾರೇಣ ದೃಶ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಮಾತ್ಮಸಾತ್ .. 77..
 ಆಯುಷಃ ಕ್ಷಣ ಏಕೋಽಪಿ ಸರ್ವರತ್ನೈರ್ನ ಲಭ್ಯತೇ .
 ನೀಯತೇ ತದ್ವ್ಯಥಾ ಯೇನ ಪ್ರಮಾದಃ ಸುಮಹಾನಹೋ .. 78..
 ಅನುಭೂತಮಪಿ ಚ ನೋ ಸದೃಶ್ಯಮಿದಂ ದೃಷ್ಟ್ವಸಹಿತಮಪಿ .
 ಸ್ವಪ್ನನಿಜಮರಣಬಾಂಧವರೋದನಮಿವ ಸದಿವ ಕಚಿತಮಪಿ .. 79..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಥೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ಪರಮಾರ್ಥಗೀತಾಸು
 ಅದ್ವೈತಯುಕ್ತಿನಾಮ ಪಂಚಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 175.. -3-

.. ಅಥ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..

.. ಸತ್ಯವರ್ಣನಂ ..

ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .

ಅಕಾರಣಕಮೇವೇದಂ ಜಗದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಾತ್ಪದಾತ್ .

ಯದಿ ಪ್ರವರ್ತತೇ ನಾಮ ಸ್ವಪ್ನಸಂಕಲ್ಪನಾದಿವತ್ .. 1..

ತದಕಾರಣತಃ ಸಿದ್ಧೇಃ ಸಂಭವೇಽನ್ಯದಕಾರಣಂ .

ಕಥಂ ನ ಜಾಯತೇ ವಸ್ತು ಕ್ವಚಿತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕದಾಚನ .. 2..

ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಯದ್ಯಥಾ ಕಲ್ಪಿತಂ ಯೇನ ಸ ಸಂಪಶ್ಯತಿ ತತ್ತಥಾ .
ಕಲ್ಪನೈವಾನ್ಯಥಾ ನ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರಾಧ್ಯಕ್ಕಾರಣವಿಚ್ಯುತೇಃ .. 3..
ಯಥೇದಂ ಕಲ್ಪಿತಂ ದೃಶ್ಯಂ ಮನಸಾ ಯೇನ ತತ್ತಥಾ .
ವೇತ್ಯಸೌ ಯಾದೃಗನೈನ ಕಲ್ಪಿತಂ ವೇತ್ಯಸೌ ತಥಾ .. 4..
ಕಲ್ಪನಾಕಲ್ಪನಾತ್ಮೈಕಂ ತಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಭಾವತಃ .
ಕಲ್ಪನಾತ್ಮೇದೃಶಂ ಜಂತುರ್ಯಥಾ ಕೇಶನಖಾದಿಮಾನ್ .. 5..
ಅಕಾರಣಪದಾರ್ಥತ್ವಂ ಸಕಾರಣಪದಾರ್ಥತಾ .
ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ದ್ವಯಮಪ್ಯಸ್ತಿ ಸರ್ವಶಕ್ತ್ಯಾತ್ಮ ತದ್ಭುತಃ .. 6..
ಯತಃ ಸ್ಯಾದ್ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತ್ವನ್ಯತ್ಕಚಿತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕದಾಚನ .
ತತ್ಕಾರಣವಿಕಲ್ಪೇನ ಸಂಯೋಗಸ್ತಸ್ಯ ಯುಜ್ಯತೇ .. 7..
ಯತ್ರ ಸರ್ವಮನಾದ್ಯಂತಂ ನಾನಾನಾನಾತ್ಮ ಭಾಸತೇ .
ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಶಾಂತಮೇಕಾತ್ಮ ತತ್ರ ಕಿಂ ಕಸ್ಯ ಕಾರಣಂ .. 8..
ನೇಹ ಪ್ರವರ್ತತೇ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಚ ನಾಮ ನಿವರ್ತತೇ .
ಸ್ಥಿತಮೇಕಮನಾದ್ಯಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಬ್ರಹ್ಮ ಖಾತ್ಮಕಂ .. 9..
ಕಿಂ ಕಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ಕೇನ ಕಿಮರ್ಥಂ ಭವತು ಕ್ಷ ವಾ .
ಕಿಂ ಕಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ಕೇನ ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಾಸ್ತು ವಾ ಕ್ಷಚಿತ್ .. 10..
ನೇಹ ಶೂನ್ಯಂ ನ ವಾ ಶೂನ್ಯಂ ನ ಸನ್ನಾಸನ್ನ ಮಧ್ಯತಾ .
ವಿದ್ಯತೇ ನ ಮಹಾಶೂನ್ಯೇ ನ ನೇತಿ ನ ನ ನೇತಿ ಚ .. 11..
ಇದಂ ನ ಕಿಂಚಿತ್ಕಿಂಚಿದ್ವಾ ಯನ್ನಾಮಾಸ್ತ್ಯಥ ನಾಸ್ತಿ ವಾ .
ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತದ್ವಿದ್ಧಿ ಯತ್ತಥೈವಾತಥೈವ ತತ್ .. 12..
ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
ಅತಚ್ಚವಿಷಯೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ಯಾಯೇ ಕಾರಣಸಂಭವೇ .
ಕಿಮಕಾರಣತಾತ್ಮ ಸ್ಯಾತ್ಕಥಂ ವೇತಿ ವದ ಪ್ರಭೋ .. 13..
ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
ಅತಚ್ಚೋ ನಾಮ ನಾಸ್ತೈವ ತಾವತ್ತಜ್ಞ ಜನಂ ಪ್ರತಿ .
ಅಸತೋ ವ್ಯೋಮವೃಕ್ಷಸ್ಯ ವಿಚಾರಃ ಕೀದೃಶಸ್ತತಃ .. 14..
ಏಕಬೋಧಮಯಾಃ ಶಾಂತವಿಜ್ಞಾನಘನರೂಪಿಣಃ .
ತಜ್ಞಾ ಸ್ತೇಷಾಮಸದ್ರೂಪೇ ಕಥಮರ್ಥೇ ವಿಚಾರಣಾ .. 15..
ಅತಜ್ಞತ್ವಂ ಚ ಬೋಧೇಽನ್ತರವಭಾತಿ ತದಂಗತಾ .
ಗತೇ ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತೇಽನ್ತರಿವ ನಿದ್ರಾತ್ಮ ಕೇವಲಂ .. 16..
ತಥಾಪ್ಯಭ್ಯುಪಗಮ್ಯಾಪಿ ಮೂರ್ಖನಿಶ್ಚಯ ಉಚ್ಯತೇ .

ಪ್ರಯೇದಮಣು ಸರ್ವಾತ್ಮ ಯಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಹ್ಮ ನಿರಾಮಯಂ .. 17..
 ಸಂತ್ಯಕಾರಣಕಾ ಏವ ಸಂತಿ ಕಾರಣಜಾಸ್ತಥಾ .
 ಭಾವಾಃ ಸಂವಿದ್ಯಥಾ ಯಸ್ಮಾತ್ಕಲ್ಪತೇ ಲಭ್ಯತೇ ತಥಾ .. 18..
 ಸರ್ವಕಾರಣಸಂಶಾಂತೌ ಸರ್ವಾನುಭವಶಾಲಿನಾಂ .
 ಸರ್ಗಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತೇನ ಸರ್ಗಸ್ತ್ವ ಕಾರಣಃ .. 19..
 ಹೃದಯಂಗಮತಾತ್ಯಕ್ತಮೀಶ್ವರಾದಿ ಪ್ರಕಲ್ಪತೇ .
 ಯದತ್ರ ಕಿಂಚಿದುಃಸ್ವಾದು ವ್ಯರ್ಥಂ ವಾಗ್ಜಾಲಮೇವ ತತ್ .. 20..
 ಅನ್ಯಥಾನುಪಪತ್ತೈವ ಸ್ವಪ್ನಾಭಾಕಲನಾದೃತೇ .
 ಸ್ಥೂಲಾಕಾರಾತ್ಮಿಕಾ ಕಾಚಿನ್ನಾಸ್ತಿ ದೃಶ್ಯಸ್ಯ ದೃಶ್ಯತಾ .. 21..
 ಸ್ವಪ್ನಪೃಥ್ವ್ಯಾದ್ಯನುಭವೇ ಕಿಮಬುದ್ಧಸ್ಯ ಕಾರಣಂ .
 ಚಿತ್ಸ ಭಾವಾದೃತೇ ಬ್ರೂಹಿ ಸ್ವಪ್ನಾರ್ಥೋ ನಾಮ ಕೀದೃಶಃ .. 22..
 ಸ್ವಪ್ನಾರ್ಥೋ ಹ್ಯಪರಿಜ್ಞಾತೋ ಮಹಾಮೋಹಭರಪ್ರದಃ .
 ಪರಿಜ್ಞಾತೋ ನ ಮೋಹಾಯ ಯಥಾ ಸರ್ಗಾಸ್ತಥೈವ ಚ .. 23..
 ಶುಷ್ಕತರ್ಕಹರಾವೇಶಾದ್ಯದ್ವಾಪ್ಯನುಭವೋಜ್ಜಿತಂ .
 ಕಲ್ಪತೇ ಕಾರಣಂ ಕಿಂಚಿತ್ಸಾ ಮೌಖ್ಯಾಭಿನಿವೇಶಿತಾ .. 24..
 ಅಗ್ನೇರೌಷ್ಣ್ಯ ಮಪಾಂ ಶೈತ್ಯಂ ಪ್ರಾಕಾಶ್ಯಂ ಸರ್ವತೇಜಸಾಂ .
 ಸ್ವಭಾವೋ ವಾಖಿಲಾರ್ಥಾನಾಂ ಕಿಮಬುದ್ಧಸ್ಯ ಕಾರಣಂ .. 25..
 ಕಿಂ ಧ್ಯಾತೃಶತಲಭ್ಯಸ್ಯ ಧ್ಯೇಯಸ್ಯೈಕಸ್ಯ ಕಾರಣಂ .
 ಕಿಂ ಚ ಗಂಧರ್ವನಗರೇ ಪುರೇ ಭಿತ್ತಿಷು ಕಾರಣಂ .. 26..
 ಧರ್ಮಾದ್ಯಮುತ್ರಾಮೂರ್ತತ್ವಾನ್ಮೂರ್ತೇ ದೇಹೇ ನ ಕಾರಣಂ .
 ದೇಹಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ಕಿಂ ಸ್ಯಾತ್ತತ್ರ ಸರ್ಗಾದಿಭೋಗಿನಃ .. 27..
 ಭಿತ್ತ್ಯಭಿತ್ತಾದಿರೂಪಾಣಾಂ ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಜ್ಞಾನವಾದಿನಃ .
 ಕಿಂ ಕಾರಣಮನಂತಾನಾಮುತ್ಪನ್ನದ್ವಂಸಿನಾಂ ಮುಹುಃ .. 28..
 ಸ್ವಭಾವಸ್ಯ ಸ್ವಭಾವೋಽಸೌ ಕಿಲ ಕಾರಣಮಿತ್ಯಪಿ .
 ಯದುಚ್ಯತೇ ಸ್ವಭಾವಸ್ಯ ಸಾ ಪರ್ಯಾಯೋಕ್ತಿಕಲ್ಪತಾ .. 29..
 ತಸ್ಮಾದಕಾರಣಾ ಭ್ರಾಂತಿರ್ಭಾವಾ ಭಾಂತಿ ಚ ಕಾರಣಂ .
 ಅಜ್ಞೇ ಜ್ಞೇ ತ್ವಖಿಲಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರಣಾದ್ಭವತಿ ಸ್ಥಿತಂ .. 30..
 ಯದ್ವತ್ಸಪ್ನಪರಿಜ್ಞಾನಾತ್ಸಪ್ನೇ ದ್ರವ್ಯಾಪಹಾರಿಭಿಃ .
 ನ ದುಃಖಾಕರಣಂ ತದ್ವಜ್ಜೀವಿತಂ ತತ್ತ್ವ ದರ್ಶನಾತ್ .. 31..
 ಸರ್ಗಾದಾವೇವ ನೋತ್ಪನ್ನಂ ದೃಶ್ಯಂ ಚಿದ್ಗಗನಂ ತ್ವಿದಂ .
 ಸ್ವರೂಪಂ ಸ್ವಪ್ನವದ್ಭಾತಿ ನಾನ್ಯದತ್ರೋಪಪದ್ಯತೇ .. 32..

ಅನ್ಯಾ ನ ಕಾಚಿತ್ಕಲನಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಸೋಪಪತ್ತಿಕಾ .
 ಅಸ್ಮಾನ್ಯಾ ಯಾದೃತೇ ಕಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಹ್ಮವೈಷಾನ್ಯಭೂತಿಭೂಃ .. 33..
 ಉರ್ಮ್ಯಾವರ್ತದ್ರವತ್ವಾದಿ ಶುದ್ಧೇ ಜಲಘನೇ ಯಥಾ .
 ತಥೇದಂ ಸರ್ಗಪರ್ಯಾಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾಸತೇ .. 34..
 ಸ್ವಂದಾವರ್ತವಿವರ್ತಾದಿ ನಿರ್ಮಲೇ ಪವನೇ ಯಥಾ .
 ತಥಾಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಪವನೇ ಸರ್ಗಸ್ವಂದೋಽವಭಾಸತೇ .. 35..
 ಯಥಾನಂತತ್ಸಸೌಷಿಯರ್ಶೂನ್ಯತ್ವಾದಿ ಮಹಾಂಬರೇ .
 ಸ ಸನ್ನಾಸನ್ನಭೋಧಾತ್ಮ ತಥಾ ಸರ್ಗಃ ಪರಾಪರಃ .. 36..
 ಏಷು ನಿದ್ರಾದಿಕೇಷ್ಟೇತೇ ಸೂಪಲಬ್ಧಾ ಅಪಿ ಸ್ಫುಟಂ .
 ಭಾವಾ ಅಸನ್ಮಯಾ ಏವಮೇತೇಽನನ್ಯಾತ್ಮಕಾ ಯತಃ .. 37..
 ಸರ್ಗಪ್ರಲಯಸಂಸ್ಥಾನಾನ್ಯೇವಮಾತ್ಮನಿ ಚಿದ್ಧನೇ .
 ಸೌಮ್ಯೇ ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಾಭಾ ಶುದ್ಧೇ ನಿದ್ರಾಘನೇ ಯಥಾ .. 38..
 ಸ್ವಪ್ನಾತ್ಸ್ವಪ್ನಾಂತರಾಣ್ಯಾಸ್ತೇ ನಿದ್ರಾಯಾಂ ಮಾನವೋ ಯಥಾ .
 ಸರ್ಗಾತ್ಸರ್ಗಾಂತರಾಣ್ಯಾಸ್ತೇ ಸ್ವಸ್ತಾಯಾಮಜಸ್ತಥಾ .. 39..
 ಪೃಥ್ವಾದಿರಹಿತೋಽಪ್ಯೇಷ ಬ್ರಹ್ಮಾಕಾಶೋ ನಿರಾಮಯಃ .
 ಅತದ್ವಾಂಸ್ತದ್ವದಾಭಾತಿ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನಾನುಭೂತಿಷು .. 40..
 ಸ್ಥಿತಾ ಯಥಾಸ್ಯಾಂ ಪಶ್ಯಂತಾಂ ಶಬ್ದಾ ಘಟಪಟಾದಯಃ .
 ಜಾತಾಜಾತಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ಸರ್ಗಾಸ್ತಥಾನನ್ಯೇ ಮಹಾಚಿತಿ .. 41..
 ಪಶ್ಯಂತಾಮೇವ ಪಶ್ಯಂತೀ ಯಥಾ ಭಾತಿ ತಥೈವ ಚ .
 ಯಥಾ ಶಬ್ದಾಸ್ತಥಾ ಸರ್ಗಾಶ್ಚಿತ್ಯೈವ ಚಿತಿಚಿನ್ಮಯಃ .. 42..
 ಕಿಂ ಶಾಸ್ತ್ರಕಂ ತತ್ರ ಕಥಾವಿಚಾರೈ-
 ನಿರ್ವಾಸನಂ ಜೀವಿತಮೇವ ಮೋಕ್ಷಃ .
 ಸರ್ಗೇ ತ್ವಸತ್ಯೇವಪ್ರಕಾರಣತ್ವಾ-
 ತ್ಸತ್ಯೇವ ನಾಸ್ತ್ಯೇವ ನ ನಾಮ ಕಾಚಿತ್ .. 43..
 ಏಷಾ ಚ ಸಿದ್ಧೇಹ ಹಿ ವಾಸನೇತಿ
 ಸಾ ಬೋಧಸತ್ಯೈವ ನಿರಂತರೈಕಾ .
 ನಾನಾತ್ವನಾನಾರಹಿತೈವ ಭಾತಿ
 ಸ್ವಪ್ನೇ ಚಿದೇವೇಹ ಪುರಾದಿರೂಪಾ .. 44..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ಸತ್ಯವರ್ಣನಂ
 ನಾಮ ಸಪ್ತಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 177.. -5-

.. ಅಥ ಷಷ್ಠಃ ಸರ್ಗಃ ..
 .. ಐಂದ್ರವೋಪಾಖ್ಯಾನಂ ..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ಪದಾರ್ಥಾ ದ್ವಿವಿಧಾಃ ಸಂತಿ ಮೂರ್ತಾಮೂರ್ತಾ ಜಗತ್ತಯೇ .
 ಯತ್ರ ಸಪ್ರತಿಘಾಃ ಕೇಚಿತ್ಕೇಚಿದಪ್ರತಿಘಾ ಅಪಿ .. 1..
 ತಾನಿಹಾಪ್ರತಿಘಾನಾಥುರ್ನಾನೋನ್ಯಂ ವೇಲ್ಲಯಂತಿ ಯೇ .
 ತಾಂಶ್ಚ ಸಪ್ರತಿಘಾನಾಹುರನ್ಯೋನ್ಯಂ ವೇಲ್ಲಯಂತಿ ಯೇ .. 2..
 ಇಹ ಸಪ್ರತಿಘಾನಂ ತು ದೃಷ್ಟಮನ್ಯೋನ್ಯವೇಲ್ಲನಂ .
 ನತ್ವಪ್ರತಿಘಾರೂಪಾಣಾಂ ಕೇಷಾಂಚಿದಪಿ ಕಿಂಚನ .. 3..
 ತತ್ರ ಸಂವೇದನಂ ನಾಮ ಯದಿದಂ ಚಂದ್ರಮಂಡಲೇ .
 ಇತಃ ಪತತ್ಯಪ್ರತಿಘಂ ತತ್ರವೇಣಾನುಭೂಯತೇ .. 4..
 ಅರ್ಧಪ್ರಬುದ್ಧಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪಾದ್ವೈತಕಲ್ಪಿತಂ .
 ವದಾಮ್ಯಭ್ಯುಪಗಮ್ಯೇದಂ ನ ತು ಬೋಧದಶಾಸ್ಥಿತಂ .. 5..
 ಕಃ ಪ್ರಾಣಮಾರುತಃ ಕ್ಷೋಭಂ ಜನಯತ್ಯಾಶಯಸ್ಥಿತಃ .
 ಪ್ರವೇಶನಿರ್ಗಮಭಯಂ ಕಥಂ ವಾ ವದ ಮೇ ಪ್ರಭೋ .. 6..
 ಕಥಮಪ್ರತಿಘಂ ನಾಮ ವೇದನಂ ಪ್ರತಿಘಾತ್ಮಕಂ .
 ಇಮಂ ದೇಹಂ ಚಾಲಯತಿ ಭಾರಂ ಭಾರಹರೋ ಯಥಾ .. 7..
 ಯದಿ ಸಪ್ರತಿಘಂ ವಸ್ತು ವೇಲ್ಲತ್ಯಪ್ರತಿಘಾತ್ಮಕಂ .
 ಕಥಂ ಸಂವಿತ್ತಿಮಾತ್ರೇಣ ಪುಂಸಃ ಶೈಲೋ ನ ವಲ್ಗತಿ .. 8..
 ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
 ವಿಕಾಸಮಥ ಸಂಕೋಚಮತ್ರ ನಾಲೀ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಾ .
 ಯದಾ ಯಾತಿ ತದಾ ಪ್ರಾಣಶ್ಚೈದೈರಾಯಾತಿ ಯಾತಿ ಚ .. 9..
 ಬಾಹ್ಯೋಪಸ್ಕರಭಸ್ರಾಯಾಂ ಯಥಾಕಾಶಾಸ್ವದಾತ್ಮಕಃ .
 ವಾಯುರ್ಯಾತ್ಮ್ಯಪಿ ಚಾಯಾತಿ ತಥಾತ್ರ ಸ್ವಂದನಂ ಹೃದಿ .. 10..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ಬಹಿರ್ಭಸ್ರಾಮಯಸ್ಕಾರಃ ಸಂಕೋಚನವಿಕಾಸನೈಃ .
 ಯೋಜಯತ್ಯಾಂತರಂ ನಾಡೀಂ ಕಶ್ಚಾಲಯತಿ ಚಾಲಕಃ .. 11..
 ಶತಂ ಕಥಂ ಭವೇದೇಕಂ ಕಥಮೇಕಂ ಶತಂ ಭವೇತ್ .
 ಕಥಂ ಸಚೇತನಾ ಏತೇ ಕಾಷ್ಠಲೋಷ್ಣಪಲಾದಯಃ.. 12..
 ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಸ್ಥಾವರಂ ವಸ್ತು ಪ್ರಸ್ಪಂದ್ಯಪಿ ಚಮತ್ಕೃತಂ .
 ವಸ್ತು ಜಂಗಮಮೇವೇಹ ಸ್ವಂದಿಮಾತ್ರೇವ ಕಿಂ ವದ .. 13..

ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಅಂತಃಸಂವೇದನಂ ನಾಮ ಚಾಲಯತ್ಯಾಂತ್ರವೇಷ್ಟನಂ .

ಬಹಿರ್ಭಸ್ಮಾಮಯಸ್ಕಾರ ಇವ ಲೋಕೇಽನುಚೇಷ್ಟನಂ .. 14..

ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .

ವಾಯ್ವಂತ್ರಾದಿಶರೀರಸ್ಥಂ ಸರ್ವಂ ಸಪ್ರತಿಘಂ ಮುನೇ .

ಕಥಮಪ್ರತಿಘಾ ಸಂವಿಚ್ಛಾಲಯೇದಿತಿ ಮೇ ವದ .. 15..

ಸಂವಿದಪ್ರತಿಘಾಕಾರಾ ಯದಿ ಸಪ್ರತಿಘಾತ್ಮಕಂ .

ಚಾಲಯೇದಚಲಿಪ್ಯತ್ತದದೂರಮಂಭೋ ಯದಿಚ್ಛಯಾ .. 16..

ಸಪ್ರತಿಘಾಪ್ರತಿಘಯೋರ್ಮಿಥೋ ಯದಿ ಪದಾರ್ಥಯೋಃ .

ವೇಲ್ಲನಂ ಸ್ಯಾತ್ತದಿಚ್ಛೈವ ಕರ್ತೃಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯೈಃ ಕ್ಷ ಕಿಂ .. 17..

ಸಪ್ರತಿಘಾಪ್ರತಿಘಯೋಃ ಶೇಷೋ ನಾಸ್ತಿ ಬಹಿರ್ಯಥಾ .

ತಥೈವಾಂತರಹಂ ಮನ್ಯೇ ಶೇಷಂ ಕಥಯ ಮೇ ಮುನೇ .. 18..

ಅಂತಃಸ್ವಯಂ ಯೋಗಿನಾ ವಾ ಯಥೈತದನುಭೂಯತೇ .

ಅಮೂರ್ತಸ್ಯೈವ ಮೂರ್ತೇನ ವೇಲ್ಲನಂ ತದ್ವದಾಶು ಮೇ .. 19..

ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಸರ್ವಸಂದೇಹವೃಕ್ಷಾಣಾಂ ಮೂಲಕಾಷಮಿದಂ ವಚಃ .

ಸರ್ವೈಕತಾನುಭೂತ್ಯರ್ಥಂ ಶೃಣು ಶ್ರವಣಭೂಷಣಂ .. 20..

ನೇಹ ಕಿಂಚಿನ್ನ ನಾಮಾಸ್ತಿ ವಸ್ತು ಸಪ್ರತಿಘಂ ಕ್ವಚಿತ್ .

ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವಮೇವೇದಂ ಶಾಂತಮಪ್ರತಿಘಂ ತತಂ .. 21..

ಶುದ್ಧಂ ಸಂವಿನ್ಮಯಂ ಸರ್ವಂ ಶಾಂತಮಪ್ರತಿಘಾತ್ಮಕಂ .

ಪದಾರ್ಥಜಾತಂ ಪೃಥ್ವ್ಯಾದಿ ಸ್ವಪ್ನಸಂಕಲ್ಪಯೋರಿವ .. 22..

ಆದಾವಂತೇ ಚ ನಾಸ್ತೀದಂ ಕಾರಣಾಭಾವತೋಽಖಿಲಂ .

ಭ್ರಾಂತ್ಯಾತ್ಮಾ ವರ್ತಮಾನಾಪಿ ಭಾತಿ ಚಿತ್ತ್ವಪ್ನಗಾ ಯಥಾ .. 23..

ದ್ಯೌಃ ಕ್ಷಮಾ ವಾಯುರಾಕಾಶಂ ಪರ್ವತಾಃ ಸರಿತೋ ದಿಶಃ .

ಮಹತಾ ಕಾರಣೌಘೇನ ಬೋಧಮಪ್ರತಿಘಂ ವಿದುಃ .. 24..

ಅಂತಃಕರಣಭೂತಾದಿ ಮೃತ್ಯಾಷ್ಟದೃಷದಾದಿ ವಾ .

ಸರ್ವಂ ಶೂನ್ಯಮಶೂನ್ಯಂ ಚ ಚೇತನಂ ವಿದ್ಧಿ ನೇತರತ್ .. 25..

ತತ್ತ್ವೈವಮೈಂದವಾಖ್ಯಾನಂ ಶೃಣು ಶ್ರವಣಭೂಷಣಂ .

ಮಯಾ ಚ ಪೂರ್ವಮುಕ್ತಂ ತತ್ಕಿಂಚಾನ್ಯದಭಿವರ್ಣ್ಯತೇ .. 26..

ತಥಾಪಿ ವರ್ತಮಾನೋಕ್ತಪ್ರಶ್ನಬೋಧಾಯ ತಚ್ಛೃಣು .

ಯಥೇದಂ ಸರ್ವಮದ್ವ್ಯಾದಿ ಚಿದಿತ್ಯೈವ ತು ಭೋತ್ಸ್ಯತೇ .. 27..

ಕಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿತ್ಪ್ರಾಕ್ತನೇನೈವ ಜಗಜ್ಜಾಲೇಽಭವದ್ವಿ ಜಃ .
 ತಪೋವೇದಕ್ರಿಯಾಧಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಿಂದುರಿತಿ ಸ್ಮೃತಃ .. 28..
 ದಶ ತಸ್ಯಾಭವನ್ಪುತ್ರಾ ಜಗತೋ ದಿಕ್ತಟಾ ಇವ .
 ಮಹಾಶಯಾ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ಮಹತಾಮಾಸ್ವದಾಂ ಸತಾಂ .. 29..
 ಸ ತೇಷಾಂ ಕಾಲವಶತಃ ಪಿತಾಂತರ್ಧಿಮುಪಾಯಯೌ .
 ದಶಾನಾಂ ಭಗವಾನ್ಪ್ರದ್ರ ಏಕಾದಶ ಇವ ಕ್ಷಯೇ .. 30..
 ತಸ್ಯಾನುಗಮನಂ ಚಕ್ರೇ ಭಾರ್ಯಾ ವೈಧವ್ಯಭೀತಿಭಿಃ .
 ಅನುರಕ್ತಾ ದಿನಸ್ಯೇವ ಸಂಧ್ಯಾ ತಾರಾವಿಲೋಚನಾ .. 31..
 ತಯೋಸ್ತೇ ತನಯಾ ದುಃಖಕಲಿತಾ ವಿಪಿನಂ ಗತಾಃ .
 ಕೃತೌರ್ಧ್ವದೇಹಿಕಾಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ವ್ಯವಹಾರಂ ಸಮಾಧಯೇ .. 32..
 ಧಾರಣಾನಾಂ ಸಮಸ್ತಾನಾಂ ಕಾ ಸ್ಯಾದುತ್ತಮಸಿದ್ಧಿದಾ .
 ಧಾರಣಾ ಯನ್ಮಯಾಃ ಸಂತಃ ಸ್ಯಾಮಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರಾ ವಯಂ .. 33..
 ಇತಿ ತೇ ತತ್ರ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಬದ್ಧಪದ್ಮಾಸನಾ ದಶ .
 ಇದಂ ಸಂಚಿಂತಯಾಮಾಸುರ್ನಿರ್ವಿಘ್ನೇ ಕಂದರೋದರೇ .. 34..
 ಪದ್ಮಜಾಧಿಪ್ಪಿತಾಶೇಷಜಗದ್ಧಾರಣಯಾ ಸ್ಥಿತಾಃ .
 ಭವಾಮ ಪದ್ಮಜೋಪೇತಂ ಜಗದ್ರೂಪಮವಿಘ್ನತಃ .. 35..
 ಇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಸಬ್ರಹ್ಮ ಜಗದ್ಧಾರಣಯಾ ಚಿರಂ .
 ನಿಮೀಲಿತದೃಶಸ್ತಸ್ಥಸ್ತೇ ಚಿತ್ರರಚಿತಾ ಇವ .. 36..
 ಅಧೈತದ್ಧಾರಣಾಬದ್ಧಚಿತ್ತಾಸ್ತೇ ತಾವದಚ್ಯುತಾಃ .
 ಆಸನ್ಮಾಸಾಂದಶಾಷ್ಟಿ ಚ ಯಾವತ್ತೇ ತತ್ರ ದೇಹಕಾಃ .. 37..
 ಶುಷ್ಕಾಃ ಕಂಕಾಲತಾಂ ಯಾತಾಃ ಕ್ರವ್ಯಾದೈಶ್ಚವಿಫಿತಾಂಗಕಾಃ .
 ನಾಶಮಭ್ಯಾಯಯುಸ್ತತ್ರ ಛಾಯಾಭಾಗಾ ಇಅವಾತಪೈಃ .. 38..
 ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಜಗಚ್ಛೇದಂ ಸರ್ಗೋಽಯಂ ಭುವನಾನ್ವಿತಃ .
 ಇತಿ ಸಂಪಶ್ಯತಾಂ ತೇಷಾಂ ದೀರ್ಘಕಾಲೋಽಭ್ಯವರ್ತತ .. 39..
 ತಾನಿ ಚಿತ್ತಾನ್ಯದೇಹಾನಿ ದಶೈಕಧ್ಯಾನತಸ್ತತಃ .
 ಸಂಪನ್ನಾನಿ ಜಗಂತ್ಯೇವ ದಶ ದೇಹಾನಿ ವೈ ಪೃಥಕ್ .. 40..
 ಇತಿ ತೇಷಾಂ ಚಿದಿಚ್ಛಾಸಾಸಂಪನ್ನಾ ಸಕಲಂ ಜಗತ್ .
 ಅತ್ಯಂತಸ್ವಚ್ಛರೂಪೈವ ಸ್ಥಿತಾ ಚಾಕಾರವರ್ಜಿತಾ .. 41..
 ಸಂವಿನ್ಮಯತ್ಪ್ರಾಜ್ಞಗತಾಂ ತೇಷಾಂ ಭೂಮ್ಯಚಲಾದಿ ತತ್ .
 ಸರ್ವಂ ಚಿದಾತ್ಮಕಂ ವಿದ್ಧಿ ನೋ ಚೇದನ್ಯತ್ಕಿಮುಚ್ಯತಾಂ .. 42..
 ಕಿಲಯತ್ತಿಜಗಜ್ಜಾಲಂ ತೇಷಾಂ ಕಿಮಾತ್ಮತತ್ತಥಾ .
 ಸಂವಿದಾಕಾಶಶೂನ್ಯತ್ವಮಾತ್ರಮೇವೇತರನ್ನ ತತ್ .. 43..

ವಿದ್ಯತೇ ನ ಯಥಾ ಕಿಂಚಿತ್ತರಂಗಃ ಸಲಿಲಾದೃತೇ .
 ಸಂವಿತ್ತತ್ವಾದೃತೇ ತದ್ವದ್ವಿದ್ಯತೇ ಚಲನಾದಿಕಂ .. 44..
 ಐಂದವಾನಿ ಯಥೈತಾನಿ ಚಿನ್ಮಯಾನಿ ಜಗಂತಿ ಖೇ .
 ತಥಾ ಚಿನ್ಮಯಮೇತೇಷು ಕಾಷ್ಠಲೋಷ್ಟೋಪಲಾದೃಪಿ .. 45..
 ಯಥೈವೈಂದವಸಂಕಲ್ಪಾಸ್ತೇ ಜಗತ್ತ್ವ ಮುಪಾಗತಾಃ .
 ತಥೈವಾಬ್ಜಜಸಂಕಲ್ಪೋ ಜಗತ್ತ್ವ ಮಯಮಾಗತಃ .. 46..
 ತಸ್ಮಾದಿಹೇಮೇ ಗಿರಯೋ ವಸುಧಾಪಾದಪಾ ಘನಾಃ .
 ಮಹಾಭೂತಾನಿ ಸರ್ವಂ ಚ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಮಯಮಾತತಂ .. 47..
 ಚಿದ್ವ್ಯಕ್ತಾಶ್ಚಿನ್ಮಹೀ ಚಿದ್ವ್ಯಾಶ್ಚಿದಾಕಾಶಂ ಚಿದದ್ರಯಃ .
 ನಾಚಿತ್ತ್ವ ಚಿತ್ಸಂಭವತಿ ತೇಷ್ಟೈಂದವಜಗತ್ತ್ವಿವ .. 48..
 ಚಿನ್ಮಾತ್ರಖಕುಲಾಲೇನ ಸ್ವದೇಹಚಲಚಕ್ರಕೇ .
 ಸ್ವಶರೀರಮೃದಾ ಸರ್ಗಃ ಕುತೋಽಯಂ ಕ್ರಿಯತೇಽನಿಶಂ .. 49..
 ಸಂಕಲ್ಪನಿರ್ಮಿತೇ ಸರ್ಗೇ ದೃಷದಶ್ಚೇನ್ನಚೇತನಾಃ .
 ತದತ್ರ ಲೋಷ್ಟಶೈಲಾದಿ ಕಿಮೇತದಿತಿ ಕಥ್ಯತಾಂ .. 50..
 ಕಲನಸ್ಮೃತಿಸಂಸ್ಕಾರಾ ದಧತ್ಯರ್ಥಂ ಚ ನೋದರೇ .
 ಪ್ರಾಜ್ಞೃಷ್ಟಂ ಕಲ್ಪನಾದೀನಾಮನ್ಯೈವಾರ್ಥಕಲಾವತಾಂ .. 51..
 ತದ್ಧಾಮಸಂವಿದೋ ನಾಮ್ನಿ ಮಣಿರಾಶೌ ಮಣಿಯಥಾ .
 ಸರ್ವಾತ್ಮನಿ ತಥಾ ಚಿತ್ತೇ ಕಶ್ಚಿದರ್ಥ ಉದೇತ್ಯಲಂ .. 52..
 ಅಕಾರ್ಯಕರಣಸ್ಯಾರ್ಥೋ ನ ಭಿನ್ನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಕ್ವಚಿತ್ .
 ಸ್ವಭಾವ ಇತಿ ತೇನೇದಂ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ .. 53..
 ಯಥಾಪ್ರವೃತ್ತಂ ಚಿದ್ವಾರಿ ವಹತ್ಯಾವರ್ತತೇವ ನೌ .
 ಸ್ವಯತ್ನೇನಾತಿತೀವ್ರೇಣ ಪರಾತ್ಮೀಯಾತ್ಮನಾ ವಿನಾ .. 54..
 ಪದ್ಮಲೀಲಾ ಜಗದಿವ ಪ್ರಕಚಂತಿ ಜಗಂತಿ ಯತ್ .
 ಚಿನ್ಮಾತ್ರಾದ್ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸ್ವಸ್ಮಾದನ್ಯಾನಿ ನ ಮನಾಗಪಿ .. 55..
 ಅಜಾತ್ಮಾನಿರುದ್ಧಂ ಚ ಸನ್ಮಾತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಖಾತ್ಮಕಂ .
 ಶಾಂತಂ ಸದಸತೋರ್ಮಧ್ಯಂ ಚಿದ್ಭಾವಮಾತ್ರಮಿದಂ ಜಗತ್ .. 56..
 ಯತ್ಸಂವಿನ್ಮಯಮದ್ರ್ಯಾದಿಸಂಕಲ್ಪಂ ಜಗತಿ ಸ್ಥಿತಂ .
 ತದಸಂವಿನ್ಮಯಮಿತಿ ವಕ್ತಾಽಜ್ಞೋ ಜ್ಞೈರ್ವಿಹಸ್ಯತೇ .. 57..
 ಜಗಂತ್ಯಾತ್ಮೇವ ಸಂಕಲ್ಪಮಯಾನ್ಯೇತಾನಿ ವೇತ್ತಿ ಖೇ .
 ಖಾತ್ಮಕಾನಿ ತಥೇದಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪಜಂ ಜಗತ್ .. 58..
 ಯಾವದ್ಯಾವದಿಯಂ ದೃಷ್ಟಿಃ ಶೀಘ್ರಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಲೋಕ್ಯತೇ .

ತಾವತ್ತಾವದಿದಂ ದುಃಖಂ ಶೀಘ್ರಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಲೀಯತೇ .. 59..
ಯಾವದ್ಯಾವದಿಯಂ ದೃಷ್ಟಿಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯತೇ ನ ಚಿರಾಚ್ಚಿತಾ .
ತಾವತ್ತಾವದಿದಂ ದುಃಖಂ ಭವೇತ್ಪ್ರತಿಘನಂ ಘನಂ .. 60..
ದೀರ್ಘದುಷ್ಕೃತಮೂಢಾನಾಮಿಮಾಂ ದೃಷ್ಟಿಮಪಶ್ಯತಾಂ .
ಸಂಸೃತಿರ್ವಜ್ರಸಾರೇಯಂ ನ ಕದಾಚಿತ್ಪ್ರಶಾಮ್ಯತಿ .. 61..
ನೇಹಾಕೃತಿರ್ನ ಚ ಭವಾಭವಜನ್ಮನಾಶಾಃ
ಸತ್ತಾ ನ ಚೈವ ನ ಚ ನಾಮ ತಥಾಸ್ತ್ಯಸತ್ತಾ .
ಶಾಂತಂ ಪರಂ ಕಚತಿ ಕೇವಲಮಾತ್ಮನೀತ್ಥಂ
ಬ್ರಹ್ಮಾಧವಾ ಕಚನಮಪ್ಯಲಮತ್ರ ನಾಸ್ತಿ .. 62..
ಆದ್ಯಂತವರ್ಜಿತಮಲಭ್ಯಲತಾಗ್ರಮೂಲ-
ನಿರ್ಮಾಣಮೂಲಪರಿವೇಶಮಶೇಷಮಚ್ಚಂ .
ಅಂತಸ್ಥನಿರ್ಗಗನಸರ್ಗಕಪುತ್ರಕೌಘಂ
ನಿತ್ಯಂ ಸ್ಥಿತಂ ನನು ಘನಂ ಗತಜನ್ಮನಾಶಂ .. 63..
ಸನ್ಮಾತ್ರಮಂತರಹಿತಾಖಿಲಹಸ್ತಜಾತಂ
ಪರ್ಯಂತಹೀನಗಣನಾಂಗಮಮುಕ್ತರೂಪಂ .
ಆತ್ಮಾಂಬರಾತ್ಮಕಮಹಂ ತ್ವಿದಮೇವ ಸರ್ವಂ
ಸುಸ್ತಂಭರೂಪಮಜಮೌನಮಲಂ ವಿಕಲ್ಪೈಃ .. 64..
ಇತ್ಯಾಷೇಫ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ಐಂದ್ರವೋ
ನಾಮಾಷ್ಟಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 178.. -6-

.. ಅಥ ಸಪ್ತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..
.. ಬ್ರಹ್ಮಮಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಂ ..
ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
ಏವಂ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಮೇವೈಕಂ ಶುದ್ಧಂ ಸತ್ತ್ವಂ ಜಗತ್ತಯಂ .
ಸಂಭವಂತೀಹ ಭೂತಾನಿ ನಾಜ್ಜಬುದ್ಧಾನಿ ಕಾನಿಚಿತ್ .. 1..
ತಸ್ಮಾತ್ಕೃತಃ ಶರೀರಾದಿ ವಸ್ತು ಸಪ್ರತಿಘಂ ಕುತಃ .
ಯದಿದಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಕಿಂಚಿತ್ತದಪ್ರತಿಘಮಾತತಂ .. 2..
ಸ್ಥಿತಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಶಾಂತೇ ಶಾಂತಂ ಸಮಂ ಸ್ಥಿತಂ .
ಸ್ಥಿತಮಾಕಾಶಮಾಕಾಶೇ ಜ್ಞಪ್ತಿರ್ಜ್ಞಪ್ತೌ ವಿಜೃಂಭತೇ .. 3..
ಸರ್ವಂ ಸಂವಿನ್ಮಯಂ ಶಾಂತಂ ಸತ್ಸ್ವಪ್ನಂ ಇವ ಜಾಗ್ರತಿ .

ಸ್ಥಿತಮಪ್ರತಿಘಾಕಾರಂ ಕ್ವಾಸೌ ಸಪ್ರತಿಘಾಂ ಸ್ಥಿತಿಃ .. 4..
 ಕ್ಷ ದೇಹ ಅವಯವಾಃ ಕ್ವಾಂತ್ರವೇಷ್ಟನೀ ಕ್ವಾಸ್ಥಿಪಂಜರಂ .
 ವ್ಯೋಮೇವಾಪ್ರತಿಘಂ ವಿದ್ಧಿ ದೇಹಂ ಸಪ್ರತಿಘೋಷಮಂ .. 5..
 ಸಂವಿತ್ಕರೌ ಶಿರಃ ಸಂವಿತ್ಸಂವಿದಿಂದ್ರಿಯವೃಂದಕಂ .
 ಶಾಂತಮಪ್ರತಿಘಂ ಸರ್ವಂ ನ ಸಪ್ರತಿಘಮಸ್ತಿ ಹಿ .. 6..
 ಬ್ರಹ್ಮವ್ಯೋಮ್ನಃ ಸ್ವಪ್ನರೂಪಸ್ವಭಾವತ್ವಾಜ್ಜಗತ್ಸಿ ತೇಃ .
 ಇದಂ ಸರ್ವಂ ಸಂಭವತಿ ಸಹೇತುಕಮಹೇತುಕಂ .. 7..
 ನ ಕಾರಣಂ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯಂ ಭವತೀತ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ .
 ಯದ್ಯಥಾ ಯೇನ ನಿರ್ಣೀತಂ ತತ್ತಥಾ ತೇನ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ .. 8..
 ಕಾರಣೇನ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯಂ ಸದ್ವದಿತ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ .
 ಯಥಾ ಭಾವಿತಮೇವಾರ್ಥಂ ಸಂವಿದಾಪ್ನೋತ್ಯಸಂಶಯಂ .. 9..
 ಯಥಾ ಸಂಭವತಿ ಸ್ವಪ್ನೇ ಸರ್ವಂ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಥಾ .
 ಚಿನ್ಮಯತ್ವಾತ್ತಥಾ ಜಾಗ್ರತ್ಯಸ್ತಿ ಸರ್ವಾತ್ಮರೂಪತಾ .. 10..
 ಸರ್ವಾತ್ಮನಿ ಬ್ರಹ್ಮಪದೇ ನಾನಾನಾತ್ಮನಿ ಸ್ಥಿತಾ .
 ಅಸ್ಯಕಾರಣಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ಸತ್ತಾ ಕಾರಣಜಾಪಿ ಚ .. 11..
 ಏಕಃ ಸಹಸ್ರಂ ಭವತಿ ಯಥಾ ಹ್ಯೇತೇ ಕಿಲೈಂದವಾಃ .
 ಪ್ರಯಾತಾ ಭೂತಲಕ್ಷತ್ವಂ ಸಂಕಲ್ಪಜಗತಾಂ ಗಣೈಃ .. 12..
 ಸಹಸ್ರಮೇಕಂ ಭವತಿ ಸಂವಿದಾಂ ಚ ತಥಾ ಹಿ ಯತ್ .
 ನಾಯುಚ್ಯೇ ಚಕ್ರಪಾಣ್ಯಾದೇಃ ಸರ್ಗೈರೇಕಂ ಭವೇದ್ವಪುಃ .. 13..
 ಏಕ ಏಕ ಭವತ್ಯಭಿಃ ಸ್ರವಂತೀನಾಂ ಶಕ್ತೈರಪಿ .
 ಏಕ ಏಕ ಭವೇತ್ಕಾಲ ಋತುಸಂವತ್ಸರೋತ್ಕರೈಃ .. 14..
 ಸಂವಿದಾಕಾಶ ಏವಾಯಂ ದೇಹಃ ಸ್ವಪ್ನ ಇವೋದಿತಃ .
 ಸ್ವಪ್ನಾದ್ರಿವನ್ನಿರಾಕಾರಃ ಸ್ವಾನುಭೂತಿಸ್ಫುಟೋಽಪಿ ಚ .. 15..
 ಸಂವಿತ್ತಿರೇವಾನುಭವಾತ್ಸೈವಾನುಭವಾತ್ಮಿಕಾ .
 ದ್ರಷ್ಟೃ ದೃಶ್ಯದೃಶಾ ಭಾತಿ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮೈಕಮತೋ ಜಗತ್ .. 16..
 ವೇದನಾವೇದನಾತ್ಮೈಕಂ ನಿದ್ರಾಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತವತ್ .
 ವಾತಸ್ಪಂದಾವಿವಾಭಿನ್ನೌ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮೈಕಮತೋ ಜಗತ್ .. 17..
 ದ್ರಷ್ಟೃ ದೃಶ್ಯಂ ದರ್ಶನಂ ಚ ಚಿದ್ಭಾನ ಪರಮಾರ್ಥಖಂ .
 ಶೂನ್ಯಸ್ವಪ್ನ ಇವಾಭಾತಿ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮೈಕಮತೋ ಜಗತ್ .. 18..
 ಜಗತ್ತ್ವಮಸದೇವೇಶೇ ಭ್ರಾಂತ್ಯಾ ಪ್ರಥಮಸರ್ಗತಃ .
 ಸ್ವಪ್ನೇ ಭಯಮಿವಾಶೇಷಂ ಪರಿಜ್ಞಾತ ಪ್ರಶಾಮ್ಯತಿ .. 19..

ಏಕಸ್ಯಾಃ ಸಂವಿದಃ ಸ್ವಪ್ನೇ ಯಥಾ ಭಾನಮನೇಕಧಾ .
 ನಾನಾಪದಾರ್ಥರೂಪೇಣ ಸರ್ಗಾದೌ ಗಗನೇ ತಥಾ .. 20..
 ಬಹುದೀಪೇ ಗೃಹೇ ಚ್ಛಾಯಾ ಬಹ್ವೈ ಭಾಂತ್ಯೇಕವದ್ಯಥಾ .
 ಸರ್ವಶಕ್ತೇಸ್ತಥೈವೈಕಾ ಭಾತಿ ಶಕ್ತಿರನೇಕಧಾ .. 21..
 ಯತ್ಸೀಕರಸ್ಪುರಣಮಂಬುನಿಧೌ ಶಿವಾಖ್ಯ
 ವ್ಯೋಮ್ನೀವ ವೃಕ್ಷನಿಕರಸ್ಪುರಣಂ ಸ ಸರ್ಗಃ .
 ವ್ಯೋಮ್ನೇಷ ವೃಕ್ಷನಿಕರೋ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತರೂಪೋ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಬುಧೌ ನ ತು ಮನಾಗಪಿ ಸರ್ಗಬಿಂದುಃ .. 22..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು
 ಬ್ರಹ್ಮಮಯತ್ವಪ್ರತಿಪಾದನಂ ನಾಮೈಕೋನಾಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ
 ಸರ್ಗಃ .. 179.. -7-

.. ಅಥ ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 .. ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಂ ..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ಇಮಂ ಮೇ ಸಂಶಯಂ ಛಿಂಧಿ ಭಗವನ್ನಾಸ್ಕರಂ ತಮಃ .
 ಭುವನಸ್ಯೇವ ಭಾವಾನಾಂ ಸಮ್ಯಗ್ರೂಪಾನುಭೂತಯೇ .. 1..
 ಕದಾಚಿದಹಮೇಕಾಗ್ರೋ ವಿದ್ಯಾಗೇಹೇ ವಿಪಶ್ಚಿತಾಂ .
 ಸಂಸದಿ ಸ್ಥಿತವಾನ್ಯಾವತ್ತಾಪಸಃ ಕಶ್ಚಿದಾಗತಃ .. 2..
 ವಿದ್ವಾನ್ ದ್ವಿಜವರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ವಿದೇಹಜನಮಂಡಲಾತ್ .
 ಮಹಾತಪಾಃ ಕಾಂತಿಯುತೋ ದುರ್ವಾಸಾ ಇವ ದುಃಸಹಃ .. 3..
 ಸ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಭಿವಾದ್ಯಾಶು ಸಭಾಮಾಭಾಸ್ವರದ್ಯುತಿಂ .
 ಉಪವಿಶ್ಯಾಸನೇ ತಿಷ್ಠನ್ನಸ್ಮಾಭಿರಭಿವಾದಿತಃ .. 4..
 ವೇದಾಂತಸಾಂಖ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತವಾದಾನ್ಸಂಹೃತ್ಯ ಸತ್ತಮಂ .
 ಸುಖೋಪವಿಷ್ಟಂ ವಿಶ್ರಾಂತಂ ತಮಹಂ ಪೃಷ್ಟವಾನಿದಂ .. 5..
 ದೀರ್ಘಾದ್ವನಾ ಪರಿಶ್ರಾಂತಃ ಸಯತ್ನ ಇವ ಲಕ್ಷ್ಯಸೇ .
 ವದಾದ್ಯ ವದತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುತ ಆಗಮನಂ ಕೃತಂ .. 6..
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಉವಾಚ .
 ಏವಮೇತನ್ಮಹಾಭಾಗ ಸುಮಹಾಯತ್ನವಾನಹಂ .
 ಯದರ್ಥಮಾಗತೋಽಸ್ಮೀಹ ತಸ್ಯಾಕರ್ಣಯ ನಿರ್ಣಯಂ .. 7..

ವೈದೇಹೋ ನಾಮ ದೇಶೋಽಸ್ತಿ ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯಸಂಯುತಃ .
 ಸ್ವರ್ಗಸ್ಯಾಸ್ವರಸಂಸ್ಥಸ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಮಿವಾವನೌ .. 8..
 ತತ್ರಾಹಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಜಾತಃ ಪ್ರಾಪ್ತವಿದ್ಯಶ್ಚ ಸಂಸ್ಥಿತಃ .
 ಕುಂದಾವದಾದಂತತ್ವಾತ್ಕುಂದದಂತ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ .. 9..
 ಅಥಾಹಂ ಜಾತವೈರಾಗ್ಯಃ ಪ್ರವಿಹರ್ತುಂ ಪ್ರವೃತ್ತವಾನ್ .
 ದೇವದ್ವಿಜಮುನೀಂದ್ರಾಣಾಂ ಸಂಭ್ರಮಾಚ್ಛಮಶಾಂತಯೇ .. 10..
 ಶ್ರೀಪರ್ವತಮಖಂಡೇಽಹಂ ಕದಾಚಿತ್ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಹಂ .
 ತತ್ರಾವಸಂ ಚಿರಂ ಕಾಲಂ ಮೃದು ದೀರ್ಘಂ ತಪಶ್ಚರನ್ .. 11..
 ತತ್ರಾಸ್ಯ ರಣ್ಯಂ ವಿದಿತಂ ಮುಕ್ತಂ ತೃಣವನಾದಿಭಿಃ .
 ತ್ಯಕ್ತತೇಜಸ್ತಮೋಭ್ರಾದಿಭೂಮಾವಿವ ನಭಸ್ತಲಂ .. 12..
 ತತ್ರಾಸ್ತಿ ಮಧ್ಯೇ ವಿಟಪಿ ಲಘುಃ ಪೇಲವಪಲ್ಲವಃ .
 ಸ್ಥಿತ ಏಷೋಽಮ್ಬರೇ ಶೂನ್ಯೇ ಮಂದರಶ್ಮಿರಿವಾಂಶುಮಾನ್ .. 13..
 ಲಂಬತೇ ತಸ್ಯ ಶಾಖಾಯಾಂ ಪುರುಷಃ ಪಾವನಾಕೃತಿಃ .
 ಭಾನುಭರ್ವನಾವಿವ ರಶ್ಮಿಗೃಹೀತೋ ಗ್ರಥಿತಾಕೃತಿಃ .. 14..
 ಮೌಂಜದಾಮನಿ ಬದ್ಧೋರ್ಧ್ವಪಾದೋ ನಿತ್ಯಮವಾಕ್ಷಿರಾಃ .
 ಅಪ್ಪಿಲತ್ವಂ ದಧದಿವ ಮಹಾಪ್ಪಿಲಸ್ಯ ಶಾಲ್ಮಲೇಃ .. 15..
 ದೃಷ್ಟಃ ಪ್ರಾಪ್ತೇನ ತಂ ದೇಶಂ ಸ ಕದಾಚಿನ್ಮಯಾ ಪುಮಾನ್ .
 ವಿಚಾರಿತೋ ನಿಕಟತೋ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಾಂಜಲಿಸಂಪುಟಃ .. 16..
 ಯಾವಜ್ಜೀವತ್ಯಸೌ ವಿಪ್ರೋ ನಿಃಶ್ವಸಿತ್ಯಹತಾಕೃತಿಃ .
 ಶೀತವಾತಾತಪಸ್ವರ್ಶಾನ್ಸರ್ವಾನ್ವೇತ್ತಿ ಚ ಕಾಲಜಾನ್ .. 17..
 ಅನಂತರಮಸಾವೇಕೋ ನೋಪಚರ್ಯಮಯಾ ಬಹೂನ್ .
 ದಿವಸಾತಪಖೇದೇನ ವಿಶ್ರಂಭೇ ಪಾತಿತಃ ಶನ್ಯಃ .. 18..
 ಪೃಷ್ಟಶ್ಚ ಕೋಽಸಿ ಭಗವನ್ನಿಮರ್ಥಂ ದಾರುಣಂ ತಪಃ .
 ಕರೋಷೀದಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಯಾತ್ಮಜೀವಿತಃ .. 19..
 ಅಥ ತೇನೋಕ್ತಮರ್ಥಸ್ತೇ ಕ ಇವಾನೇನ ತಾಪಸ .
 ಅರ್ಥೇ ನಾತಿವಿಚಿತ್ರಾ ಹಿ ಭವಂತೀಚ್ಛಾಃ ಶರೀರಿಣಾಂ .. 20..
 ಇತ್ಯುಕ್ತವಾನ್ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಸೋಽನುಬಂಧೇನ ವೈ ಮಯಾ .
 ಯದಾ ಪೃಷ್ಟಸ್ತದಾ ತೇನ ಮಮೋಕ್ತಮಿದಮುತ್ತರಂ .. 21..
 ಮಥುರಾಯಾಮಹಂ ಜಾತೋ ವೃದ್ಧಿಂ ಯಾತಃ ಪಿತುರ್ಗೃಹೇ .
 ಬಾಲ್ಯಯೌವನಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಃ ಪದಪದಾರ್ಥವಿತ್ .. 22..
 ಸಮಗ್ರಸುಖಸಂಭಾರಕೋಶೋ ಭವತಿ ಭೂಮಿಪಃ .
 ಇತ್ಯಹಂ ಶ್ರುತವಾಂಸ್ತತ್ರ ಭೋಗಾರ್ಥೀ ನವಯೌವನಃ .. 23..

ಅಥ ಸಪ್ತಮಹಾದ್ವೀಪವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಯಾ ಭುವಃ ಪತಿಃ .
 ಸ್ಯಾಮಿತ್ಯಹಮುದಾರಾತ್ಮಾ ಪರಿಬಿಂಬಿತವಾಂಶ್ಚಿರಂ .. 24..
 ಇತ್ಯರ್ಥೇನ ಸಮಾಗತ್ಯ ದೇಶಮಿತ್ಥಮಹಂ ಸ್ಥಿತಃ .
 ಅತ್ರ ದ್ವಾದಶವರ್ಷಾಣಿ ಸಮತೀತಾನಿ ಮಾನದ .. 25..
 ತದಕಾರಣಮಿತ್ರತ್ವಂ ಗಚ್ಛೇಷ್ವಂ ದೇಶಮಾಶುಗಃ .
 ಅಹಂ ಚಾಭಿಮತಪ್ರಾಪ್ತೇರಿತ್ಥಮೇವ ದೃಢಸ್ಥಿತಿಃ .. 26..
 ಇತಿ ತೇನೇಹಮುಕ್ತಃ ಸಂಸ್ತಮಿಚ್ಛಂ ಪ್ರೋಕ್ತವಾಂಛೃಣು .
 ಆಶ್ಚರ್ಯಶ್ರವಣೇ ಚೇತಃ ಖೇದಮೇತಿ ನ ಧೀಮತಃ .. 27..
 ಸಾಧೋ ಯಾವತ್ತಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ನ ನಾಮಾಭಿಮತೋ ವರಃ .
 ತ್ವದ್ರಕ್ಷಾಪರಿಚರ್ಯಾರ್ಥಮಿಹ ತಾವದಹಂ ಸ್ಥಿತಃ .. 28..
 ಮಯೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಸ ಪಾಷಾಣ ಮೌನವಾನಭಮಚ್ಛಮೀ .
 ನಿಮೀಲಿತೇಕ್ಷಣಃ ಕ್ಷೀಣರೂಪಸ್ತ್ವ ಕಲನೋ ಬಹಿಃ .. 29..
 ತಥಾಹಂ ಪುರತಸ್ತಸ್ಯ ಕಾಷ್ಠಮೌನವತೋಽವಸಂ .
 ಷಣ್ಮಾಸಾನ್ವಿಗತೋದ್ವೇಗಂ ವೇಗಾನ್ಕಾಲ್ಪಕೃತಾನ್ಸಹನ್ .. 30..
 ಅರ್ಕಬಿಂಬಾದ್ವಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ತತ್ರದೇಶಾಂತರೇ ಸ್ಥಿತಂ .
 ಏಕದಾ ದೃಷ್ಟವಾನಸ್ಮಿ ಪುರುಷಂ ಭಾನುಭಾಸ್ವರಂ .. 31..
 ಸ ತೇನ ಪೂಜ್ಯತೇ ಯಾವನ್ಮನಸಾ ಕರ್ಮಣಾ ಮಯಾ .
 ಉವಾಚ ತಾವದ್ವಚನಮಮೃತಸ್ಯಂದಸುಂದರಂ .. 32..
 ಶಾಖಾಪುಲಂಬನಪರ ಹೇ ಬ್ರಹ್ಮಂದೀರ್ಘತಾಪಸ .
 ತಪಃ ಸಂಹರ ಸಂಹಾರೀ ಗೃಹಾಣಾಭಿಮತಂ ವರಂ .. 33..
 ಸಪ್ತಾಭ್ದಿದ್ವೀಪವಲಯಾಂ ಪಾಲಯಿಷ್ಯಸಿ ಮೇದಿನೀಂ .
 ಸಪ್ತವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ದೇಹೇನಾನೇನ ಧರ್ಮತಃ .. 34..
 ಏವಂ ಸಮೀಹಿತಂ ದತ್ತ್ವಾ ಸ ದ್ವಿತೀಯೋ ದಿವಾಕರಃ .
 ಗಂತುಮಸ್ತಮಧಾರ್ಕಾಭಿಮವಿಶತ್ಪ್ರೋದಿತೋ ಯತಃ .. 35..
 ತಸ್ಮಿನ್ಯಾತೇ ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ತಸ್ಯ ಶಾಖಾತಪಸ್ವಿನಃ .
 ಶ್ರುತದೃಷ್ಟಾನುಭೂತಾಗ್ನ್ಯವರದಸ್ಯ ವಿವೇಕಿನಃ .. 36..
 ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಭಿಮತಂ ಬ್ರಹ್ಮಂಸ್ತರುಶಾಖಾವಲಂಬನಂ .
 ತಪಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಥಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ವ್ಯವಹಾರಂ ಸಮಾಚರ .. 37..
 ಏವಮಂಗೀಕೃತವತಃ ಪಾದೌ ತಸ್ಯ ಮಯಾ ತತಃ .
 ಮುಕ್ತೌ ವಿಟಪಿನಸ್ತಸ್ಮಾದಾಲಾನಾತ್ಕಾಲಭಾವಿವ .. 38..
 ಸ್ವಾತಃ ಪವಿತ್ರಹಸ್ತೋಽಸೌ ಚಕ್ರೇ ಜಪ್ತ್ವಾಘಮರ್ಷಣಂ .
 ಫಲೇನ ಪುಣ್ಯಲಭ್ಧೇನ ವಿಟಪಾದ್ವ್ಯತಪಾರಣಂ .. 39..

ತತ್ಪುಣ್ಯವಶತಃ ಪ್ರಾಪ್ತೈಃ ಸ್ವಾದುಭಿಸ್ತೈಸ್ತರೋಃ ಫಲೈಃ .
 ಸಮಾಶ್ವಸ್ತಾವಸಂಕ್ಷುಬ್ಧಾವಾವಾಂ ತತ್ರ ದಿನತ್ರಯಂ .. 40..
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಮುದ್ರಿತದಿಶಂ ಭೋಕ್ತುಂ ಸಮಗ್ರಾಂ ಮಹೀಂ
 ವಿಪ್ರಃ ಪಾದಪಲಂಬಿತೇನ ವಪುಷಾ ತಪ್ತೋರ್ಧ್ವೇರ್ಧ್ವಪಾದಸ್ತಪಃ .
 ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯಾಭಿಮತಂ ವರಂ ದಿನಕೃತೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಚಾಹ್ನಾಂ ತ್ರಯಂ
 ಸಾರ್ಧಂ ಮತ್ಸುಹೃದಾ ಸ್ವಮೇವ ಸದನಂ ಗಂತುಂ ಪ್ರವೃತ್ತೋಽಭವತ್ .. 41..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ತಾಪ್ನೋಪಾಖ್ಯಾನಂ
 ನಾಮಾಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 180.. -8-

.. ಅಥ ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 .. ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮವರ್ಣನಂ ..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ಆವಾಸಮಂತರೇ ಗಂತುಂ ಪ್ರವೃತ್ತೌ ಮುದಿತಾಕೃತೀ .
 ಮಥುರಾನಗರೀಂ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾವಿದ್ರಪುರೀಮಿವ .. 1..
 ಪ್ರಾಪ್ಯ ರೋಧಾಭಿಧಂ ಗ್ರಾಮಂ ವಿಶ್ರಮ್ಯಾಮವಣಾಚಲೇ .
 ಉಷಿತೌ ದ್ವೇ ದಿನೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಾಲೀಸೇ ನಗರೇ ಸುಖಂ .. 2..
 ಅಧ್ವಾನಂದಿತಚಿತ್ತಾಭ್ಯಾಮಾವಾಭ್ಯಾಮತಿವಾಹಿತಃ .
 ದ್ವಿತೀಯೇಽಹನಿ ಶೀತಾಂಬುಸ್ನಿಗ್ಧಚ್ಛಾಯಾವನದ್ರುಮಾಃ .. 3..
 ನದೀತೀರಲತೋನ್ಮುಕ್ತಪುಷ್ಪಪ್ರಕರಪಾಂಡುರಾಃ .
 ತರತ್ತರಂಗಯಾಂಕಾರಗಾಯನಾನಂದಿತಾಧ್ವಗಾಃ .. 4..
 ಸ್ನಿಗ್ಧದುಮವನಚ್ಛಾಯರಣನ್ಮೃಗವಿಹಂಗಮಾಃ .
 ಸ್ಥೂಲಶಾಧ್ವಲಶಾಖಾಗ್ರಪ್ರೋತಾವಶ್ಯಾಯಮೌಕ್ತಿಕಾಃ .. 5 .
 ಜಂಗಲಾದ್ರಿಪುರಗ್ರಾಮಶ್ಚಭ್ರಾಭೂಪಸ್ಥಲಾವನೀಃ .
 ಸಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ದಿನೇ ತಸ್ಮಿನ್ನರಿತ್ಸ್ರೋತಃ ಸರಾಂಸಿ ಚ .. 6..
 ನೀತವಂತೌ ನಿಶಾಮಾವಾಂ ಕದಲೀಕಾನನೇ ಘನೇ .
 ತುಷಾರಶಿಶಿರೇ ಶ್ರಾಂತೌ ಕದಲೀದಲತಲ್ಪಕೇ .. 7..
 ಪ್ರಾಪ್ತಾವಾವಾಂ ತೃತೀಯೇಽಹ್ನಿ ಷಂಡಷಂಡಕಮಂಡಿತಂ .
 ಜಂಗಲಂ ಜನವಿಚ್ಛೇದವಿಭಕ್ತಂ ಖಮಿವಾಕೃತಂ .. 8..
 ತತ್ರ ಸ ಪ್ರಕೃತಂ ಮಾರ್ಗಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ವನಾಂತರಂ .
 ಪ್ರವಿಶನ್ಸಮುವಾಚೇದಮಕಾರ್ಯಕರಣಂ ವಚಃ .. 9..

ಗಚ್ಛಾವೋಽತ್ರಾಶ್ರಮೇ ಗೌರ್ಯಾ ಮುನಿಮಂಡಲಮಂಡಿತೇ .
 ಭ್ರಾತರೋ ಮೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ಸಪ್ತ ವನೇಷ್ಟೇವಮಿವಾರ್ಥಿನಃ .. 10..
 ಭ್ರಾತರೋಷ್ಟ್ವ ವಯಮಿಮೇ ಜಾತಾನೇಕತಯಾ ತಯಾ .
 ಏಕಸಂವಿನ್ಮಯಾ ಜಾತಾ ಏಕಸಂಕಲ್ಪನಿಶ್ಚಯಾಃ .. 11..
 ತೇನ ತೇಽಪ್ಯತ್ರ ತಪಸೇ ಸ್ವನಿಶ್ಚಯಸಮಾಶ್ರಯಾಃ .
 ಸ್ಥಿತಾ ಆಗತ್ಯ ವಿವಿಧೈಸ್ತಪೋಭಿಃ ಕ್ಷಪಿತೈನಸಃ .. 12..
 ತೈಃ ಸಾರ್ಥಂ ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಪೂರ್ವಮಾಗತ್ಯಾಹಮಿಹಾವಸಂ .
 ಷಣ್ಮಾನಾಶ್ರಮೇ ಗೌರ್ಯಾಸ್ತೇನ ದೃಷ್ಟೋ ಮಯೈಷ ಸಃ .. 13..
 ಪುಷ್ಪಖಂಡ ತರುಚ್ಛಾಯಾ ಸುಪ್ತಮುಗ್ಧಮೃಗಾರ್ಭಕಃ .
 ಪಣೋಽಟಜಾಗ್ರವಿಶ್ರಾಂತಶುಕೋದ್ಗಾಹಿತಶಾಸ್ತ್ರದೃಕ್ .. 14..
 ತದ್ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಸಂಕಾಶಮೇಹಿ ಮುನ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಶ್ರಿಯೇ .
 ಗಚ್ಛಾವೋಽಚ್ಛತರಂ ತತ್ರ ಚೇತಃ ಪುಣೈರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ .. 15..
 ವಿದುಷಾಮಪಿ ಧೀರಾಣಾಮಪಿ ತತ್ತ್ವವಿದಾಮಪಿ .
 ತ್ವರತೇ ಹಿ ಮನಃ ಪುಂಸಾಮಲಂಬುದ್ಧಿವಿಲೋಕನೇ .. 16..
 ತೇನೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಚ ತಾವಾವಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತೌ ಮುನ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಚ ತಂ .
 ಯಾವತ್ತತ್ರ ಮಹಾರಣ್ಯೇ ಪಶ್ಯಾವಶ್ಚಾಂತರೂಪಿಣಂ .. 17..
 ನ ವೃಕ್ಷಂ ನೋಟಜಂ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಗುಲ್ಮಂ ನ ಚ ಮಾನವಂ .
 ನ ಮುನಿಂ ನಾರ್ಭಕಂ ನಾನ್ಯನ್ನ ವೇದಿಂ ನ ಚ ವಾ ದ್ವಿಜಂ .. 18..
 ಕೇವಲಂ ಶೂನ್ಯಮೇವಾತಿ ತದರಣ್ಯಮನಂತಕಂ .
 ತಾಪೋಪತಪ್ತಮಭಿತೋ ಭೂಮೌ ಸ್ಥಿತಮಿವಾಂಬರಂ .. 19..
 ಹಾ ಕಷ್ಟಂ ಕಿಮಿದಂ ಜಾತಮಿತಿ ತಸ್ಮಿನ್ವದತ್ಯಥ .
 ಆವಾಭ್ಯಾಂ ಸುಚಿರಂ ಭ್ರಾಂತ್ವಾ ದೃಷ್ಟ ಏಕತ್ರ ವೃಕ್ಷಕಃ .. 20..
 ಸ್ನಿಗ್ಧಚ್ಚವಿಘ್ನನಚ್ಛಾಯಃ ಶೀತಲೋಽಮ್ಬುಧರೋಪಮಃ .
 ತಲೇ ತಸ್ಯ ಸಮಾಧಾನೇ ಸಂಸ್ಥಿತೋ ವೃದ್ಧತಾಪಸಃ .. 21..
 ಆವಾಮಗ್ರೇ ಮುನೇಸ್ತಸ್ಯ ಚ್ಛಾಯಾಯಾಂ ಶಾದ್ವಲಸ್ಥಲೇ .
 ಉಪವಿಷ್ಟೌ ಚಿರಂ ಯಾವನ್ನಾಸೌ ಧ್ಯಾನಾನಿವರ್ತತೇ .. 22..
 ತತಶ್ಚಿರೇಣ ಕಾಲೇನ ಮಯೋದ್ವೇಗೇನ ಚಾಪಲಾತ್ .
 ಉಕ್ತಂ ಮುನೇ ಪ್ರಬುದ್ಯಸ್ವ ಧ್ಯಾನಾದಿತ್ಯುಚ್ಚಕೈರ್ವಚಃ .. 23..
 ಶಬ್ದೇನೋಚ್ಚೈರ್ಮದೀಯೇನ ಸಂಪ್ರಬುದ್ಧೋಽಭವನ್ಮುನಿಃ .
 ಸಿಂಹೋಽಮ್ಬುದರವೇಣೇವ ಜ್ಯಂಭಾಂ ಕೃತ್ವಾಭ್ಯುವಾಚ ಚ .. 24..
 ಕೌ ಭವಂತಾವಿಮೌ ಸಾಧೂ ಕ್ಷಾಸೌ ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮೋ ಗತಃ .
 ಕೇನ ವಾಹಮಿಹಾನೀತಃ ಕಾಲೋಽಯಂ ಕಶ್ಚ ವರ್ತತೇ .. 25..

ತೇನೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಮಯಾಪ್ಯುಕ್ತಂ ಭಗವನ್ವಿದ್ಧಿ ಈದೃಶಂ .
 ನ ಕಿಂಚಿದಾವಾಂ ಬುದ್ಧೋಽಪಿ ಕಸ್ಮಾಜ್ಜಾನಾಸಿ ನ ಸ್ವಯಂ .. 26..
 ಇತಿ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ಭಗವಾನ್ಮುನರ್ಧ್ಯಾನಮಯೋಽಭವತ್ .
 ದದಶೋದಂತಮಖಿಲಮಸ್ಮಾಕಂ ಸ್ವಾತ್ಮನಸ್ತಥಾ .. 27..
 ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರೇಣೋವಾಚ ಪ್ರಬುದ್ಧ್ಯ ಧ್ಯಾನತೋ ಮುನಿಃ .
 ಶ್ರುಯತಾಮಿದಮಾಶ್ಚರ್ಯಮಾರ್ಯೌ ಹಿ ಕಾರ್ಯವೇದಿನೌ .. 28..
 ಯಮಿಮಂ ಪಶ್ಯಥಃ ಸಾಧೂ ಕದಂಬತರುಪುತ್ರಕಂ .
 ಮದಾಸ್ವದಮರಣ್ಯಾನ್ಯಾಧಮ್ನಿಲ್ಲಮಿವ ಪುಷ್ಪಿತಂ .. 29..
 ಕೇನಾಪಿ ಕಾರಣೇನಾಸ್ಮಿನ್ನತೀ ವಾಗೀಶ್ವರೀ ಸತೀ .
 ಅವಸದ್ಭವರ್ಷಾಣಿ ಸಮಸ್ತರ್ತುನಿಷೇವಿತಾ .. 30..
 ತದಾ ತೇನೇಹವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಭವದ್ಧ್ಯನಕಾನನಂ .
 ಗೌರಿವನಮಿತಿ ಖ್ಯಾತಂ ಭೂಷಿತಂ ಕುಸುಮರ್ತುಭಿಃ .. 31..
 ಭೃಂಗಾಂಗನಾಜನಮನೋಹರಹಾರಿಗೀತ-
 ಲೀಲಾವಿಲೋಲಕಲಕಂಠವಿಹಂಗಮಂಗ .
 ಪುಷ್ಪಾಂಬುವಾಹಶತಚಂದ್ರನಭೋವಿತಾನಂ
 ರಾಜೀವರೇಣುಕಣಕೀರ್ಣದಿಗಂತರಾಲಂ .. 32..
 ಮಂದಾರಕುಂದಮಕರಂದಸುಗಂಧಿತಾಶಂ
 ಸಂಸೂಚ್ಯ ಸತ್ಕುಸುಮರಾಶಿಶಶಾಂಕನಿಷ್ಠಂ .
 ಸಂತಾನಕಸ್ತಬಕಹಾಸವಿಕಾಸಕಾಂತ-
 ಮಾಮೋದಿಮಾರುತಸಮಸ್ತಲತಾಂಗನೌಘಂ .. 33..
 ಪುಷ್ಪಾಕರಸ್ಯ ನಗರಂ ನವಗೀತಭೃಂಗಂ
 ಭೃಂಗಾಂಗನಾಕುಸುಮಖಂಡಕಮಂಡಪಾಡ್ಯಂ .
 ಚಂದ್ರಾಂಶುಜಾಲಪರಿಕೋಮಲಪುಷ್ಪದೋಲಾ-
 ದೋಲಾಯಮಾನಸುರಸಿದ್ಧವಧೂಸಮೂಹಂ .. 34..
 ಹಾರೀತಹಂಸಶುಕಕೋಕಿಲಕೋಕಕಾಕ-
 ಚಕ್ರಾಹ್ವಭಾಸಕಲವಿಂಕಕುಲಾಕುಲಾಂಗಂ .
 ಮೇರುಂಡಕುಕ್ಕುಟಕಪಿಂಜಲಹೇಮಚೂಡ-
 ರಾಥಾಮಯೂರಬಕಲ್ಪಿತಕೇಲಿರಮ್ಯಂ .. 35..
 ಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷಸುರಸಿದ್ಧಕಿರೀಟಘೃಷ್ಟ-
 ಪಾದಾಬ್ಜಕರ್ಣಿಕಕದಂಬಸರಸ್ವತೀಕಂ .
 ವಾತಾಯನಂ ಕನಕಕೋಮಲಚಂಪಕೌಘ-
 ತಾರಾಂಬರಾಂಬುಧರಪೂರಗೃಹೀತಗಂಧಂ .. 36..

ಮಂದಾನಿಲಸ್ವಲಿತಪಲ್ಲವಬಾಲವಲ್ಲೀ-
 ವಿನ್ಯಾಸಗುಪ್ತದಿವಸಾಧಿಪರಶ್ಮಿಶೀತಂ .
 ಪೀತಂ ಕದಂಬಕರವೀರಕನಾಲಿಕೇರ-
 ತಾಲೀತಮಾಲಕುಲಪುಷ್ಪಪರಾಗಪೂರೈಃ .. 37..
 ಕಹ್ವಾರಕೀರ್ಣಕುಮುದೋತ್ಪಲಪದ್ಮಖಂಡ-
 ವಲ್ಲಚ್ಚಕೋರಬಕಕೋಕಕದಂಬಹಂಸಂ .
 ತಾಲೀಸಗುಗ್ಗುಲಕಚಂದನಪಾರಿಭದ್ರ-
 ಭದ್ರದ್ರುಮೋದವಿಹಾರಿವಿಚಿತ್ರಶಕ್ತಿ .. 38..
 ತಸ್ಮಿನ್ನನೇ ಚಿರಮುವಾಸ ಹರಾರ್ಧದೇಹಾ
 ಕೇನಾಪಿ ಕಾರಣವಶೇನ ಚಿರಾಯ ಗೌರೀ .
 ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಸನ್ನಶಶಿಬಿಂಬಮುಖೀ ಕದಂಬ-
 ವಾಗೀಶ್ವರೀ ಶಶಿಕಲೇವ ಶಿವಸ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನೀ .. 39..
 ಇತ್ಯಾಷೇಫ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನೇ
 ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮವರ್ಣನಂ ನಾಮೈಕಾಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ
 ಸರ್ಗಃ .. 181.. -9-

.. ಅಥ ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 .. ಸಪ್ತದೀಪೇಶ್ವರ ..
 ವೃದ್ಧತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಕದಂಬೇಽಸ್ಮಿನ್ವರ್ಷಾಣಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ದಶ .
 ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಗೌರೀ ಜಗಾಮಾಥ ಹರವಾಮಾರ್ಧಮಂದಿರಂ .. 1..
 ತತ್ಸ್ವರ್ಶಾಮೃತಸಿಕ್ತೋಽಯಂ ಕದಂಬತರುಪುತ್ರಕಃ .
 ಉತ್ಸಂಗ ಇವ ಚಾಸೀನೋ ನ ಯಾತ್ಯೇವ ಪುರಾಣತಾಂ .. 2..
 ತತೋ ಗೌರ್ಯಾ ಪ್ರಯಾತಾಯಾಂ ತದ್ವನಂ ತಾದೃಶಂ ಮಹತ್ .
 ಸಾಮಾನ್ಯವನತಾಂ ಯಾತಂ ಜನವೃಂದೋಪಜೀವಿತಂ .. 3..
 ಮಾಲವೋ ನಾಮ ದೇಶೋಽಸ್ಮಿ ತತ್ರಾಹಂ ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ .
 ಕದಾಚಿತ್ತ್ಯಕ್ತರಾಜ್ಯ ಶ್ರೀರ್ಮುನೀನಾಮಾಶ್ರಮಾನ್ಭಮನ್ .. 4..
 ಇಮಂ ದೇಶಮನುಪ್ರಾಪ್ತ ಇಹ ಚಾಶ್ರಮವಾಸಿಭಿಃ .
 ಪೂಜಿತೋಽಸ್ಯ ಕದಂಬಸ್ಯ ಧ್ಯಾನನಿಷ್ಠಸ್ತಲೇ ಸ್ಥಿತಃ .. 5..
 ಕೇನಚಿತ್ತ್ವಥ ಕಾಲೇನ ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಸಪ್ತಭಿಃ ಸಹ .

ಭವಾನಭ್ಯಾಗತಃ ಪೂರ್ವಂ ತಪೋರ್ಥಮಿಮಮಾಶ್ರಮಂ .. 6..
 ತಪಸ್ವಿನೋಽಷ್ಟಾವಿಹ ತೇ ತಥಾ ನಾಮ ತದಾವಸನ್ .
 ಯಥಾ ತಪಸ್ವಿನೋಽನ್ಯೇ ತೇ ತೇಷಾಂ ಮಾನ್ಯಾಸ್ತಪಸ್ವಿನಃ .. 7..
 ಕಾಲೇನಾಂತರಮಸಾವೇಕಃ ಶ್ರೀಪರ್ವತಂ ಗತಃ .
 ಸ್ವಾಮಿನಂ ಕಾರ್ತಿಕೇಯಂ ಚ ದ್ವಿತೀಯಸ್ತಪಸೇ ಗತಃ .. 8..
 ವಾರಾಣಸೀಂ ತೃತೀಯಸ್ತು ಚತುರ್ಥೋಽಗಾಧ್ವಿಮಾಚಲಂ .
 ಇಹೈವ ತೇ ಪರೇ ಧೀರಾಶ್ಚತ್ವಾರೋಽನ್ಯೇ ಪರಂ ತಪನ್ .. 9..
 ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಚೈತೇಷಾಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ತ್ವೇತದೀಪ್ಸಿತಂ .
 ಯಥಾ ಸಮಸ್ತದ್ವೀಪಾಯಾ ಭುವೋಽಸ್ಯಾಃ ಸ್ಯಾಂ ಮಹೀಪತಿಃ .. 10..
 ಅಥ ಸಂಪಾದಿತಂ ತೇಷಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಮೇತದೀಪ್ಸಿತಂ .
 ತಪಸ್ತುಷ್ಟಾಭಿರಿಷ್ಟಭಿದೇವತಾಭಿವರ್ಯೈಃ .. 11..
 ತಪತಸ್ತೇ ತತೋ ಯಾತಾ ಭ್ರಾತರಃ ಸದನಂ ನಿಜಂ .
 ಭೂಮೌ ಧರ್ಮಯುಗಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ವೇಧಾ ಬ್ರಹ್ಮಪುರೀಮಿವ .. 12..
 ತದ್ಭವದ್ಭ್ರಾತೃಭಿರ್ಭವ್ಯ ವರದಾನವಿಧೌ ತದಾ .
 ಇದಂ ವರೋದ್ಯತಾ ಯತ್ನಾತ್ಪಾರ್ಥಿತಾಃ ಸ್ವೇಷ್ಟದೇವತಾಃ .. 13..
 ದೇವ್ಯಸ್ಮಾಕಮಿಮೇ ಸರ್ವೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರೌ ಸ್ಥಿತೌ .
 ಸತ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೃತಯಃ ಸಂತು ಸರ್ವ ಆಶ್ರಮವಾಸಿನಃ .. 14..
 ತಮಿಷ್ಟದೇವತಾಸಾರ್ಥಮುರರೀಕೃತ್ಯ ಸಾದರಂ .
 ತೇಷಾಮಸ್ತ್ವೇವಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಗಾಮಾಂತರ್ಧಿಮೀಶ್ವರೀ .. 15..
 ತೇ ತತಃ ಸದನಂ ಯಾತಾಸ್ತೇಷಾಮಾಶ್ರಮವಾಸಿನಃ .
 ಸರ್ವ ಏವ ಗತಾಃ ಪಶ್ಚಾದೇಕ ಏವಾಸ್ಮಿ ನೋ ಗತಃ .. 16..
 ಅಹಂ ಕೇವಲಮೇಕಾಂತೇ ಧ್ಯಾನೈಕಗತಮಾನಸಃ .
 ವಾಗೀಶ್ವರೀಕದಂಬಸ್ಯ ತಲೇ ತಿಷ್ಠಾಮಿ ಶೈಲವತ್ .. 17..
 ಅಥ ಕಾಲೇ ವಹತ್ಯಸ್ಮಿನ್ಮೃತುಸಂವತ್ಸರಾತ್ಮನಿ .
 ಇಅದಂ ಸರ್ವಂ ವನಂ ಭಿನ್ನಂ ಜನೈಃ ಪರ್ಯಂತವಾಸಿಭಿಃ .. 18..
 ಇದಂ ಕದಂಬಮಮ್ಲಾನಂ ಜನತಾಃ ಪೂಜಯಂತ್ಯಲಂ .
 ವಾಗೀಶ್ವರೀಗೃಹಮಿತಿ ಮಾಂ ಚೈವೈಕಸಮಾಧಿಗಂ .. 19..
 ಅಥೈನಂ ದೇಶಮಾಯಾತೌ ಭವಂತೌ ದೀರ್ಘತಾಪಸೌ .
 ಏತತ್ತ್ವತ್ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ಧ್ಯಾನದೃಷ್ಟಂ ಮಯಾಖಿಲಂ .. 20..
 ತಸ್ಮಾದುತ್ಥಾಯ ಹೇ ಸಾಧೂ ಗಚ್ಛತಂ ಗೃಹಮಾಗತೌ .
 ತತ್ರ ತೇ ಭ್ರಾತರಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಗತಾ ದಾರಬಂಧುಭಿಃ .. 21..
 ಅಷ್ಟಾನಾಂ ಭವತಾಂ ಭವ್ಯಂ ಸದನೇ ಸ್ವೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ .

ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ವಸೂನಾಮಿವ ಸಂಗಮಃ .. 22..
 ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ತೇನ ಸ ಮಯಾ ಪೃಷ್ಠಃ ಪರಮತಾಪಸಃ .
 ಸಂದೇಹಾದಿದಮಾಶ್ಚರ್ಯಮಾರ್ಯಾಸ್ತದ್ವರ್ಣಯಾಮ್ಯಹಂ .. 23..
 ಏಕೈವ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಸ್ತಿ ಭಗವನ್ನೂರಿಯಂ ಕಿಲ .
 ತುಲ್ಯಕಾಲಂ ಭವಂತ್ಯಷ್ಟಾ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾಃ ಕಥಂ .. 24..
 ಕದಂಬತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ಅಸಮಂಜಸಮೇತಾವದೇವ ನೋ ಯಾವದುಚ್ಯತೇ .
 ಇದಮನ್ಯದಸಂಬದ್ಧತರಂ ಸಂಶ್ರೂಯತಾಂ ಮಮ .. 25..
 ಏತೇಷ್ವಾ ಭ್ರಾತರಸ್ತತ್ರ ತಾಪಸಾ ದೇಹಸಂಕ್ಷಯೇ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾಃ ಸರ್ವೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಗೃಹೋದರೇ .. 26..
 ಅಷ್ಟಾ ಹ್ಯೇತೇ ಮಹೀಪೀಠೇಷ್ಟೇತೇಷ್ಟೇತೇಷು ಸದ್ಮನು .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾ ಭೂಪಾ ಭವಿಷ್ಯಂತೀಹ ಮೇ ಶೃಣು .. 27..
 ಅಸ್ಯೇತೇಷಾಂ ಕಿಲಾಷ್ಟಾನಾಂ ಭಾರ್ಯಾಷ್ಟಕಮನಿಂದಿತಂ .
 ದಿಗಂತರಾಣಾಂ ನಿಯತಂ ತಾರಾಷ್ಟಕಮಿವೋಜ್ಜ್ವಲಂ .. 28..
 ತದ್ಭಾರ್ಯಾಷ್ಟಕಮೇತೇಷು ಯಾತೇಷು ತಪಸೇ ಚಿರಂ .
 ಬಭೂವ ದುಃಖಿತಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಯದ್ವಿಯೋಗೋಽಕಿದುಃಸಹಃ .. 29..
 ದುಃಖಿತಾಃ ಪ್ರತ್ಯಯೇ ತೇಷಾಂ ಚಕ್ರುಸ್ತಾ ದಾರುಣಂ ತಪಃ .
 ಶತಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ತಾಸಾಂ ತುಷ್ಟಾಭೂತ್ತೇನ ಪಾರ್ವತೀ .. 30..
 ಅದೃಶ್ಯೋವಾಚ ಸಾ ತಾಸಾಂ ವಚೋಽನ್ತಃಪುರಮಂದಿರೇ .
 ದೇವೀ ಸಪರ್ಯಾವಸರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪೃಥಗೀಶ್ವರೀ .. 31..
 ದೇವ್ಯವಾಚ .
 ಭರ್ತ್ರಫಮಥ ಚಾತ್ಮಾರ್ಥಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಬಾಲಿಕೇ ವರಃ .
 ಚಿರಂ ಕ್ಲಿಷ್ಟಾಸಿ ತಪಸಾ ನಿರಾಘೇನೈವ ಮಂಜರೀ .. 32..
 ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ವಚೋ ದೇವ್ಯಾ ದತ್ತಪುಷ್ಪಾ ಚಿರಂಟಿಕಾ .
 ಸ್ವವಾಸನಾನುಸಾರೇಣ ಕುರ್ವಾಣೈವೇಶ್ವರೀಸ್ತವಂ .. 33..
 ಆನಂದಮಂಥರೋವಾಚ ವಚನಂ ಮೃದುಭಾಷಿಣೀ .
 ಆಕಾಶಸಂಸ್ಥಿತಾಂ ದೇವೀಂ ಮಯೂರೀವಾಭ್ರಮಾಲಿಕಾಂ .. 34..
 ಚಿರಂಟಿಕೋವಾಚ .
 ದೇವಿ ದೇವಾಧಿದೇವೇನ ಯಥ ತೇ ಪ್ರೇಮಶಂಭುನಾ .
 ಭರ್ತ್ರಾ ಮಮ ತಥಾ ಪ್ರೇಮ ಸ ಭರ್ತಾಸ್ತು ಮಮಾಮರಃ .. 35..
 ದೇವ್ಯವಾಚ .
 ಆಸೃಷ್ಟೇರ್ನಿಯತೇರ್ದಾರ್ಥ್ಯಾದಮರತ್ವಂ ನ ಲಭ್ಯತೇ .

ತಪೋದಾನೈರತೋಽನ್ಯತ್ವಂ ವರಂ ವರಯ ಸುವ್ರತೇ .. 36..
 ಚಿರಂಟಿಕೋವಾಚ .
 ಅಲಭ್ಯಮೇತನ್ನೇ ದೇವಿ ತನ್ನದ್ಭರ್ತೃಗೃಹಾಂತರಾತ್ .
 ಮೃತಸ್ಯ ಮಾ ವಿನಿಯಾತು ಜೀವೋ ಬಾಹ್ಯಮಪಿ ಕ್ಷಣಾತ್ .. 37..
 ದೇಹಪಾತಶ್ಚ ಮೇ ಭರ್ತುರ್ಯದಾ ಸ್ಯಾದಾತ್ಮಮಂದಿರೇ .
 ತದೇತದಸ್ತ್ವಿತಿ ವರೂ ದೀಯತಾಮಂಬಿಕೇ ಮಮ .. 38..
 ದೇವ್ಯವಾಚ .
 ಏವಮಸ್ತು ಸುತೇ ತ್ವಂ ಚ ಪತ್ಯೈ ಲೋಕಾಂತರಾಸ್ಥಿತೇ .
 ಭವಿಷ್ಯಸಿ ಪ್ರಿಯಾ ಭಾರ್ಯಾ ದೇಹಾಂತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ .. 39..
 ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ವಿರರಾಮಾಸೌ ಗೌರ್ಯಾ ಗೀರ್ಗಗನೋದರೇ .
 ಮೇಘಮಾಲಾಧ್ವನಿರಿವ ನಿರವದ್ಯಸಮುದ್ಯತಾ .. 40..
 ದೇವ್ಯಾಂ ಗತಾಯಾಂ ಭರ್ತಾರಸ್ತಾಸಾಂ ಕಾಲೇನ ಕೇನಚಿತ್ .
 ತೇ ಕಕುಬ್ಧ್ಯಃ ಸಮಾಜಗ್ಮುಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಪ್ತಮಹಾವರಾಃ .. 41..
 ಅದ್ಯಾಯಮಪಿ ಸಂಯಾತು ಭಾರ್ಯಾಯಾ ನಿಕಟಂ ಪತಿಃ .
 ಭ್ರಾತೃಣಾಂ ಬಾಂಧವಾನಾಂ ಚ ಭವತ್ವನ್ಯೋನ್ಯಸಂಗಮಃ .. 42..
 ಇದಮನ್ಯದಧೈತೇಷಾಮಸಮಂಜಸಮಾಕುಲಂ .
 ಶೃಣು ಕಿಂವೃತ್ತಮಾಶ್ಚರ್ಯಮಾರ್ಯಕಾರ್ಯೋಪರೋಧಕಂ .. 43..
 ತಪ್ಯತಾಂ ತಪ ಏತೇಷಾಂ ಪಿತರೌ ತೌ ವಧೂ ಯುತೌ .
 ತೀರ್ಥಮುನ್ಯಾಶ್ರಮಶ್ರೇಣೀಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ದುಃಖಾನ್ವಿತೌ ಗತೌ .. 44..
 ಶರೀರನೈರಪೇಕ್ಷ್ಯೇಣ ಪುತ್ರಾಣಾಂ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ .
 ಗಂತುಂ ಕಲಾಪಗ್ರಾಮಂ ತಂ ಯತ್ನವಂತೌ ಬಭೂವತುಃ .. 45..
 ತೌ ಪ್ರಯಾತೌ ಮುನಿಗ್ರಾಮ ಮಾರ್ಗೇ ದದೃಶತುಃ ಸಿತಂ .
 ಪುರುಷಂ ಕಪಿಲಂ ಹ್ರಸ್ವಂ ಭಸ್ಕಾಂಗಂ ಚೋರ್ಧ್ವಮೂರ್ಧಜಂ .. 46..
 ಧೂಲೀಲವಮನಾದೃತ್ಯ ತಂ ಜರತ್ಪಾಂಥಶಂಕಯಾ .
 ಯದಾ ತೌ ಜಗ್ಮತುಸ್ತೇನ ಸ ಉವಾಚಾನ್ವಿತಃ ಕ್ರುಧಾ .. 47..
 ಸವಧೂಕ ಮಹಾಮೂರ್ಖ ತೀರ್ಥಾರ್ಥೀ ದಾರಸಂಯುತಃ .
 ಮಾಂ ದುರ್ವಾಸಸಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ಗಚ್ಛಸ್ಯವಿಹಿತಾನತಿಃ .. 48..
 ವಧೂನಾಂ ತೇ ಸುತಾನಾಂ ಚ ಗಚ್ಛತಸ್ತಪಸಾರ್ಜಿತಾಃ .
 ವಿಪರೀತಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಅಪಿ ಮಹಾವರಾಃ .. 49..
 ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ತಂ ಯಾವತ್ಸದಾರೋಽಥ ವಧೂಯುತಃ .
 ಸನ್ಮಾನಂ ಕುರುತೇ ತಾವನ್ಮನಿರಂತರ್ಧಿಮಾಯಯೌ .. 50..
 ಅಥ ತೌ ಪಿತರೌ ತೇಷಾಂ ಸವಧೂಕೌ ಸುದುಃಖಿತೌ .

ಕೃಶೀಭೂತೌ ದೀನಮುಖೌ ನಿರಾಶೌ ಗೃಹಮಾಗತೌ .. 51..
 ಅತೋ ವದಾಮ್ಯಹಂ ತೇಷಾಂ ನೈಕಂ ನಾಮಾಸಮಂಜಸಂ .
 ಅಸಮಂಜಸಲಕ್ಷಣಿ ಗಂಡೇ ಸ್ಪೋಟಾಃ ಸ್ಫುಟಾ ಇವ .. 52..
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮಸಂಕಲ್ಪಮಹಾಪುಠರೇಸ್ಮಿ-
 ನಿತ್ಲಂ ವಿಚಿತ್ರಾಣ್ಯಸಮಂಜಸಾನಿ .
 ನೀಶುನ್ಯರೂಪೇಽಪಿ ಹಿ ಸಂಭವಂತಿ
 ದೃಶ್ಯೇ ಯಥಾ ವ್ಯೋಮನಿ ದೃಶ್ಯಜ್ಯಂಭಾಃ .. 53..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು
 ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಾಂತರ್ಗತಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರೋ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರ
 ನಾಮ ವ್ಯಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 182.. -10-

.. ಅಥ ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 ..ದ್ವೀಪಸಪ್ತಕಾಷ್ಟಕವರ್ಣನಂ ..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ತತಃ ಪೃಷ್ಟೋ ಮಯಾ ತತ್ರ ಸ ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮತಾಪಸಃ .
 ತಾಪಸಂಶುಷ್ಕದರ್ಭಾಗ್ರಜರಾಜರ್ಜರಮೂರ್ಧಜಃ .. 1..
 ಏಕೈವ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಸ್ತಿ ವಸುಧಾ ಯತ್ರ ತತ್ರ ತೇ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾ ಅಷ್ಟೌ ಭವಂತಿ ಕಥಮುತ್ತಮಾಃ .. 2..
 ಯಸ್ಯ ಜೀವಸ್ಯ ಸದನಾನ್ನಾಸ್ತಿ ನಿರ್ಗಮನಂ ಬಹಿಃ .
 ಸ ಕರೋತಿ ಕಥಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶತ್ವೇನ ದಿಗ್ವಯಂ .. 3..
 ಯೈರ್ವರಾ ವರದೈರ್ದತ್ತಾಃ ಶಾಪೈಸ್ತೇ ತದ್ವಿರುದ್ಧತಾಂ .
 ಕಥಂ ಗಚ್ಛಂತಿ ಗಚ್ಛಂತಿ ಕಥಂ ಛಾಯಾ ಹಿ ತಾಪತಾಂ .. 4..
 ಮಿಥೋಽಶಕ್ಯಾಂ ಕಥಂ ಧರ್ಮೌ ಸ್ಥಿತಿಮೇಕತ್ರ ಗಚ್ಛತಃ .
 ಆಧಾರ ಏವಾಧೇಯತ್ವಂ ಕರೋತಿ ಕಥಮಾತ್ಮನಿ .. 5..
 ಗೌರ್ಯಾಶ್ರಮತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ಸಂಪಶ್ಯಸಿ ಕಿಮೇತೇಷಾಂ ಭೋ ಸಾಧೋ ಶೃಣ್ವನಂತರಂ .
 ಅಷ್ಟಮೇಽಸ್ಮಿನ್ನಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ತಂ ಪ್ರದೇಶಂ ಸಬಾಂಧವಂ .. 6..
 ಇತೋ ಭವಂತೌ ತಂ ದೇಶಮಾಸಾದ್ಯ ಸುಖಸಂಸ್ಥಿತೌ .
 ಸ್ವಬಂಧುಸುಖಸಂಸ್ಥಾನೌ ಕಂಚಿತ್ಕಾಲಂ ಭವಿಷ್ಯತಃ .. 7..
 ತತಸ್ತೇಽಷ್ಟೌ ಮರಿಷ್ಯಂತಿ ಭ್ರಾತರಃ ಕ್ರಮಶೋ ಗೃಹೇ .
 ಬಾಂಧವೋಽಥ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ತೇಷಾಂ ದೇಹಾಂಸ್ತದಗ್ನಿಸಾತ್ .. 8..

ತೇಷಾಂ ತೇ ಸಂವಿದಾಕಾಶಃ ಪೃಥಕ್ಪೃಥಗವಸ್ಥಿತಾಃ .
 ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರಂ ಸ್ಥಾಸ್ಯಂತಿ ಸುಷುಪ್ತಸ್ಥಾ ಜಡಾ ಇವ .. 9..
 ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತೇಷಾಂ ತಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ಧರ್ಮತಃ .
 ಏಕತ್ರ ಸಂಘಟಿಷ್ಯಂತಿ ವರಶಾಪಾತ್ಮಕಾನಿ ಖೇ .. 10..
 ಕರ್ಮಾಣಿ ತಾನ್ಯಧಿಷ್ಠಾತ್ಯದೇವರೂಪಾಣಿ ಪೇಟಿಕಂ .
 ವರಶಾಪಶರೀರಾಣಿ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ .. 11..
 ವರಾಸ್ತೇತತ್ರ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಸುಭಗಾಃ ಪದ್ಮಪಾಣಯಃ .
 ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಾಯುಧಾಶ್ಚಂದ್ರಧವಲಾಂಗಾಶ್ಚತುರ್ಭುಜಾಃ .. 12..
 ಶಾಪಾಸ್ತತ್ರ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತ್ರಿನೇತ್ರಾಃ ಶೂಲಪಾಣಯಃ .
 ಭೀಷಣಾಃ ಕೃಷ್ಣಮೇಘಾಭಾ ದ್ವಿಭುಜಾ ಭುಕುಟೀಮುಖಾಃ .. 13..
 ವರಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ
 ಸುದೂರಂ ಗಮ್ಯತಾಂ ಶಾಪಾಃ ಕಾಲೋಽಸ್ಮಾಕಮುಪಾಗತಃ .
 ಋತೂನಾಮಿವ ತನ್ನಾಮ ಕಃ ಸಮರ್ಥೋಽತಿವರ್ತಿತುಂ .. 14..
 ಶಾಪಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ
 ಗಮ್ಯತಾಂ ಹೇ ವರಾ ದೂರಂ ಕಾಲೋಽಸ್ಮಾಕಮುಪಾಗತಃ .
 ಋತೂನಾಮಿವ ತನ್ನಾಮ ಕಃ ಸಮರ್ಥೋಽತಿವರ್ತಿತುಂ .. 15..
 ವರಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ
 ಕೃತಾ ಭವಂತೋ ಮುನಿನಾ ವಯಂ ದಿನಕೃತಾ ಕೃತಾಃ .
 ಮುನೀನಾಂ ಚಾಧಿಕೋ ದೇವೋ ಭಗವಂತಂ ಪುರಾ ಯತಃ .. 16..
 ಪ್ರವದತ್ಸು ವರೇಷ್ಟೇವಂ ಶಾಪಾಃ ಕ್ರುದ್ಧಧಿಯೋ ವರಾನ್ .
 ವಿವಸ್ವತಾ ಕೃತಾ ಯೂಯಂ ವಯಂ ರುದ್ರಾಂಶತಃ ಕೃತಾಃ .. 17..
 ದೇವಾನಾಮಧಿಕೋ ರುದ್ರೋ ರುದ್ರಾಂಶಪ್ರಭವೋ ಮುನಿಃ .
 ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರೋದ್ಯತಾ ತೇಷಾಂ ಚಕ್ರುಃಶ್ರುಂಗಾಣ್ಯಗಾ ಇವ .. 18..
 ಅಶಾಪೇಷೂದ್ಯತಶೃಂಗೇಷು ವರಾ ಇದಮರಾತಿಷು .
 ವಿಹಸಂತಃ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಪ್ರಮೇಯೀಕೃತನಿಶ್ಚಯಂ .. 19..
 ಹೇ ಶಾಪಾಃ ಪಾಪತಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಕಾರ್ಯಸ್ಯಾಂತೋ ವಿಚಾರ್ಯತಾಂ .
 ಯತ್ಕಾರ್ಯಂ ಕಲಹಸ್ಯಾಂತೇ ತದೇವಾದೌ ವಿಚಾರ್ಯತಾಂ .. 20..
 ಪಿತಾಮಹಪುರೀಂ ಗತ್ವಾ ಕಲಹಾಂತೇ ವಿನಿರ್ಣಯಃ .
 ಕರ್ತವ್ಯೋಽಸ್ಮಾಭಿರೇತತತ್ಕಿಮಾದೌ ನೇಹ ವಿಧೀಯತೇ .. 21..
 ಶಾಪೈರ್ವರೋಕ್ತಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಬಾಢಮಿತ್ಯುರರೀಕೃತಂ .
 ಕೋ ನ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಮೂಢೋಽಪಿ ವಾಕ್ಯಂ ಯುಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಂ .. 22..
 ತತಃ ಶಾಪಾ ವರೈಃ ಸಾರ್ಥಂ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪುರಂ .

ಮಹಾನುಭಾವಾ ಹಿ ಗತಿಃ ಸದಾ ಸಂದೇಹನಶನೇ .. 23..
 ಪ್ರಣಾಮಪೂರ್ವಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ಯಥಾವೃತ್ತಂ ಪರಸ್ಪರಂ .
 ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ಶ್ರುತ್ವಾ ತೇಷಾಂ ಸ ವಕ್ಷ್ಯತಿ .. 24..
 ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ .
 ವರಶಾಪಾಧಿಪಾ ಭೋಭೋ ಯೇಽನ್ತಃ ಸಾರಾ ಜಯಂತಿ ತೇ .
 ಕೇಽನ್ತಃಸಾರಾ ಇತಿ ಮಿಥೋ ನೂನಮನ್ವಿಷ್ಯತಾಂ ಸ್ವಯಂ .. 25..
 ಇತಿ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರವಿಷ್ಣಾಸ್ತೇ ಸಾರತಾಂ ಸಮವೇಕ್ಷಿತುಂ .
 ವರಾಣಾಂ ಹೃದಯಂ ಶಾಪಾಃ ಶಾಪಾನಾಂ ಹೃದಯಂ ವರಾಃ .. 26..
 ತೇ ಪರಸ್ಪರಮನ್ವಿಷ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಹೃದಯಸಾರತಾಂ .
 ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಚ ಸಮವಾಯೇನ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಪಿತಾಮಹಂ .. 27..
 ಶಾಪಾ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ
 ಜಿತಾಃ ಪ್ರಜಾನಾಥ ವಯಂ ನಾಂತಃಸಾರಾ ವಯಂ ಯತಃ .
 ಅಂತಃಸಾರಾ ವರಾ ಏವ ವಜ್ರಸ್ತಂಭಾ ಇವಾಚಲಾಃ .. 28..
 ವಯಂ ಕಿಲೇಮೇ ಭಗವನ್ವರಾಃ ಶಾಪಾಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ .
 ನನು ಸಂವಿನ್ಮಯಾ ಏವ ದೇಹೋಽನ್ಯೋಽನ್ಯಾಕಮಸ್ತಿ ನೋ .. 29..
 ವರದಸ್ಯ ಹಿ ಯಾ ಸಂವಿದ್ಧರೋ ದತ್ತ ಇತಿ ಸ್ಥಿತಾ .
 ಸೈವಾರ್ಥಿನಿ ಮಯಾ ಲಬ್ಧೋ ವರೋಽಯಮಿತಿ ತಿಷ್ಠತಿ .. 30..
 ವಿಜ್ಞಪ್ತಿಮಾತ್ರವಚನಂ ದೇಹಂ ಸೈವ ಫಲಂ ತತಃ .
 ಪಶ್ಯತ್ಯನುಭವತ್ಯತ್ತಿ ದೇಶಕಾಲಶತಭ್ರಮೈಃ .. 31..
 ವರದಾತ್ಮಾ ಗೃಹೀತತ್ವಾಚ್ಚಿತ್ಕಾಲಾಂತರಸಂಭೃತಾ .
 ಯದಾ ತದಾಂತಃಸಾರಾಸೌ ದುರ್ಜಯಾ ನ ತು ಶಾಪಜಾ .. 32..
 ವರಪ್ರದಾನಂ ವರದೈರ್ವರದಾನಾಂ ವರಾರ್ಥಿಭಿಃ .
 ಯದಾ ಸುಚಿರಮಭ್ಯಸ್ತಂ ವರಾಣಾಂ ಸಾರತಾ ತದಾ .. 33..
 ಯದೇವ ಸುಚಿರಂ ಸಂವಿದಭ್ಯಸ್ಯತಿ ತದೇವ ಸಾ .
 ಸಾರಮೇವಾಶು ಭವತಿ ಭವತ್ಯಾಶು ಚ ತನ್ಮಯೇ .. 34..
 ಶುದ್ಧಾನಾಮತಿಶುದ್ಧೈ ವ ಸಂವಿಜ್ಜಯತಿ ಸಂವಿದಾಂ .
 ಅಶುದ್ಧಾನಾಂ ತ್ವಶುದ್ಧೈವ ಕಾಲಾತ್ಸಾಮ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ .. 35..
 ಕ್ಷಣಾಂಶೇನಾಪಿ ಯೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ನ್ಯಾಯಸ್ತೇನಾವಪೂರ್ಯತೇ .
 ನಾರ್ಥೇ ನ್ಯಾಯಾಂತರಂ ಕಿಂಚಿತ್ಕರ್ತುಮತ್ಸಹತೇ ಮದಂ .. 36..
 ಸಮೇನೋಭಯಕೋಟಿಸ್ಥಂ ಮಿಶ್ರಂ ವಸ್ತು ಭವೇತ್ಸಮಂ .
 ವರಶಾಪವಿಲಾಸೇನ ಕ್ಷೀರಮಿಶ್ರಂ ಯಥಾ ಪಯಃ .. 37..
 ಸಮಾಭ್ಯಾಂ ವರಶಾಪಾಭ್ಯಾಮಥವಾ ಚಿದ್ವಿ ರೂಪತಾಂ .

ಸ್ವಯಮೇವಾನುಭವತಿ ಸ್ವಪ್ನೇಷ್ಟಿವ ಪುರಾತ್ಮಿಕಾ .. 38..
 ಶಿಕ್ಷಿತಂ ತ್ವತ್ತ ಏವೇತಿ ಯತ್ತದೇವ ತವ ಪ್ರಭೋ .
 ಪುನಃ ಪ್ರತೀಪಂ ಪಠಿತಂ ಶೀಘ್ರಂ ಯಾಮೋ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ .. 39..
 ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ಸ್ವಯಂಶಾಪಃ ಕ್ವಾಪಿ ಶಾಪಗಣೋ ಯಯೌ .
 ಪ್ರಶಾಂತೇ ತಿಮಿರೇ ದೃಷ್ಟೇ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಕೇಶೋಂಡ್ರಕಂ ಯಥಾ .. 40..
 ಅಥಾನೋ ವರಪೂಗೋಽತ್ರ ಗೃಹನಿರ್ಗಮರೋಧಕಃ .
 ಸ್ಥಾನಿಸ್ಥಾನಮಿವಾದೇಶಃ ಸಮಾನಾರ್ಥೋಽಭ್ಯಪೂರಯತ್ .. 41..
 ಶಾಪಸ್ಥಾನಕಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶಜೀವಾನಾಂ ನಿಯಾಣಂ ಶವಸದ್ಮನಃ .
 ದೇವೇಶ ವಿದ್ಮೋ ನ ವಯಮಂಧಕೂಪಾದಿವಾಂಭಸಾಂ .. 42..
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾನೇತಾನಿಮೇ ದ್ವೀಪೇಷು ಸದ್ಮಸು .
 ಕಾರಯಂತಿ ವರಾ ವರ್ಯಾ ವೀರಾ ದಿಗ್ವಿಜಯಂ ರಣೇ .. 43..
 ತದೇವಮನಿವಾಯೇಽಸ್ಮಿನ್ವಿರೋಧೇ ವಿಬುಧೇಶ್ವರ .
 ಯದನುಷ್ಠೇಯಮಸ್ಮಾಭಿಸ್ತದಾದಿಶ ಶಿವಾಯ ನಃ .. 44..
 ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರವರಾ ಗೃಹರೋಧವರಾಶ್ಚ ಹೇ .
 ಕಾಮಃ ಸಂಪನ್ನ ಏವೇಹ ಭವತಾಂ ಭವತಾಮಪಿ .. 45..
 ವ್ರಜತೈತದಪೇಕ್ಷತ್ವಂ ಯಾವನ್ನೇಷ್ವಾವಪಿ ಕ್ಷಣಾತ್ .
 ಚಿರಂ ಚಿರಾಯ ಸದನೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ .. 46..
 ಸಮನಂತರಮೇವೈತೇ ದೇಹಪಾತಾತ್ಸ್ವಸದ್ಮಸು .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಪನ್ನಾಃ ಪರಮಂ ವರಾಃ .. 47..
 ಸರ್ವೇ ವರಾ ವದಿಷ್ಯಂತಿ
 ಕುತೋ ಭೂಮಂಡಲಾನ್ಯಷ್ಟೌ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾನಿ ಭೂತಯಃ .
 ಏಕಮೇವೇಹ ಭೂಪೀಠಂ ಶ್ರುತಂ ದೃಷ್ಟಂ ಚ ನೇತರತ್ .. 48..
 ಕಥಂ ಚೈತಾನಿ ತಿಷ್ಯಂತಿ ಕಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿದ್ಗೃಹಕೋಶಕೇ .
 ಪದ್ಮಾಕ್ಷಕೋಶಕೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮೇ ಕಥಂ ಭಾಂತಿ ಮತಂಗಜಾಃ .. 49..
 ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ .
 ಯುಕ್ತಂ ಯುಷ್ಣಾಭಿರಸ್ಮಾಭಿಃ ಸರ್ವಂ ವ್ಯೋಮಾತ್ಮಕಂ ಜಗತ್ .
 ಸ್ಥಿತಂ ಚಿತ್ತರಮಾಣ್ವಂತರಂತಃಸ್ವಪ್ನೋಽನುಭೂಯತೇ .. 50..
 ಭಾತಿ ಯತ್ತರಮಸ್ಯಾಣೋರಂತಸ್ಥಸ್ವಗೃಹೋದರೇ .
 ಸ್ಫುರಿತಂ ತತ್ಕಿಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ ಕಃ ಸ್ಮಯಃ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಕ್ರಮೇ .. 51..

ಮೃತೇರನಂತರಂ ಭಾತಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಮಿದಂ ಜಗತ್ .
 ಶೂನ್ಯಾತ್ಮೈವ ಘನಾಕಾರಂ ತಸ್ಮಿನ್ನೈವ ಕ್ಷಣೇ ಚಿತಃ .. 52..
 ಅಣಾವಪಿ ಜಗನ್ಮಾತಿ ಯತ್ರ ತತ್ರ ಗೃಹೋದರೇ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಮತೀ ಕಚತೀತಿ ಕಿಮದ್ಭುತಂ .. 53..
 ಯದ್ಭಾತೀದಂ ಚ ಚಿತ್ತತ್ವಂ ಜಗತ್ತ್ವಂ ಜಗತ್ತ್ವಚಿತ್ .
 ಚಿನ್ಮಾತ್ರಮೇವ ತದ್ಭಾತಿ ಶೂನ್ಯತ್ವೇನ ಯಥಾಂಬರಂ .. 54..
 ಇತಿ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ವರದೇನ ವರಾಸ್ತತಃ .
 ತಾನಾಧಿಭೌತಿಕಭ್ರಾಂತಿಮಯಾನ್ವಂತ್ಯಜ್ಯ ದೇಹಕಾನ್ .. 55..
 ಪ್ರಣಮ್ಯಾಜಂ ಸಮಂ ಜಗ್ಮುರಾತಿವಾಹಿಕದೇಹಿನಃ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇ ಚ ದೇವಾನಾಂ ಗೃಹಕೋಶಾನ್ಯಚಜ್ಜನಾನ್ .. 56..
 ಯಾವತ್ತೇ ತತ್ರ ಸಂಪನ್ನಾ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಧಿನಾಯಕಾಃ .
 ಅಷ್ಟಾವಪೀಷ್ಟಾಪುಷ್ಟಾನಾಂ ದಿನಾಷ್ಟಕಮಹೀಭುಜಾಂ .. 57 ...
 ತೇ ಪರಸ್ಪರಮಜ್ಞಾತಾ ಅಜ್ಞಾಶ್ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಭಂಧವಃ .
 ಅನ್ಯೋನ್ಯಭೂಮಂಡಲಗಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾಭಿಮತೇ ಹಿತಾಃ .. 58..
 ತೇಷಾಂ ಕಶ್ಚಿದ್ಧ ಹಸ್ಯಾಂತರೇವ ತಾರುಣ್ಯಸುಂದರಃ .
 ಉಜ್ಜಯಿನ್ಯಾಂ ಮಹಾಪುರ್ಯಾಂ ರಾಜಧಾನ್ಯಾಂ ಸುಖೇ ಸ್ಥಿತಃ .. 59..
 ಶಾಕದ್ವೀಪಾಸ್ಪದಃ ಕಶ್ಚಿನ್ನಾಗಲೋಕಜಿಗೀಷಯಾ .
 ವಿಚರತ್ಯಭಿಜಠರೇ ಸರ್ವದಿಗ್ವಿಜಯೋದ್ಯತಃ .. 60..
 ಕುಶದ್ವೀಪರಾಜಧಾನ್ಯಾಂ ನಿರಾಧಿಃ ಸಕಲಪ್ರಜಾಃ .
 ಕೃತದಿಗ್ವಿಜಯಃ ಕಶ್ಚಿತ್ಸುಪ್ತಃ ಕಾಂತಾವಲಂಬಿತಃ .. 61..
 ಶಾಲ್ಮಲಿದ್ವೀಪಶೈಲೇಂದ್ರಶಿರಃಪುರ್ಯಾಃ ಸರೋವರೇ .
 ಜಲಲೀಲಾರತಃ ಕಶ್ಚಿತ್ಸಹವಿದ್ಯಾಧರೀಗಣೈಃ .. 62..
 ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪೇ ಹೇಮಪುರೇ ಸಪ್ತದ್ವೀಪವಿವರ್ಧಿತೇ .
 ಪ್ರವೃತ್ತೋ ವಾಜಿಮೇಧೇನ ಕಶ್ಚಿದ್ಯಷ್ಟಂ ದಿನಾಷ್ಟಕಂ .. 63..
 ಉದ್ಯತಃ ಶಾಲ್ಮಲಿದ್ವೀಪೇ ಕಶ್ಚಿದ್ವೀಪಾಂತಚಾರಿಣಾ .
 ಯೋದ್ಧಮುಧ್ಯ ತದಿಗ್ಧಂತಿದಂತಾಕೃಷ್ಣಕುಲಾಚಲಃ .. 64..
 ಗೋಮೇದದ್ವೀಪಕಃ ಕಶ್ಚಿತ್ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪರಾಟ್ ಸುತಾಂ .
 ಸಮಾನೇತುಂ ವಶಾದ್ಯಾತಿ ಕಷತ್ನೇನೋಽಷ್ಟಮೋಽಭವತ್ .. 65..
 ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಕಃ ಕಶ್ಚಿಲ್ಲೋಕಾಲೋಕಾದ್ರಿಭೂಭುಜಃ .
 ದೂತೇನ ಸಹ ನಿಯರ್ಯತೋ ಧನಭೂಮಿದಿದೃಕ್ಷಯಾ .. 66..
 ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಿತ್ಥಮೇತೇಷಾಂ ದ್ವೀಪದ್ವೀಪಾಧಿನಾಥತಾಂ .

ಕುರ್ವತಾಂ ಸ್ವಗೃಹಾಕಾಶೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಪ್ರತಿಭೋಚಿತಾಂ .. 67..
 ತ್ಯಕ್ತಾಭಿಮಾನಿಕಾಕಾರಾ ದ್ವಿವಿಧಾಸ್ತೇ ವರಾಸ್ತತಃ .
 ತತ್ಸಂವಿದ್ಭಿರ್ಗೃಹೇಷ್ವಂತರೇಕತಾಂ ಖಾನಿ ಖೈರಿವ .. 68..
 ಯಾಸ್ಯಂತಿ ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಭಿಮತಾಶ್ಚಿರಂ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರಾಸ್ತುಷ್ಠಾ ನಸ್ತುಷ್ಠಾವಪಿ ತುಷ್ಟಿಮತ್ .. 69..
 ಇತ್ಯೇತೇ ಪ್ರವಿಕಸಿತೋದಿತಕ್ರಿಯಾರ್ಥಾಃ
 ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಂತಿ ಪ್ರವಿತತಬುದ್ಧಯಸ್ತಪೋಭಿಃ .
 ಅಂತರ್ಯತ್ನೈ ರತಿ ವಿದಸ್ತದೇವ ಬಾಹ್ಯೇ
 ನಾಪ್ತಂ ಕೈಸ್ತದುಚಿತಕರ್ಮಭಿಃ ಕಿಲೇತಿ .. 70..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು
 ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಾಂತರ್ಗತ ದ್ವೀಪಸಪ್ತಕಾಷ್ಟಕವರ್ಣನಂ
 ನಾಮ ತ್ರಿಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 183.. -11-

.. ಅಥ ದ್ವಾದಶೋಧ್ಯಾಯಃ ..
 .. ಕುಂದದಂತೋಪದೇಶಃ ..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ಇತ್ಯುಕ್ತವಾನಸೌ ಪೃಷ್ಟಃ ಕದಂಬತಲತಾಪಸಃ .
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ಭುವೋಽಷ್ಟೌ ತಾಃ ಕಥಂ ಭ್ರಾತಾ ಗೃಹೇಷ್ಟಿತಿ .. 1..
 ಕದಂಬತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ಚಿದ್ಧಾತುರೀದೃಗೇವಾಯಂ ಯದೇಶ ವ್ಯೋಮರೂಪ್ಯಪಿ .
 ಸರ್ವಗೋ ಯತ್ರ ಯತ್ರಾಸ್ತೇ ತತ್ರ ತತ್ರಾತ್ಮನಿ ಸ್ವಯಂ .. 2..
 ಆತ್ಮಾನಮಿತ್ಥಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯರೂಪೇಣಾನ್ಯೇನ ವಾ ನಿಜಂ .
 ಪರಿಪಶ್ಯತಿ ರೂಪಂ ಸ್ವಮತ್ಯಜನ್ನೇವ ಖಾತ್ಮಕಂ .. 3..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ಏಕಸ್ಮಿನ್ವಿಮಲೇ ಶಾಂತೇ ಶಿವೇ ಪರಮಕಾರಣೇ .
 ಕಥಂ ಸ್ವಭಾವಸಂಸಿದ್ಧಾ ನಾನಾತಾ ವಾಸ್ತವೀ ಸ್ಥಿತಾ .. 4..
 ಕದಂಬತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ಸರ್ವಂ ಶಾಂತಂ ಚಿದಾಕಾಶಂ ನಾನಾಸ್ತೀಹ ನ ಕಿಂಚನ .
 ದೃಶ್ಯಮಾನಮಪಿ ಸ್ಫಾರಮಾವರ್ತಾತ್ಮಾ ಯಥಾಂಭಸಿ .. 5..
 ಅಸತ್ತ್ವೇಷು ಪದಾರ್ಥೇಷು ಪದಾರ್ಥಾ ಇತಿ ಭಾಂತಿ ಯತ್ .

ಚಿತ್ವಂ ಸ್ವಪ್ನಸುಷುಪ್ತಾತ್ಮ ತತ್ತಸ್ಯಾಚ್ಛಂ ನಿಜಂ ವಪುಃ .. 6..
 ಸಸ್ವಂದೋಽಪಿ ಹಿ ನಿಃಸ್ವಂದಃ ಪರ್ವತೋಽಪಿ ನ ಪರ್ವತಃ .
 ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇಷು ಚಿದ್ಭಾವಃಸ್ವಭೋರ್ಥಗತಸ್ತಥಾ .. 7..
 ನ ಸ್ವಭಾವಾ ನ ಚೈವಾರ್ಥಃ ಸಂತಿ ಸರ್ವಾತ್ಮಕೋಚಿತೇ .
 ಸರ್ಗಾದೌ ಕಚಿತಂ ರೂಪಂ ಯದ್ಯಥಾ ತತ್ತಥಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 8..
 ನ ಚ ನಾಮ ಪರಂ ರೂಪಂ ಕಚನಾಕಚನಾತ್ಮಕಂ .
 ದ್ರವ್ಯಾತ್ಮಾ ಚಿಚ್ಚ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಸ್ಥಿತಮಿತ್ಥಂ ಹಿ ಕೇವಲಂ .. 9..
 ಏಕೈವ ಚಿದ್ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ಸೇನಾಯಾಂ ಜನಲಕ್ಷತಾಂ .
 ಗತೇವಾಚ್ಛೈವ ಕಚತಿ ತಥೈವಾಸ್ಯಾಃ ಪದಾರ್ಥತಾ .. 10..
 ಯತ್ಸ್ವತಃ ಸ್ವಾತ್ಮನಿ ಸ್ವಚ್ಛೇ ಚಿತ್ವಂ ಕಚಕಚಾಯತೇ .
 ತತ್ತೇನೈವ ತದಾಕಾರಂ ಜಗದಿತ್ಯನುಭೂಯತೇ .. 11..
 ಅಸತ್ಯಪಿ ಯಥಾ ವಹ್ನಾವುಷ್ಣಸಂವಿದ್ಧಿ ಭಾಸತೇ .
 ಸಂವಿನ್ಯಾತ್ರಾತ್ಮಕೇ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ತಥಾರ್ಥಃ ಸ್ವಸ್ವಭಾಸಕಃ .. 12..
 ಅಸತ್ಯಪಿ ಯಥಾ ಸ್ತಂಭೇ ಸ್ವಪ್ನೇ ಖೇ ಸ್ತಂಭತಾ ವಿದಃ .
 ತಥೇದಮಸ್ಯಾ ನಾನಾತ್ವಮನನ್ಯದಪಿ ಚಾನ್ಯವತ್ .. 13..
 ಆದಿಸರ್ಗೇ ಪದಾರ್ಥತ್ವಂ ತತ್ತ್ವ ಭಾವಾಚ್ಛಮೇವ ಚ .
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಾ ಯದ್ಯಥಾ ಬುದ್ಧಂ ತತ್ತಥಾದ್ಯಾಪಿ ವಿಂದತೇ .. 14..
 ಪುಷ್ಪೇ ಪತ್ರೇ ಫಲೇ ಸ್ತಂಭೇ ತರುರೇವ ಯಥಾ ತತಃ .
 ಸರ್ವ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಪರಮೇವ ತಥಾಽಪರಂ .. 15..
 ಪರಮಾರ್ಥಾಂಬರಾಂಭೋಧಾವಾಪಃ ಸರ್ಗ ಪರಂಪರಾ .
 ಪರಮಾರ್ಥ ಮಹಾಕಾಶೇ ಶೂನ್ಯತಾ ಸರ್ಗಸಂವಿದಃ .. 16..
 ಪರಮಾರ್ಥಶ್ಚ ಸರ್ಗಶ್ಚ ಪರ್ಯಾಯೌ ತರುವೃಕ್ಷವತ್ .
 ಬೋಧಾದೇತದಬೋಧಾತ್ಯು ದ್ವೈತಂ ದುಃಖಾಯ ಕೇವಲಂ .. 17..
 ಪರಮಾರ್ಥೋ ಜಗಚ್ಛೇದಕಮಿತ್ಯೈವ ನಿಶ್ಚಯಃ .
 ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಬೋಧೇನ ಭವೇತ್ಸೈಷಾ ಹಿ ಮುಕ್ತತಾ .. 18..
 ಸಂಕಲ್ಪಸ್ಯ ವಪುರ್ಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪಕಚಿದಾಕೃತೇಃ .
 ತದೇವ ಜಗತೋ ರೂಪಂ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕಂ ಜಗತ್ .. 19..
 ಯತೋ ವಾಚೋ ನಿವರ್ತಂತೇ ನ ನಿವರ್ತಂತ ಏವ ವಾ .
 ವಿಧಯಃ ಪ್ರತಿಷೇಧಾಶ್ಚ ಭಾವಾಭಾವದೃಶಸ್ತಥಾ .. 20..
 ಅಮೌನಮೌನಂ ಜೀವಾತ್ಮ ಯತ್ಪಾಷಾಣವದಾಸನಂ .
 ಯತ್ಸದೇವಾಸದಾಭಾಸಾಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿಧಮುಚ್ಯತೇ .. 21..

ಸರ್ವಸ್ಮಿನ್ನೇಕಸುಘನೇ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇವ ನಿರಾಮಯೇ .
 ಕಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿರ್ನಿವೃತ್ತಿಃ ಕಾ ಭಾವಾಭಾವಾದಿವಸ್ತುನಃ .. 22..
 ಏಕಸ್ಯಾಮೇವ ನಿದ್ರಾಯಾಂ ಸುಷುಪ್ತಸ್ವಪ್ನವಿಭ್ರಮಾಃ .
 ಯದಾ ಭಾಂತ್ಯವಿಚಿತ್ರಾಯಾಂ ಚಿತ್ರಾ ಇವ ನಿರಂತರಾಃ .. 23..
 ಏತಸ್ಯಾಂ ಚಿತ್ಪಸತ್ತಾಯಾಂ ತಥಾ ಮೂಲಕಸರ್ಗಕಾಃ .
 ಬಹವೋ ಭಾಂತ್ಯಚಿತ್ರಾಯಾಂ ಚಿತ್ರಾ ಇವ ನಿರಂತರಾಃ .. 24..
 ದ್ರವ್ಯೇ ದ್ರವ್ಯಾಂತರಶ್ಲಿಷ್ಟಂ ಯತ್ಕಾರ್ಯಾಂತರಮಾಕ್ಷಿಪೇತ್ .
 ತದ್ವದಂತಸ್ತಥಾಭೂತಚಿತ್ತಾರಂ ಸ್ಫುರಣಂ ಮಿಥಃ .. 25..
 ಸರ್ವೇ ಪದಾರ್ಥಾಶ್ಚಿತ್ತಾರಮಾತ್ರಮಪ್ರತಿಘಾಃ ಸದಾ .
 ಯಥಾ ಭಾಂತಿ ತಥಾ ಭಾಂತಿ ಚಿನ್ಮಾತ್ಮೈಕಾತ್ಮತಾವಶಾತ್ .. 26 .
 ಚಿನ್ಮಾತ್ಮೈಕಾತ್ಮಸಾರತ್ವಾದ್ಯಥಾಸಂವೇದನಂ ಸ್ಥಿತಾಃ .
 ನಿಃಸ್ವಂದಾ ನಿರ್ಮನಸ್ಯಾರಾಃ ಸ್ಫುರಂತಿ ದ್ರವ್ಯಶಕ್ತಯಃ .. 27..
 ಅವಿದ್ಯಮಾನಮೇವೇದಂ ದೃಶ್ಯತೇಽಥಾನುಭೂಯತೇ .
 ಜಗತ್ಸ್ವಪ್ನ ಇವಾಶೇಷಂ ಸರುದ್ರೋಪೇಂದ್ರಪದ್ಮಜಂ .. 28..
 ವಿಚಿತ್ರಾಃ ಖಲು ದೃಶ್ಯಂತೇ ಚಿಜ್ಜಲೇ ಸ್ವಂದರೀತಯಃ .
 ಹರ್ಷಾಮರ್ಷವಿಷಾದೋತ್ಥಜಂಗಮಸ್ಥಾವರಾತ್ಮನಿ .. 29..
 ಸ್ವಭಾವವಾತಾಧೂತಸ್ಯ ಜಗಜ್ಜಾಲಚಮತ್ಕೃತೇಃ .
 ಹಾ ಚಿನ್ಮರೀಚಿಪಾಂಶ್ವಭ್ರನೀಹಾರಸ್ಯ ವಿಸಾರಿತಾ .. 30..
 ಯಥಾ ಕೇಶೋಂಢ್ರಕಂ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಭಾತಿ ವ್ಯಾಮಲಚಕ್ಷುಷಃ .
 ತಥೈವೇಯಂ ಜಗದ್ಭಾಂತಿರ್ಭಾತ್ಯನಾತ್ಮವಿದೋಽಮ್ಬರೇ .. 31..
 ಯಾವತ್ಸಂಕಲ್ಪಿತಂ ತಾವದ್ಯಥಾ ಸಂಕಲ್ಪಿತಂ ತಥಾ .
 ಯಥಾ ಸಂಕಲ್ಪನಗರಂ ಕಚತೀದಂ ಜಗತ್ತಥಾ .. 32..
 ಸಂಕಲ್ಪನಗರೇ ಯಾವತ್ಸಂಕಲ್ಪಸಕಲಾ ಸ್ಥಿತಿಃ .
 ಭವತ್ಯೇವಾಪ್ಯಸದ್ರೂಪಾ ಸತೀವಾನುಭವೇ ಸ್ಥಿತಾ .. 33..
 ಪ್ರವಹತ್ಯೇವ ನಿಯತಿನಿಯತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿನೀ .
 ಸ್ಥಾವರಂ ಜಂಗಮಂ ಚೈವ ತಿಷ್ಠತ್ಯೇವ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 34..
 ಜಾಯತೇ ಜಂಗಮಂ ಜೀವಾತ್ಸ್ಥಾವರಂ ಸ್ಥಾವರಾದಪಿ .
 ನಿಯತ್ಯಾಧೋ ವಹತ್ಯಂಬು ಗಚ್ಛತ್ಯೂರ್ಧ್ವಮಥಾನಲಃ .. 35..
 ವಹಂತಿ ದೇಹಯಂತ್ರಾಣಿ ಜ್ಯೋತಿಃಪ್ರತಪಂತಿ ಚ .
 ವಾಯವೋ ನಿತ್ಯಗತಯಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ಶೈಲಾದಯಃ ಸ್ಥಿರಾಃ .. 36..
 ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಂ ನಿವೃತ್ತಂ ತು ಧಾರಾಸಾರಾಂಬರೀಕೃತಂ .
 ಯುಗಸಂವತ್ಸರಾದ್ಯಾತ್ಮ ಕಾಲಚಕ್ರಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ .. 37..

ಭೂತಲೈಕಾಂತರಾಬ್ಧ್ಯದ್ರಿಸಂನಿವೇಶಃ ಸ್ಥಿತಾಯತೇ .
 ಭಾವಾಭಾವೋಗ್ರಹೋತ್ಸರ್ಗದ್ರವ್ಯಶಕ್ತಿಶ್ಚ ತಿಷ್ಠತಿ .. 38..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ಪ್ರಾಗ್ಧ್ವಂ ಸ್ಮೃತಿಮಾಯಾತಿ ತತ್ತ್ವಸಂಕಲ್ಪನಾನ್ಯತಃ .
 ಭಾತಿ ಪ್ರಥಮಸರ್ಗೇ ತು ಕಸ್ಯ ಪ್ರಾಗ್ಧ್ವಂ ಸ್ವಭಾಸನಂ .. 39..
 ತಾಪಸ ಉವಾಚ .
 ಅಪೂರ್ವಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಸರ್ವಂ ಸ್ವಪ್ನೇ ಸ್ವಮರಣಂ ಯಥಾ .
 ಪ್ರಾಗ್ಧ್ವಂ ದೃಷ್ಟಮಿತ್ಯೇವ ತತ್ತ್ವವಾಭ್ಯಾಸತಃ ಸ್ಮೃತಿಃ .. 40..
 ಚಿತ್ತಾಚ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಕಚತಿ ಜಗತ್ಸಂಕಲ್ಪಪತ್ತನಂ .
 ನ ಸನ್ನಾಸದಿದಂ ತಸ್ಮಾದ್ಭಾತಾಭಾತಂ ಯತಃ ಸ್ವತಃ .. 41..
 ಚಿತ್ತಸಾದೇನ ಸಂಕಲ್ಪಸ್ವಪ್ನಾದ್ಯದ್ಯಾನುಭೂಯತೇ .
 ಶುದ್ಧಂ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಸಂಕಲ್ಪಪುರಂ ಮಾ ಸ್ಮರ್ಯತಾಂ ಕಥಂ .. 42..
 ಹರ್ಷಾಮರ್ಷವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೈರ್ದುಃಖೇನ ಚ ಸುಖೇನ ಚ .
 ಪ್ರಕೃತೇನೈವ ಮಾರ್ಗೇಣ ಜ್ಞಶ್ಚಕ್ಪೈರಿವ ಗಮ್ಯತೇ .. 43..
 ನಿದ್ರಾವ್ಯಪಗಮೇ ಸ್ವಪ್ನನಗರೇ ಯಾದೃಶಂ ಸ್ಮೃತೌ .
 ಚಿದ್ವ್ಯೋಮಾತ್ಮ ಪರಂ ವಿದ್ಧಿ ತಾದೃಶಂ ತ್ರಿಜಗದ್ಭ್ರಮಂ .. 44..
 ಸಂವಿದಾಭಾಸಮಾತ್ರಂ ಯಜ್ಜಗದಿತ್ಯಭಿಶಬ್ದಿತಂ .
 ತತ್ಸಂವಿದ್ವ್ಯೋಮ ಸಂಶಾಂತಂ ಕೇವಲಂ ವಿದ್ಧಿ ನೇತರತ್ .. 45..
 ಯಸ್ಮಿನ್ನರ್ವಂ ಯತಃ ಸರ್ವಂ ಯತ್ಸರ್ವಂ ಸರ್ವತಶ್ಚ ಯತ್ .
 ಸರ್ವಂ ಸರ್ವತಯಾ ಸರ್ವಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ಸರ್ವದಾ ಸ್ಥಿತಂ .. 46..
 ಯಥೇಯಂ ಸಂಸೃತಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಭವತೋ ಯದ್ಭವಿಷ್ಯತಿ .
 ಯಥಾ ಭಾನಂ ಚ ದೃಶ್ಯಸ್ಯ ತದೇತತ್ಕಥಿತಂ ಮಯಾ .. 47..
 ಉತ್ತಿಷ್ಠತಂ ವ್ರಜತಮಾಸ್ವದಮಕ್ಷಿ ಪದ್ಮಂ
 ಭೃಂಗಾವಿವಾಭಿಮತಮಾಶು ವಿಧೀಯತಾಂ ಸ್ವಂ .
 ತಿಷ್ಠಾಮಿ ದುಃಖಮಲಮಸ್ತಸಮಾಧಿಸಂಸ್ಥಂ
 ಭೂಯಃ ಸಮಾಧಿಮಹಮಂಗ ಚಿರಂ ವಿಶಾಮಿ .. 48..
 ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
 ಮೋಕ್ಷನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು
 ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಾಂತರ್ಗತ ಕುಂದದಂತೋಪದೇಶೋ ನಾಮ
 ಚತುಃಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 184.. -12-

.. ಅಥ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..

.. ಕುಂದದಂತಪ್ರಬೋಧಃ ..

ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .

ಜರನ್ಮನಿರಪೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಧ್ಯಾನಮೀಲಿತಲೋಚನಃ .

ಆಸೀದಸ್ವಂದಿತಪ್ರಾಣಮನಾಶ್ಚಿತ್ರ ಇವಾರ್ಪಿತಃ .. 1..

ಆವಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣಯೋದಾರೈಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋಽಪಿ ಪುನಃಪುನಃ .

ವಾಕ್ಯೈಃ ಸಂಸಾರಮವಿದನ್ವ ವಚೋ ದತ್ತವಾನ್ಮನಃ .. 2..

ಆವಾಂ ಪ್ರದೇಶತಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚಲಿತ್ವಾ ಮಂದಮುತ್ತುಕೌ .

ದಿನೈಃ ಕತಿಪಯೈಃ ಪ್ರಾಪ್ತೌ ಗೃಹಂ ಮುದಿತಬಾಂಧವಂ .. 3..

ಅಥ ತತ್ರೋತ್ಸವಂ ಕೃತ್ವಾ ಕಥಾಃ ಪ್ರೋಚ್ಯ ಚಿರಂತನೀಃ .

ಸ್ಥಿತಾಸ್ತಾವದ್ವಯಂ ಯಾವತ್ಸಪ್ತಾಪಿ ಭ್ರಾತರೋಽಥ ತೇ .. 4..

ಕ್ರಮೇಣ ವಿಲಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪ್ರಲಯೇಷ್ಟರ್ಷವಾ ಇವ .

ಮುಕ್ತೋಽಸೌ ಮೇ ಸಖೈವೈಕ ಏಕಾರ್ಣವ ಇವಾಷ್ಟಕಃ .. 5..

ತತಃ ಕಾಲೇನ ಸೋಽಪ್ಯಸ್ತಂ ದಿನಾಂತೇರ್ಕ ಇವಾಗತಃ .

ಅಹಂ ದುಃಖಪ್ರೀತಾತ್ಮಾ ಪರಂ ವೈಧುರ್ಯಮಾಗತಃ .. 6..

ತತೋಹಂ ದುಃಖಿತೋ ಭೂಯಃ ಕದಂಬತರುತಾಪಸಂ .

ಗತೋ ದುಃಖೋಪಘಾತಾಯ ತಜ್ಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಷ್ಟುಮಾದೃತಃ .. 7..

ತತ್ರ ಮಾಸತ್ರಯೇಣಾಸೌ ಸಮಾಧಿವಿರತೋಽಭವತ್ .

ಪ್ರಣತೇನ ಮಯಾ ಪೃಷ್ಟಃ ಸನ್ನಿದಂ ಪ್ರೋಕ್ತವಾನಥ .. 8..

ಕದಂಬತಾಪಸ ಉವಾಚ .

ಅಹಂ ಸಮಾಧಿವಿರತಃ ಸ್ಥಾತುಂ ಶಕ್ನೋಮಿ ನ ಕ್ಷಣಂ .

ಸಮಾಧಿಮೇವ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಮ್ಯಹಮಾಶು ಕೃತತ್ವರಃ .. 9..

ಪರಮಾರ್ಥೋಪದೇಶಸ್ತೇ ನಾಭ್ಯಾಸೇನ ವಿನಾನಘ .

ಲಗತ್ಯತ್ರ ಪರಾಂ ಯುಕ್ತಿಮಿಮಾಂ ಶೃಣು ತತಃ ಕುರು .. 10..

ಅಯೋಧ್ಯಾನಾಮ ಪೂರಸ್ತಿ ತತ್ರಾಸ್ತಿ ವಸುಧಾಧಿಪಃ .

ನಾಮ್ನಾ ದಶರಥಸ್ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ರಾಮ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ .. 11..

ಸಕಾಶಂ ತತ್ರ ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ತಸ್ಮೈ ಕುಲಗುರುಃ ಕಿಲ .

ವಸಿಷ್ಠಾಖ್ಯೋ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕಥಯಿಷ್ಯತಿ ಸಂಸದಿ .. 12..

ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಕಥಾಂ ದಿವ್ಯಾಂ ತಾಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಚಿರಂ ದ್ವಿಜ .

ವಿಶ್ರಾಂತಿಮೇಷ್ಯಸಿ ಪರೇ ಪದೇಹಮಿವ ಪಾವನೇ .. 13..

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ಸಮಾಧಾನರಸಾಯನಮಹಾರ್ಣವಂ .

ವಿಂವಶಾಹಮಿಮಂ ದೇಶಂ ತ್ವತ್ಕಾಶಮುಪಾಗತಃ .. 14..
 ಏಷೋಽಹಮೇತದ್ವೃತ್ತಂ ಮೇ ಸರ್ವಂ ಕಥಿತವಾನಹಂ .
 ಯಥಾವೃತ್ತಂ ಯಥಾದೃಷ್ಟಂ ಯಥಾಶ್ರುತಮಖಂಡಿತಂ .. 15..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ಸಕುಂದದಂತ ಇತ್ಯಾದಿಕಥಾಕಥನಕೋವಿದಃ .
 ಸ್ಥಿತಸ್ತತಃ ಪ್ರಭೃತ್ಯೇವ ಮತ್ಸಮೀಪಗತಃ ಸದಾ .. 16..
 ಸ ಏಷ ಕುಂದದಂತಾಖ್ಯೋ ದ್ವಿಜಃ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಸಮಾಸ್ಥಿತಃ .
 ಶ್ರುತವಾನ್ಸಂಹಿತಾಮೇತಾಂ ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಾಭಿಧಾಮಿಹ .. 17..
 ಸ ಏಷ ಕುಂದದಂತಾಖ್ಯೋ ಮಮ ಪಾರ್ಶ್ವಗತೋ ದ್ವಿಜಃ .
 ಅದ್ಯ ನಿಸಂಶಯೋ ಜಾತೋ ನ ವೇತಿ ಪರಿಪೃಚ್ಛ್ಯತಾಂ .. 18..
 ಶ್ರೀವಾಲ್ಮೀಕಿರುವಾಚ .
 ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ರಾಘವೇಣಾಥ ಪ್ರೋವಾಚ ವದತಾಂವರಃ .
 ಸ ವಸಿಷ್ಠೋ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕುಂದದಂತಂ ವಿಲೋಕಯನ್ .. 19..
 ಶ್ರೀವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
 ಕುಂದದಂತ ದ್ವಿಜವರ ಕಥ್ಯತಾಂ ಕಿಂ ತ್ವಯಾನಘ .
 ಬುದ್ಧಂ ಶ್ರುತವತಾ ಜ್ಞೇಯಂ ಮದುಕ್ತಂ ಮೋಕ್ಷದಂ ಪರಂ .. 20..
 ಕುಂದದಂತ ಉವಾಚ .
 ಸರ್ವಸಂಶಯವಿಚ್ಛೇದಿ ಚೇತ ಏವ ಜಯಾಯ ಮೇ .
 ಸರ್ವಸಂಶಯವಿಚ್ಛೇದೋ ಜ್ಞಾತಂ ಜ್ಞೇಯಮಖಂಡಿತಂ .. 21..
 ಜ್ಞಾತಂ ಜ್ಞಾತವ್ಯಮಮಲಂ ದೃಷ್ಟಂ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಮಕ್ಷತಂ .
 ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಮಖಿಲಂ ವಿಶ್ರಾಂತೋಽಸ್ಮಿ ಪರೇ ಪದೇ .. 22..
 ಬುದ್ಧೇಯಂ ತ್ವದಿದಂ ಸರ್ವಂ ಪರಮಾರ್ಥಘನಂ ಘನಂ .
 ಅನನ್ಯೇನಾತ್ಮನೋ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಜಗದ್ರೂಪೇಣ ಜೃಂಭಿತಂ .. 23..
 ಸರ್ವಾತ್ಮಕತಯಾ ಸರ್ವರೂಪಿಣಃ ಸರ್ವಗಾತ್ಮನಃ .
 ಸರ್ವಂ ಸರ್ವೇಣ ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವದಾ ಸಂಭವತ್ಯಲಂ .. 24..
 ಸಂಭವಂತಿ ಜಗತ್ಯಂತಃ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಕಣಕೋಟರೇ .
 ನ ಸಂಭವಂತಿ ಚ ಯಥಾ ಜ್ಞಾನಮೇತದಶೇಷತಃ .. 25..
 ಗೃಹೇಽಂತಃ ಸಂಭವತ್ಯೇವ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾ ವಸುಂಧರಾ .
 ಗೇಹಂ ಚ ಶೂನ್ಯಮೇವಾಸ್ತೇ ಸತ್ಯಮೇತದಸಂಶಯಂ .. 26..
 ಯದ್ಯದ್ಯದಾ ವಸ್ತು ಯಥೋದಿತಾತ್ಮ
 ಭಾತೀಹ ಭೂತೈರನುಭೂಯತೇ ಚ .
 ತತ್ತತ್ತದಾ ಸರ್ವಘನಸ್ತಥಾಸ್ತೇ

ಬ್ರಹ್ಮೇತ್ಥಮಾದ್ಯಂತವಿಮುಕ್ತಮಸ್ತಿ .. 27..

ಇತ್ಯಾಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ

ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು

ತಾಪಸೋಪಾಖ್ಯಾನಾಂತರ್ಗತ ಕುಂದದಂತಪ್ರಬೋಧೋ ಸಪ್ತದ್ವೀಪೇಶ್ವರ
ನಾಮ ಪಂಚಾಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ .. 185.. -13-

.. ಅಥ ಚತುರ್ಥಶೋಧ್ಯಾಯಃ ..

.. ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಪ್ರತಿಪಾದನಯೋಗೋಪದೇಶಃ ..

ಶ್ರೀವಾಲ್ಮೀಕಿರುವಾಚ .

ಕುಂದದಂತೇ ವದತ್ಯೇವಂ ವಸಿಷ್ಠೋ ಭಗವಾನ್ಮುನಿಃ .

ಉವಾಚೇದಮನಿಂದ್ಯಾತ್ಮಾ ಪರಮಾರ್ಥೋಚಿತಂ ವಚಃ .. 1..

ಶ್ರೀವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .

ಬತ ವಿಜ್ಞಾನವಿಶ್ರಾಂತಿರಸ್ಯ ಜಾತಾ ಮಹಾತ್ಮನಃ .

ಕರಾಮಲಕವದ್ವಿಶ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಪರಿಪಶ್ಯತಿ .. 2..

ಕಿಲೇದಂ ಭ್ರಾಂತಿಮಾತ್ರಾತ್ಮ ವಿಶ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಭಾತ್ಯಜಂ .

ಭ್ರಾಂತಿಬ್ರಹ್ಮೈವ ಚ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಾಂತಮೇಕಮನಾಮಯಂ .. 3..

ಯದ್ಯಥಾ ಯೇನ ಯತ್ರಾಸ್ತಿ ಯಾದೃಗ್ಯಾವದ್ಯದಾ ಯತಃ .

ತತ್ತಥಾ ತೇನ ತತ್ರಾಸ್ತಿ ತಾದೃಕ್ತಾವತ್ತದಾ ತತಃ .. 4..

ಶಿವಂ ಶಾಂತಮಜಂ ಮೌನಮಮೌನಮಜರಂ ತತಂ .

ಸುಶೂನ್ಯಾಶೂನ್ಯಮಭವಮನಾದಿನಿಧನಂ ಧ್ರುವಂ .. 5..

ಯಸ್ಯಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ವ ವಸ್ಥಾಯಾಃ ಕ್ರಿಯತೇ ಸಂವಿದಾ ಭರಃ .

ಸಾ ಸಾ ಸಹಸ್ರಶಾಖತ್ವಮೇತಿ ಸೇಕೈರ್ಯಥಾ ಲತಾ .. 6..

ಪರೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮೇವಾಣುಶ್ಚಿದ್ವ್ಯೋಮೋಂತಃ ಸ್ಥಿತೋ ಯತಃ .

ಪರಮಾಣುರೇವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂತಃ ಸ್ಥಿತಜಗದ್ಯತಃ .. 7..

ತಸ್ಮಾಚ್ಚಿದಾಕಾಶಮನಾದಿಮದ್ಯ-

ಮಖಂಡಿತಂ ಸೌಮ್ಯಮಿದಂ ಸಮಸ್ತಂ .

ನಿರ್ವಾಣಮಸ್ತಂ ಗತಜಾತಿಬಂಧೋ

ಯಥಾಸ್ಥಿತಂ ತಿಷ್ಠ ನಿರಾಮಯಾತ್ಮಾ .. 8..

ಸ್ವಯಂ ದೃಶ್ಯಂ ಸ್ವಯಂ ದ್ರಷ್ಟೃ ಸ್ವಯಂ ಚಿತ್ತ್ವಂ ಸ್ವಯಂ ಜಡಂ .

ಸ್ವಯಂ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಕಿಂಚಿಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮನೈವ ಸಂಸ್ಥಿತಂ .. 9..

ಯಥಾ ಯತ್ರ ಜಗತ್ಕೇತಸ್ವಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಖಮಾತ್ಮನಿ .

ಸ್ವರೂಪಮಜಹಚ್ಚಾಂತಂ ಯತ್ರ ಸಂಪದ್ಯತೇ ತಥಾ .. 10..
 ಬ್ರಹ್ಮ ದೃಶ್ಯಮಿತಿ ದ್ವೈತಂ ನ ಕದಾಚಿದ್ಯಥಾಸ್ಥಿತಂ .
 ಏಕತ್ವಮೇತಯೋರ್ವಿದ್ಧಿ ಶೂನ್ಯತ್ವಾಕಾಶಯೋರಿವ .. 11..
 ದೃಶ್ಯಮೇವ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ದೃಶ್ಯತಾ .
 ಏತನ್ನ ಶಾಂತಂ ನಾಶಾಂತಂ ನಾನಾಕಾರಂ ನ ಚಾಕೃತಿಃ .. 12..
 ಯಾದೃಕ್ಪ್ರಬೋಧೇ ಸ್ವಪ್ನಾದಿಸ್ತಾದೃಗ್ಗೋಹೋ ನಿರಾಕೃತಿಃ .
 ಸಂವಿನ್ಮಾತ್ರಾತ್ಮಾ ಪ್ರತಿಘಃ ಸ್ವಾನುಭೂತೋಽಪ್ಯಸನ್ಮ್ಯಃ .. 13..
 ಸಂವಿನ್ಮಯೋ ಯಥಾ ಜಂತುರ್ನಿದ್ರಾತ್ಮಾಸ್ತೇ ಜಡೋಽಭವತ್ .
 ಜಡಿಭೂತಾ ತಥೈವಾಸ್ತೇ ಸಂವಿತ್ಸಾ ವರನಾಮಿಕಾ .. 14..
 ಸ್ಥಾವರತ್ವಾಜ್ಜಡಾಚ್ಚಿತ್ತ್ವಂ ಜಂಗಮಾತ್ಮ ಪ್ರಯಾತಿ ಚಿತ್ .
 ಜೀವಃ ಸುಷುಪ್ತಾತ್ಮಾ ಸ್ವಪ್ನಂ ಜಾಗ್ರಚ್ಛೈವ ಜಗಚ್ಛೈಃ .. 15..
 ಆಮೋಕ್ಷಮೇಷಾ ಜೀವಸ್ಯ ಭುವ್ಯಂಭಸ್ಯನಿಲೇಽನಲೇ .
 ಖೇ ಖಾತ್ಮಭಿರ್ಜಗಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೈಃ ಸ್ವಪ್ನಾಭೈರ್ಭಾಸತೇ ಸ್ಥಿತಿಃ .. 16..
 ಚಿಚ್ಚಿನೋತಿ ತಥಾ ಜಾಡ್ಯಂ ನರೋ ನಿದ್ರಾಸ್ಥಿತಿಯಥಾ .
 ಚಿನೋತಿ ಜಡತಾಂ ಚಿತ್ತ್ವಂ ನ ನಾಮ ಜಡತಾವಶಾತ್ .. 17..
 ಚಿತಾ ವೇದನ ವೇತ್ತಾರಂ ಸ್ಥಾವರಂ ಕ್ರಿಯತೇ ವಪುಃ .
 ಚಿತಾ ವೇದನ ವೇತ್ತಾರಂ ಜಂಗಮಂ ಕ್ರಿಯತೇ ವಪುಃ .. 18..
 ಯಥಾ ಪುಂಸೋ ನಖಾಃ ಪಾದವೇಕಮೇವ ಶರೀರಕಂ .
 ತಥೈಕಮೇವಾಪ್ರತಿಘಂ ಚಿತಃ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಂ .. 19..
 ಆದಿಸರ್ಗೇ ಸ್ವಪ್ನ ಇವ ಯತ್ಪ್ರಥಮಾಗತಂ ಸ್ಥಿತಂ .
 ಚಿತೋ ರೂಪಂ ಜಗದಿತಿ ತತ್ತಥೈವಾಂತ ಉಚ್ಯತೇ .. 20..
 ತಚ್ಛೈವಾಪ್ರತಿಘಂ ಶಾಂತಂ ಯಥಾಸ್ಥಿತಮವಸ್ಥಿತಂ .
 ನ ಪ್ರಥಮಾಗತಂ ಕಿಂಚಿನ್ನಾಸೀದಪ್ರಥಿತಂ ಹಿತಂ .. 21..
 ಅಯಮಾದಿರಯಂ ಚಾಂತಃ ಸರ್ಗಸ್ಯೇತ್ಯವಭಾಸತೇ .
 ಚಿತಃ ಸುಘನನಿದ್ರಾಯಾಃ ಸುಷುಪ್ತಸ್ವಪ್ನಕೋಷ್ಠತಃ .. 22..
 ಸ್ಥಿತ ಏಕೋ ಹ್ಯನಾದ್ಯಂತಃ ಪರಮಾರ್ಥಘನೋ ಯತಃ .
 ಪ್ರಲಯಸ್ಥಿತಿಸರ್ಗಾಣಾಂ ನ ನಾಮಾಪ್ಯಸ್ತಿ ಮಾಂ ಪ್ರತಿ .. 23..
 ಪ್ರಲಯಸ್ಥಿತಿಸರ್ಗಾದಿ ದೃಶ್ಯಮಾನಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ಏತನ್ನ ಚಾತ್ಮನಶ್ಚಾನೃಚ್ಚಿತ್ರೇ ಚಿತ್ರವಧೂರ್ಯಥಾ .. 24..
 ಕರ್ತವ್ಯಚಿತ್ರನೇನಾಸ್ಮಾದ್ಯಥಾ ಚಿತ್ರಾನ್ನ ಭಿದ್ಯತೇ .
 ನಾನಾನಾನೈವ ಪ್ರತಿಘಾ ಚಿತ್ತತ್ವೇ ಸರ್ಗತಾ ತಥಾ .. 25..

ವಿಭಾಗಹೀನಯಾಪ್ಯೇಷ ಭಾಗಶ್ಚಿದ್ಧನನಿದ್ರಯಾ .
 ಸುಷುಪ್ತಾನ್ಮುಚ್ಯತೇ ಮೋಕ್ಷ ಇತಿ ಸ್ವಪ್ನಸ್ತು ಚಿತ್ತಕಂ .. 26..
 ಪ್ರಲಯೋಯಮಿಯಂ ಸೃಷ್ಟಿರಯಂ ಸ್ವಪ್ನೋ ಘನಸ್ತ್ವಯಂ .
 ಭಾಸೋಪ್ರತಿಘರೂಪಸ್ಯ ಚಿತ್ತಹಸ್ತರುಚೇರಿತಿ .. 27..
 ಚಿನ್ನಿದ್ರಾಯಾಃ ಸ್ವಪ್ನಮಯೋ ಭಾಗಶ್ಚಿತ್ತಮುದಾಹೃತಂ .
 ತದೇವ ಮುಚ್ಯತೇ ಭೂತಂ ಜೀವೋ ದೇವನಸುರಾದಿದೃಕ್ .. 28..
 ಏಷ ಏವ ಪರಿಜ್ಞಾತಃ ಸುಷುಪ್ತಿರ್ಭವತಿ ಸ್ವಯಂ .
 ಯದಾ ತದಾ ಮೋಕ್ಷ ಇತಿ ಪ್ರೋಚ್ಯತೇ ಮೋಕ್ಷಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ .. 29..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ಚಿತ್ತಂ ದೇವಾಸುರಾದ್ಯಾತ್ಮ ಚಿನ್ನಿದ್ರಾ ಸ್ವಾತ್ಮದರ್ಶನಂ .
 ಕಿಯತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಭಗವನ್ನಥಮಸ್ಯೋದರೇ ಜಗತ್ .. 30..
 ಶ್ರೀವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
 ವಿದ್ಧಿ ಚಿತ್ತಂ ನರಂ ದೇವಮಸುರಂ ಸ್ಥಾವರಂ ಸ್ತ್ರಿಯಂ .
 ನಾಗಂ ನಗಂ ಪಿಶಾಚಾದಿ ಖಗಕೀಟಾದಿರಾಕ್ಷಸಂ .. 31..
 ಪ್ರಮಾಣಂ ತಸ್ಯ ಚಾನಂತಂ ವಿದ್ಧಿ ಯದ್ಯತ್ರ ರೇಣುತಾಂ .
 ಅಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಬಪರ್ಯಂತಂ ಜಗದ್ಯಾತಿ ಸಹಸ್ರಶಃ .. 32..
 ಯದೇತದಾದಿತ್ಯಪಥಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಸಂಯಾತಿ ವೇದನಂ .
 ಏತಚ್ಚಿತ್ತಂ ಭೂತಮೇತದಪರ್ಯಂತಾಮಲಾಕೃತಿ .. 33..
 ಏತದುಗ್ರಂ ಚಿತೋ ರೂಪಮಸ್ಯಾಂತರ್ಭವನರ್ಧಯಃ .
 ಯದಾಯಾಂತಿ ತದಾ ಸರ್ಗಶ್ಚಿತ್ತಾದಾಗತ ಉಚ್ಯತೇ .. 34..
 ಚಿತ್ತಮೇವ ವಿದುರ್ಜೀವಂ ತದಾದ್ಯಂತವಿವರ್ಜಿತಂ .
 ಖಂ ಘಟೇಷ್ಟಿವ ದೇಹೇಷು ಚಾಸ್ತೇ ನಾಸ್ತೇ ತದಿಚ್ಛಯಾ .. 35..
 ನಿಮ್ಮೋನ್ನತಾನ್ಮವೋ ಭಾಗಾನ್ ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಚ ಜಹಾತಿ ಚ .
 ಸರಿತ್ಪ್ರವಾಹೋಽಜ್ಞ ಯಥಾ ಶರೀರಾಣಿ ತಥಾ ಮನಃ .. 36..
 ಅಸ್ಯ ತ್ವಾತ್ಮಪರಿಜ್ಞಾನಾದೇಷ ದೇಹಾದಿಸಂಭ್ರಮಃ .
 ಶಾಮ್ಯತ್ಯಾಶ್ಚವಹೋಧೇನ ಮರುವಾಃಪ್ರತ್ಯಯೋ ಯಥಾ .. 37..
 ಜಗತ್ಯಂತರಣುರ್ಯತ್ರ ತತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಹಿ ಚೇತಸಃ .
 ಸದೇವ ಚ ಪುಮಾಂಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಪುಂಸಾಮಂತಃ ಸ್ಥಿತಂ ಜಗತ್ .. 38..
 ಯಾವತ್ಕಿಂಚಿದಿದಂ ದೃಶ್ಯಂ ತಚ್ಚಿತ್ತಂ ಸ್ವಪ್ನಭೂಷ್ಟಿವ .
 ತದೇವ ಚ ಪುಮಾಂಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಕೋ ಭೇದೋ ಜಗದಾತ್ಮನೋಃ .. 39..
 ಚಿದೇವಾಯಂ ಪದಾರ್ಥೋಘೋ ನಾಸ್ಯನ್ಯಸ್ಮಿನ್ನದಾರ್ಥತಾ .
 ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಾ ಸ್ವಪ್ನ ಇವ ಹೇಮ್ನೀವ ಕಟಕಾದಿತಾ .. 40..

ಯಥೈಕದೇಶೇ ಸರ್ವತ್ರ ಸ್ಪುರಂತ್ಯಾಪೋಽಮ್ಬುಧೌ ಪೃಥಕ್ .
 ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನನ್ಯಾ ನಿತ್ಯಸ್ಥಾಶ್ಚಿತೋ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಿಕಾಸ್ತಥಾ .. 41..
 ಯಥಾ ದ್ರವತ್ವಮಂಭೋಧಾವಾಪೋ ಜಠರಕೋಶಗಾಃ .
 ಸ್ಪುರಂತ್ಯೇವಂವಿದಾಽನನ್ಯಾಃ ಪದಾರ್ಥೌಘಾಸ್ತಥಾಪರೇ .. 42..
 ಯಥಾ ಸ್ಥಿತಜಗಚ್ಛಾಲಭಂಜಿಕಾಕಾಶರೂಪದೃಕ್ .
 ಚಿತ್ತಂಭೋಯಮಪಸ್ವಂದಃ ಸ್ಥಿತ ಆದ್ಯಂತವರ್ಜಿತಃ .. 43..
 ಯಥಾಸ್ಥಿತಮಿದಂ ವಿಶ್ವಂ ಸಂವಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಂ .
 ಸ್ವರೂಪಮತ್ಯಜಚ್ಛಾಂತಂ ಸ್ವಪ್ನಭೂಮಾವಿವಾಖಿಲಂ .. 44..
 ಸಮತಾ ಸತ್ಯತಾ ಸತ್ತಾ ಚೈಕತಾ ನಿರ್ವಿಕಾರಿತಾ .
 ಆಧಾರಾಧೇಯತಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಚೈತಯೋರ್ವಿಶ್ವಸಂವಿದೋಃ .. 45..
 ಸ್ವಪ್ನಸಂಕಲ್ಪಸಂಸಾರವರಶಾಪದೃಶಾಮಿಹ .
 ಸರೋಬ್ಧಿಸರಿದಂಬೂನಾಮಿಅವಾನ್ಯತ್ವಂ ನ ವಾಥವಾ .. 46..
 ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
 ವರಶಾಪಾರ್ಥಸಂವಿತೌ ಕಾರ್ಯಕಾರಣತಾ ಕಥಂ .
 ಉಪಾದಾನಂ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯಂ ನಾಸ್ತೈವ ಕಿಲ ಕಥ್ಯತಾಂ .. 47..
 ಶ್ರೀವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
 ಸ್ವವದಾತಚಿದಾಕಾಶಕಚನಂ ಜಗದುಚ್ಯತೇ .
 ಸ್ಪುರಣೇ ಪಯಸಾಮಬ್ಧಾವಾವರ್ತಚಲನಂ ಯಥಾ .. 48..
 ಧ್ವನಂತೋಽಬ್ಧಿಜಲಾನೀವ ಭಾಂತಿ ಭಾವಾಶ್ಚಿದಾತ್ಮಕಾಃ .
 ಸಂಕಲ್ಪಾದೀನಿ ನಾಮಾನಿ ತೇಷಾಮಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ .. 49..
 ಕಾಲೇನಾಭ್ಯಾಸಯೋಗೇನ ವಿಚಾರೇಣ ಸಮೇನ ಚ .
 ಜಾತೇರ್ವಾ ಸಾತ್ವಿ ಕರ್ತೇನ ಸಾತ್ವಿ ಕೇನಾಮಲಾತ್ಮನಾ .. 50..
 ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನವತೋ ಜ್ಞಸ್ಯ ಯಥಾ ಭೂತಾರ್ಥದರ್ಶಿನಃ .
 ಬುದ್ಧಿಭವತಿ ಚಿನ್ಮಾತ್ರರೂಪಾ ದ್ವೈತ್ಯೈಕೈವರ್ಜಿತಾ .. 51..
 ನಿರಾವರಣವಿಜ್ಞಾನಮಯೀ ಚಿದ್ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಿಣೀ .
 ಸಂವಿತ್ಪ್ರಕಾಶಮಾತ್ಮೈಕದೇಹಾದೇಹವಿವರ್ಜಿತಾ .. 52..
 ಸೋಽಯಂ ಪಶ್ಯತ್ಯಶೇಷೇಣ ಯಾವತ್ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರಕಂ .
 ಸ್ವಮಾತ್ಮಕಚನಂ ಶಾಂತಮನನ್ಯತ್ಪರಮಾರ್ಥತಃ .. 53..
 ಅಸ್ಯಾ ಇದಂ ಹಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರಮೇವಾಖಿಲಂ ಜಗತ್ .
 ಯಥಾಸಂಕಲ್ಪನಗರಂ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನಮಹಾಪುರಂ .. 54..
 ಆತ್ಮಾ ಸ್ವಸಂಕಲ್ಪವರಃ ಸ್ವವದಾತೋ ಯಥಾ ಯಥಾ .

ಯದ್ಯಥಾ ಸಂಕಲ್ಪಯತಿ ತಥಾ ಭವತಿ ತಸ್ಯ ತತ್ .. 55..
ಸಂಕಲ್ಪನಗರೇ ಬಾಲಃ ಶಿಲಾಪ್ರೋಡ್ಧಯನಂ ಯಥಾ .
ಸತ್ಯಂ ವೇತ್ಯನುಭೂಯಾಶು ಸ್ವವಿಧೇಯನಿಯಂತ್ರಣಂ .. 56..
ಸ್ವಸಂಕಲ್ಪಾತ್ಮಭೂತೇಽಸ್ಮಿನ್ನರಮಾತ್ಮಾ ಜಗತ್ತಯೇ .
ವರಶಾಪಾದಿಕಂ ಸತ್ಯಂ ವೇತ್ಯನನ್ಯತ್ತಥಾತ್ಮನಃ .. 57..
ಸ್ವಸಂಕಲ್ಪಪುರೇ ತೈಲಂ ಯಥಾ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ ಸೈಕತಾತ್ .
ಕಲ್ಪನಾತ್ಸರ್ಗಸಂಕಲ್ಪೈರ್ವರಾದೀಹ ತಥಾತ್ಮನಃ .. 58..
ಅನಿರಾವರಣಜ್ಞಪ್ರೇರ್ಯತಃ ಶಾಂತಾ ನ ಭೇದಧೀಃ .
ತತಃ ಸಂಕಲ್ಪನಾದ್ವೈತಾದ್ವರಾದ್ಯಸ್ಯ ನ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ .. 59..
ಯಾ ಯಥಾ ಕಲನಾ ರೂಢಾ ತಾವತ್ಸಾದ್ಯಾಪಿ ಸಂಸ್ಥಿತಾ .
ನ ಪರಾವರ್ತಿತಾ ಯಾವದ್ಯತ್ನಾತ್ಕಲ್ಪನಯಾನ್ಯಯಾ .. 60..
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವಯವೋನ್ಮುಕ್ತೇ ದ್ವಿತೈಕತ್ವೇ ತಥಾ ಸ್ಥಿರೇ .
ಯಥಾ ಸಾವಯವೇ ತತ್ತ್ವೇ ವಿಚಿತ್ರಾವಯವಕ್ರಮಃ .. 61..
ಶ್ರೀರಾಮ ಉವಾಚ .
ಅನಿರಾವರಣಾಜ್ಞಾನಾತ್ಕೇವಲಂ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಃ .
ಶಾಪಾದೀನ್ಸಂಪ್ರಯಚ್ಛಂತಿ ಯಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಂಸ್ತಥಾ ವದ .. 62..
ವಸಿಷ್ಠ ಉವಾಚ .
ಸಂಕಲ್ಪಯತಿ ಯನ್ನಾಮ ಸರ್ಗಾದೌ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ .
ತತ್ತದೇವಾನುಭವತಿ ಯಸ್ಮಾತ್ತತ್ತಾಸ್ತಿ ನೇತರತ್ .. 63..
ಬ್ರಹ್ಮ ವೇತ್ತಿ ಯದಾತ್ಮಾನಂ ಸ ಬ್ರಹ್ಮಾಯಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ .
ಸ ಚ ನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಭಿನ್ನಂ ದ್ರವತ್ವಮಿವ ವಾರಿಣಃ .. 64..
ಸಂಕಲ್ಪಯತಿ ಯನ್ನಾಮ ಪ್ರಥಮೋಽಸೌ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ .
ತತ್ತದೇವಾಶು ಭವತಿ ತಸ್ಯೇದಂ ಕಲ್ಪನಂ ಜಗತ್ .. 65..
ನಿರಾಧಾರಂ ನಿರಾಲಂಬಂ ವೈೋಮಾತ್ಮ ವೈೋಮ್ನಿ ಭಾಸತೇ .
ದುರ್ದೃಷ್ಟೇರಿವ ಕೇಶೋಂತ್ರಂ ದೃಷ್ಟಮುಕ್ತಾವಲೀವ ಚ .. 66..
ಸಂಕಲ್ಪಿತಾಃ ಪ್ರಜಾಸ್ತೇನ ಧರ್ಮೋ ದಾನಂ ತಪೋ ಗುಣಾಃ .
ವೇದಾಃ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶನಾಃ .. 67..
ತಪಸ್ವಿನೋಽಥ ವಾದೈಶ್ಚ ಯದ್ಧ್ಯುರವಿಲಂಬಿತಂ .
ಯದ್ಯದ್ವೇದವಿದಸ್ತತ್ಸ್ಯಾದಿತಿ ತೇನಾಥ ಕಲ್ಪಿತಂ .. 68..
ಇದಂ ಚಿದ್ಬ್ರಹ್ಮಚೈದ್ರಂ ಖಂ ವಾಯುಶ್ಚೇಷ್ವಾಗ್ನಿರುಷ್ಣತಾ .
ದ್ರವೋಽಮ್ಬುಃ ಕರಿನಂ ಭೂಮಿರಿತಿ ತೇನಾಥ ಕಲ್ಪಿತಾಃ .. 69..

ಚಿದ್ಧಾತುರೀದೃಶೋ ವಾಸೌ ಯದ್ಯತ್ಪಾತ್ಮಾಪಿ ಚೇತತಿ .
 ತತ್ತಥಾನುಭವತ್ಯಾಶು ತ್ವಮಹಂ ಸ ಇವಾಖಿಲಂ .. 70..
 ಯದ್ಯಥಾ ವೇತ್ತಿ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ತತ್ತಥಾ ತದ್ಭವತ್ಯಲಂ .
 ಸ್ವಪ್ನೇ ತ್ವಮಹಮಾದೀವ ಸದಾತ್ಮಾಪ್ಯಸದಾತ್ಮಕಂ .. 71..
 ಶಿಲಾನೃತಂ ಯಥಾ ಸತ್ಯಂ ಸಂಕಲ್ಪನಗರೇ ತಥಾ .
 ಜಗತ್ಸಂಕಲ್ಪನಗರೇ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಈಪ್ಸಿತಂ .. 72..
 ಚಿತ್ಸ್ವ ಭಾವೇನ ಶುದ್ಧೇನ ಯದ್ಬುದ್ಧಂ ಯಚ್ಚ ಯಾದೃಶಂ .
 ತದಶುದ್ಧೋಽನ್ಯಥಾ ಕರ್ತುಂ ನ ಶಕ್ತಃ ಕೀಟಕೋ ಯಥಾ .. 73..
 ಅಭ್ಯಸ್ತಂ ಬಹುಲಂ ಸಂವಿತ್ಪಶ್ಯತೀತರದಲ್ಪಕಂ .
 ಸ್ವಪ್ನೇ ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವ ರೂಪೇ ಚ ವರ್ತಮಾನೇಽಖಿಲಂ ಚ ಸತ್ .. 74..
 ಸದಾ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ ಚಿದ್ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಕಚದೇಕಮಿದಂ ನಿಜಂ .
 ದ್ರಷ್ಟ್ಯ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕಂ ರೂಪಂ ಪಶ್ಯದಾಭಾತಿ ನೇತರತ್ .. 75..
 ಏಕಂ ದ್ರಷ್ಟಾ ಚ ದೃಶ್ಯಂ ಚ ಚಿನ್ನಭಃ ಸರ್ವಗಂ ಯತಃ .
 ತನ್ಮಾದ್ಯಥೇಷ್ಟಂ ಯದ್ಯತ್ರ ದೃಷ್ಟಂ ತತ್ತತ್ರ ಸತ್ತದಾ .. 76..
 ವಾಯ್ವಂಗಳಗಸ್ವಂದನವಜ್ಜಲಾಂಗದ್ರವಭಾವವತ್ .
 ಯಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂ ತಥಾಜಸ್ಯಾಂಗಗಂ ಜಗತ್ .. 77..
 ಬ್ರಹ್ಮೈವಾಹಂ ವಿರಾಡಾತ್ಮಾ ವಿರಾಡಾತ್ಮವಪುರ್ಜಗತ್ .
 ಭೇದೋ ನ ಬ್ರಹ್ಮಜಗತೋಃ ಶೂನ್ಯತ್ವಾಂಬರಯೋರಿವ .. 78..
 ಯಥಾ ಪ್ರಪಾತೇ ಪಯಸೋ ವಿಚಿತ್ರಾಃ ಕಣಪಂಕ್ತಯಃ .
 ವಿಚಿತ್ರದೇಶಕಾಲಾಂತಾ ನಿಪತಂತ್ಯುತ್ಪತಂತಿ ಚ .. 79..
 ನಿಪತ್ಯೈವೈಕಯಾಽಽಕಲ್ಪಂ ಮನೋಬುದ್ಧ್ಯಾದಿವರ್ಜಿತಾಃ .
 ಆತ್ಮನೈವಾತ್ಮನೋ ಭಾಂತಿ ತಥಾ ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಸಂವಿದಃ .. 80..
 ತಾಂಭಿ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವದೇಹೇಷು ಬುದ್ಧ್ಯಾದಿಪರಿಕಲ್ಪನಾಃ .
 ಕೃತ್ಪೋರರೀಕೃತಾ ಸರ್ಗಶ್ರೀರದ್ವಿದ್ರವತಾ ಯಥಾ .. 81..
 ತದೇವಂ ಜಗದಿತ್ಯಸ್ತಿ ದುರ್ಬೋಧೇನ ಮಮ ತ್ವಿದಂ .
 ಅಕಾರಣಕಮದ್ವೈ ತಮಜಾತಂ ಕರ್ಮ ಕೇವಲಂ .. 82..
 ಅಸ್ತಸ್ಮಿತಿಃ ಶರೀರೇಽಸ್ಮಿನ್ಯಾದ್ಯಗ್ರೂಪಾನುಭೂಯತೇಃ .
 ಉಪಲಾದೌ ಜಡಾ ಸತ್ತಾ ತಾದೃಶೀ ಪರಮಾತ್ಮನಃ .. 83..
 ಯಥೈಕಸ್ಯಾಂ ಸುನಿದ್ರಾಯಾಂ ಸುಷುಪ್ತಸ್ವಪ್ನಕೌ ಸ್ಥಿತೌ .
 ತಥೈತೇ ಸರ್ಗಸಂಹಾರಭಾಸೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಸಂಸ್ಥಿತೇ .. 84..
 ಸುಷುಪ್ತಸ್ವಪ್ನಯೋರ್ಭಾತಃ ಪ್ರಕಾಶತಮಸೀ ಯಥಾ .

ಏಕಸ್ಯಾಮೇವ ನಿದ್ರಾಯಾಂ ಸರ್ಗಾಸಗೋ ತಥಾ ಪರೇ .. 85..
ಯಥಾ ನರೋಽನುಭವತಿ ನಿದ್ರಾಯಾಂ ದೃಷದಃ ಸ್ಥಿತಿಂ .
ಪರಮಾತ್ಮಾನುಭವತಿ ತಥೈತಜ್ಜಡಸಂಸ್ಥಿತಿಂ .. 86..
ಅಂಗಷ್ಟಸ್ಯಾಥವಾಂಗುಲ್ಯಾ ವಾತಾದ್ಯಸ್ಪರ್ಶನೇ ಸತಿ .
ಯೋಽನ್ಯಚಿತ್ತಸ್ಯಾನುಭವೋ ದೃಷದಾದೌ ಸ ಆತ್ಮನಃ .. 87..
ವ್ಯೋಮೋಪಲಜಲಾದೀನಾಂ ಯಥಾ ದೇಹಾನುಭೂತಯಃ .
ತಥಾಸ್ಮಾಕಮಚಿತ್ತಾನಾಮದ್ಯ ನಾನಾನುಭೂತಯಃ .. 88..
ಕಾಲೇ ಕಲ್ಪೇಷು ಭಾಂತ್ಯೇತಾ ಯಥಾಹೋರಾತ್ರಸಂವಿದಃ .
ತಥಾಽಸಂಖ್ಯಾಃ ಪರೇ ಭಾಂತಿ ಸರ್ಗಸಂಹಾರಸಂವಿದಃ .. 89..
ಆಲೋಕರೂಪಮನನಾನುಭವೈಷಣೇಚ್ಛಾ
ಮುಕ್ತಾತ್ಮನಿ ಸ್ಫುರತಿ ವಾರಿಘನೇ ಸ್ವಭಾವಾತ್ .
ಆವರ್ತವೀಚಿವಲಯಾದಿ ಯಥಾ ತಥಾಯಂ
ಶಾಂತೇ ಪರೇ ಸ್ಫುರತಿ ಸಂಹೃತಿಸರ್ಗಪೂಗಃ .. 90 .
ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀವಾಸಿಷ್ಠಮಹಾರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ
ಮೋಕ್ಷ-ನಿರ್ವಾಣ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇ ಬ್ರಹ್ಮಗೀತಾಸು
ಸರ್ವಂ ಖಲ್ವಿದಂ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಪ್ರತಿಪಾದನಯೋಗೋಪದೇಶೋ
ನಾಮ ಷಡಶೀತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ .. 186.. -14-

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

—
Brahma Gita of Yoga Vasishtha
pdf was typeset on November 22, 2022
—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

